

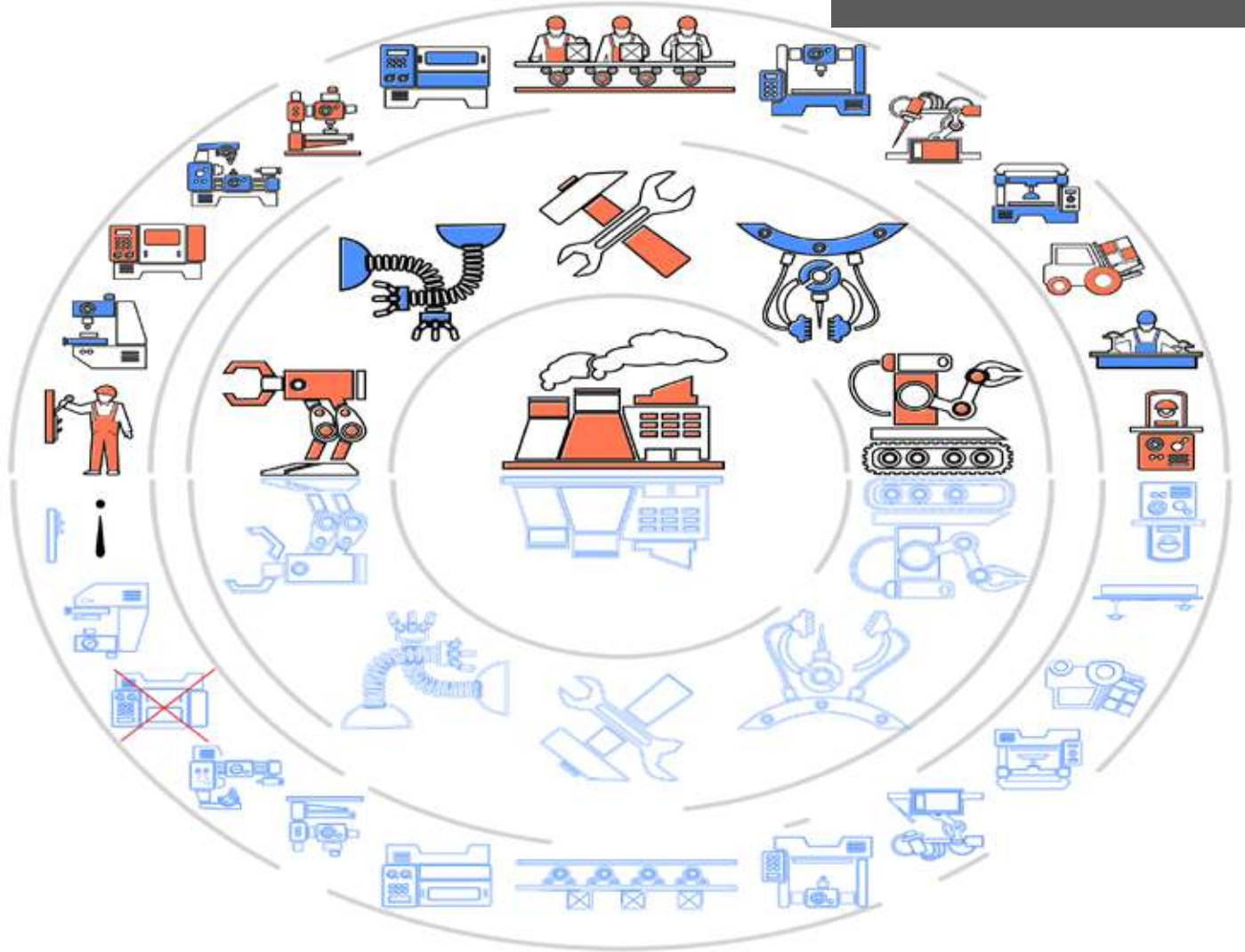
روز ملی صنعت و معدن
صنعت معدن تجارت **تیر ماه ۱۴۰۲**

فولاد حامیران
 شرکت حامی آلیاژ آسیا

حامیران، همراه معتمد صنعتگران

www.hamiransteel.com

اندریسیم
به اوج می رسیم

BEHRAN LIFT

بزرگترین تولیدکننده پکیج های آسانسور
 و پله برقی در خاورمیانه و غرب آسیا

دفتر مرکزی گروه صنعتی بهران آسانسور
 تهران، شهرک غرب، بلوار شریفی، توحید ۱، پلاک ۲۰
 ۰۲۱۴۱۲۷۱ (فروش) ۰۲۱۸۷۱۶۲۰۰۰ (دفتر مرکزی) behranlift.com

شرکت واگن آسا یادک (سهامی خاص)

WAGON ASA YADAK (Private Joint Stock Co.)

تولید انواع رینگ های صنعتی

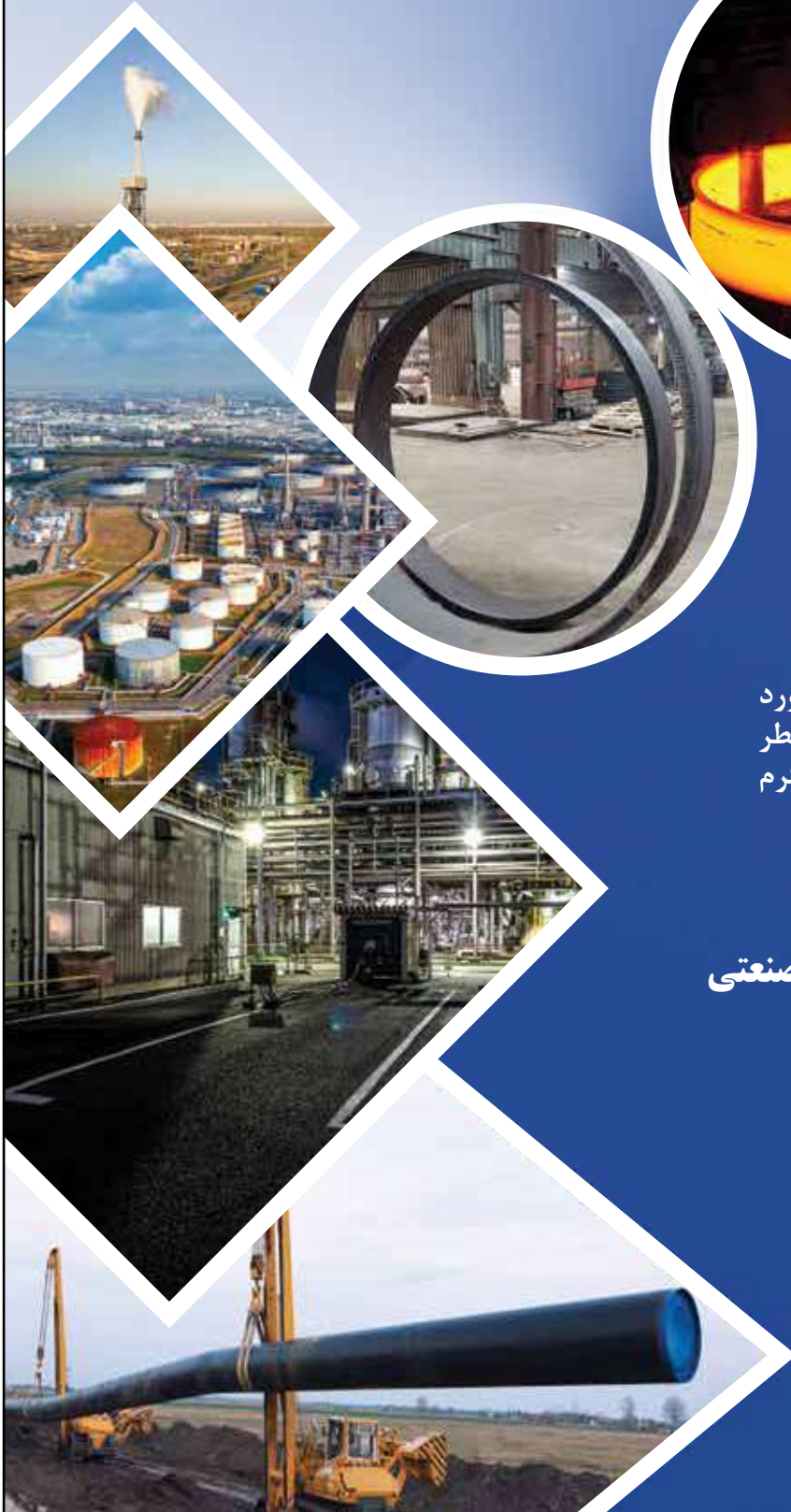
این شرکت با توجه به دارا بودن ماشین آلات مورد نیاز قادر به تولید انواع رینگ های صنعتی از قطر ۶۰۰ تا ۱۵۰۰ میلیمتر و با وزن حداکثر ۵۰۰ کیلوگرم می باشد.

برنامه آتی شرکت تولید انواع فلنج های صنعتی

۰۲۱-۴۴۹۰۵۱۸۷

www.wagon-asa.ir

تهران کیلومتر ۱۳، بزرگراه لشکری (جاده مخصوص کرج) نرسیده به چهارراه ایران خودرو، ضلع غربی گروه بهمن، پلاک ۲۴

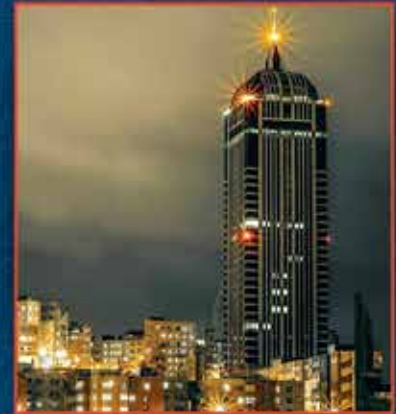
طراحی، تولید و اجرای آسانسورها و پله برقی‌ها جهت پروژه‌های مطرح ملی، دولتی و خصوصی از جمله:

مجتمع تجاری مروارید تهران

مترو خط ۶ و ۷
۱۸۵ پله برقی ۱۲۰ آسانسور

برج تجارت جهانی تبریز

مجتمع مسکونی تترا تبریز

مجتمع مسکونی آسمان بابلسر

هتل آراز نوشهر

مجتمع تجاری ال مال زنجان

مجتمع تجاری آتی سنتر مشهد

مرکز تجاری تفریحی سینادوبوم رشت

دفتر مرکزی گروه صنعتی بهران:

تهران، شهرک غرب، بلوار شریفی، توحید یکم، پلاک ۲۰، ساختمان بهران

BEHRAN LIFT

بزرگترین تولید کننده
پکیج آسانسور و پله برقی
در خاورمیانه و غرب آسیا

واحد نمونه کشوری سازمان ملی استاندارد ایران سال ۱۴۰۰
واحد نمونه استانی سازمان ملی استاندارد ایران سال های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۱

www.bهرانlift.com ۰۲۱۴۱۲۷۱

[behranliftco](https://www.instagram.com/bهرانliftco)

۰۲۱۸۷۱۶۲۰۰۰

Shirin Asal
شیرین اصل

sweet memories
PRESTIGE

دهم تیرماه، روز ملی صنعت و معدن خجسته باد!

اسپری‌های مراقبت خودرو

حال خوش رسیدن

- ضد عفونی کننده سطوح
- پاک کننده چند منظوره
- موتور شوی
- براق کننده لاستیک
- پولیش داشبورد
- شیشه شوی

فومن شیمی

www.foumanchimie.com

foumanchimiegroup

ALIAJ JOOSH ARIA
آلیاژ جوئس آریا

آلیاژ جوئس آریا

پیشرفته ترین راهکارهای مقابله با سایش و خوردگی

شرکت صنایع هفت الماس
SEVEN DIAMONDS Ind.Co

تولید کننده انواع ورق های فولادی روغنی، گالوانیزه، گالوانوم، رنگی،
قلع اندود، ضد اثر انگشت، با پوشش کروم، زنگ نزن، سیلیکونی، لوله و پروفیل

۱۰ تیر روز صنعت و معدن مبارک

شرکت صنایع هفت الماس

صادر کننده نمونه ملی سال ۱۴۰۱

پرچم دار صادرات استان تهران سال ۱۴۰۱

● بازاریابی و فروش: ۸۵۴۳-۰۲۱

● www.seven-diamonds.com

● [@sevendiamonds.ind.co](https://www.instagram.com/sevendiamonds.ind.co)

طراحی، ساخت و نصب تجهیزات سالن های کنفرانس و جلسات
میکروفن کنفرانس تجهیزات صوت عمومی و حرفه ای،
سیستم تصویر برداری و نورپردازی

ایمیل: INFO@HORAND.COM موبایل: ۰۹۱۲۳۱۹۰۷۴۵ اینستاگرام: HORANDAUDIO

تلگرام: HORAND_CO ۰۹۱۲۱۵۷۷۹۲۸ تلفن تماس: ۰۲۱) ۶۶۷۰۹۲۳۱

تهران - خیابان انقلاب - خیابان لاله زار نو - ساختمان شماره ۳ البرز - طبقه سوم - واحد ۱۷

کد پستی: ۱۱۴۵۶۵۶۱۹۱ www.HORAND.com صندوق پستی: ۳۶۸۶-۱۱۳۶۵

شرکت آلومینای ایران
IRAN ALUMINA CO

دهمتیرماه روز صنعت و معدن گرامی باد

جایزیم اولین تولیدکننده‌ی آلومینا در خاورمیانه

جایزیم قطب سوم تولیدشش آلومینوم ایران

IRANALUMINA.IR

INFO@IRANALUMINA

خراسان شمالی، شهرستان جاجرم، کیلومتر هفت جاده سنخواست
فروش ۰۵۸ ۳۲۲۷۲۰۸۶ * ۰۵۸ ۳۲۲۷۲۰۸۸ * ۰۵۸ ۳۲۲۷۳۰۸۱ *
روابط عمومی ۰۵۸ ۳۲۶۰۵۵۳۰

MULTICAFÉ

Classic

مولتی کافه کافیسٹ!

 [multicafe.info](https://www.instagram.com/multicafe.info)
www.multicafe.ir

آذین پلاست فناوران آسیا
Azin Plast Fanavaran Asla

شرکت آذین پلاست فناوران آسیا

پیشرو در تولید قطعات پلاستیکی

خودرویی و غیر خودرویی

با تکنولوژی بالا

آدرس: شهرک صنعتی اشهراد بلبوار ملاصدرا ای غربی گلبرگ 3 گلزار 3 قطعه 1637

تلفن: 026-37778680

روز صنعت و معدن گرامی باد

۱۰ تیرماه روز صنعت و معدن مبارک باد

کسب رتبه اول در شرکت های
گروه پیمانکاری کشور در سال ۱۳۹۵

رتبه ۶۷ در سال مالی ۱۴۰۰

قرار گیری در لیست ۱۰ شرکت پیشروی کشور
برای سه سال متوالی (سال های ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۱)

حوزه های فعالیت

صنعت و معدن صنایع فولاد
نفت، گاز و پتروشیمی

اجرای موفقیت آمیز
بیش از ۵۰ پروژه
بزرگ مقیاس
در حوزه های فعالیت

WWW.FSTCO.COM

تهران،
قائم مقام فراهانی،
خردی،
پلاک ۳۵

تلفن: ۸۴۰۸۱۰۰۰

دهه تولید و تجارت
و فرارسیدن روز صنعت و معدن
بر تلاشگران این عرصه مبارک باد.

شرکت معدنی و صنعتی فولاد ایران
DOUGLASS IRANIAN & METALLURGICAL CORPORATION
روابط عمومی و امور بین الملل

دوم تیرماه روز صنعت و معدن کرامی باد

نخستین شرکت پروژه محور بازار سرمایه

شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات (سهامی عام)
TAJALI Mines & Metals Development Co.

اکتشاف، استخراج، کانه آرایی، فرآوری و کلیه اقدامات مرتبط

مشارکت و سرمایه گذاری در حوزه معادن و فلزات

خدمات مشاوره ای، مهندسی، پیمانکاری، مدیریت...

تامین منابع مالی پروژه شرکت های سرمایه پذیر

۰۲۱-۴۳۹۷۱۲۲۱

info@tajalimmd.ir

www.tajalimmd.ir

IRON & STEEL CO.
شرکت آهن و فولاد ارفع (سهامی عام)

روز صنعت مبارک

دفتر مرکزی: بلوار نلسون ماندلا، خیابان سلطانی (سایه)
پلاک ۶۹
کد پستی: ۱۹۶۷۷۴۳۷۸۰
تلفن: ۰۲۱ - ۷۲۰۶۳۰۰۰ فکس: ۰۲۱ - ۷۲۰۶۳۰۰۱

کارخانه: یزد، اردکان، کیلومتر ۲۵ جاده اردکان - نایین
کد پستی: ۸۰۵۵۱۶۵۲۱۵ تلفن: ۴ - ۳۱۵۷۷۰۰۰ - ۳۵

WWW.ARFASTEEL.COM

فولاد حامیران
شرکت حامی آلیاژ آسیا

دهم تیرماه، روز ملی

صنعت و معدن

گرامی باد

☎ ۰۲۱-۶۳ ۵۱۱

☎ ۰۲۱-۶۲۸۴۶۰۰۰

www.hamiransteel.com

با ما در ارتباط باشید

HAMIRAN steel
HAMI ALIYAZH ASIA CO.

بزرگترین مرکز پخش انواع فولاد های آلیاژی و آهن آلات ساختمانی و صنعتی

حامیران، همراه معتمد صنعتگران

با ما در ارتباط باشید

انتخاب الکترونیک تنها یک کارخانه و مجتمع تولید محصول نیست؛ بلکه یک زنجیره ارزش است

“

مزیت ما تنها خلق محصول نیست؛

دانش فنی و تکنولوژی است

”

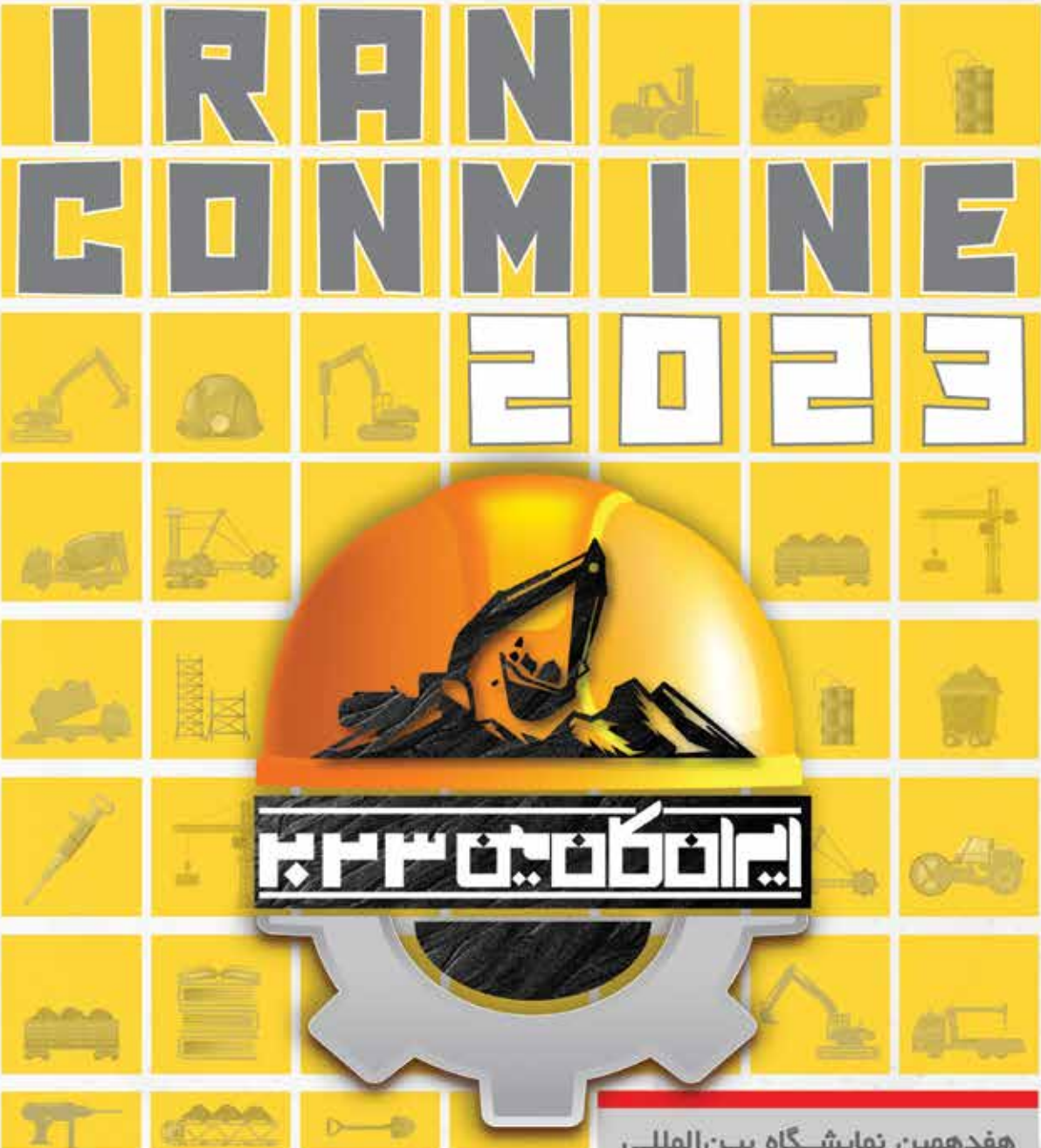
شماره مجوز
1401/320/50499
1401/12/24

جمهوری اسلامی ایران
Ministry of Industry, Mine and Trade

موسسه خانه معدن ایران
IRAN MINE HOUSE

هفدهمین نمایشگاه بین المللی

معدن، صنایع معدنی، ماشین آلات و تجهیزات معدن، راهسازی و صنایع وابسته

17th International Exhibition for Mines, Mining, Construction Machinery & Related Industry & Equipment

۱۳ الی ۱۶ آبان ماه ۱۴۰۲
محل دائمی نمایشگاه های بین المللی ج.ا.ایران
4 - 7 November 2023
Tehran Permanent Fairground

021 - 74 50 1000 (30 Lines)
WWW.IRANCONMINE.COM

IMIDRO

سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران
IRANIAN MINES AND MINING INDUSTRIES DEVELOPMENT
AND RENOVATION ORGANIZATION
روابط عمومی و امور بین الملل

ایمیدرو

راهبر توسعه معدن و صنایع معدنی
تسهیل‌گر توسعه دانش و هوشمندسازی

خلاصه عملکرد و برنامه‌ها

ایمیدرو (سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران) پس از سیاست‌های خصوصی‌سازی، توسعه بخش معدن و صنایع معدنی را در جایگاه "بستر ساز و تسهیل‌گر" به عنوان مأموریت پیگیری می‌کند.

- سرمایه‌گذاری از ابتدای فعالیت تا پایان ۱۴۰۱: ۲۲٫۸ میلیارد دلار (۲۲۳ طرح)
- برنامه هوشمندسازی و تحول دیجیتال: تدوین سند ورود به انقلاب صنعتی نسل چهارم
- اقدامات شاخص حوزه دانش: بومی‌سازی تولید بوهمیت از نفلین سینیت، احداث واحد نیمه صنعتی ساخت پایه کاتالیست HDS (نفتا) اکستروود و برنامه بومی‌سازی کامل خط تولید هیدرات های ویژه
- جذب سرمایه از بخش خصوصی: ۹ میلیارد دلار (از سال ۱۳۹۴)، طرح های تکمیل شده: ۴ میلیارد دلار
- ارزش و تعداد طرح‌های جاری: ۱۴۴۳ میلیارد تومان و ۴۴۹۶ میلیون دلار در ۳۹ طرح مشارکتی و مستقیم
- تکمیل طرح‌های شاخص امسال: سه کارخانه فولادسازی (سفید دشت، نی ریز و قائنات)، بزرگ ترین طرح تولید کنسانتره روی خاورمیانه در معدن مهدی آباد
- برق: راهبری تامین حداقل ۱۰هزار مگاوات نیروگاه جدید با سرمایه‌گذاری شرکت‌های بزرگ
- آب: راهبری راه اندازی خط نخست انتقال آب از خلیج فارس به هرمزگان، کرمان و یزد
- برنامه جدید: احداث خطوط ۲ تا ۴ برای انتقال آب به نوار شرقی و استان‌های مرکزی
- تنوع بخشی در تامین مالی: انتشار گواهی سپرده شمش طلا و فعال‌سازی آن در بورس کالا، با هدف جمع آوری نقدینگی جامعه به سمت تولید و توسعه
- طرح توسعه گوه‌رسنگ: تدوین سند توسعه، آغاز مطالعات اکتشافی، تجهیز و راه اندازی آزمایشگاه‌ها و راه‌اندازی مراکز آموزشی
- اکتشاف: فعالیت در ۴۸۹ هزار کیلومتر مربع، مساحت فعلی در اختیار: ۷۲ هزار کیلومتر مربع
- نتایج: کشف ذخایر جدید: معادل ۲۸ میلیارد دلار

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان

Sirjan Iranian Steel Co

استخراج و بهره برداری از معادن سنگ آهن واگذار شده از سوی ایمیدرو
تولید کنسانتره سنگ آهن با ظرفیت ۴ میلیون تن در مجتمع سیرجان
تولید گندله سنگ آهن با ظرفیت ۲.۵ میلیون تن در مجتمع سیرجان
تولید آهن اسفنجی با ظرفیت ۱ میلیون تن در مجتمع بردسیر
تولید شمش فولادی با ظرفیت ۱ میلیون تن در مجتمع بردسیر
احداث طرح توسعه یک و نیم میلیون تنی آهن اسفنجی در مجتمع بردسیر

 www.Sisco.Midhco.com

 [sisco.ir](https://www.instagram.com/sisco.ir)

BELAZ
GENA3

BELAZ
GENA3

رستاک
ماشین معدنی
Rastak Mining Machine Co.

نماینده انحصاری
کارخانه بلاز در ایران

تعمیرات موتورهای کامینز سری K

ارائه دهنده خدمات تست و تعمیر پمپ و سوزن های انژکتور مدل PT کامینز

www.rastak.info info@rastak.info

تهران، بزرگراه لشکری (جاده مخصوص کرج)، کیلومتر ۱۷، خیابان ۴۷، خیابان باویلی، پلاک ۷

کد پستی ۱۳۹۸۱۸۹۳۱۱ - تلفن ۰۲۱-۴۴۹۹۵۶۸۰۹

تهران، بزرگراه لشکری (جاده مخصوص کرج)، کیلومتر ۱۷، خیابان ۴۷، خیابان باویلی، پلاک ۷

کد پستی ۱۳۹۸۱۸۹۳۱۱ - تلفن ۰۲۱-۴۴۹۹۵۶۸۰۹

جشنواره تابستان

تبدیلات با قیمت استثنایی

درج ۲ نوبت اگهی ۴ کادری در پر تیراژ ترین
روزنامه صنعتی کشور

صنعت معدن تجارت

تولید ۲ عده محتوای ۸۰۰ کلمه ای و انتشار در
پایگاه خبری گسترش نیوز

گسترش نیوز
پایگاه خبری

باز نشر ۲ عده محتوای ۸۰۰ کلمه ای در
روزنامه صفت

درج بنر سی روزه در پایگاه خبری گسترش نیوز

درج یک صفحه پوستر در اولین ویژه نامه صفت

درج بنر در سایت صفت و روزگار معدن و روزگار ما

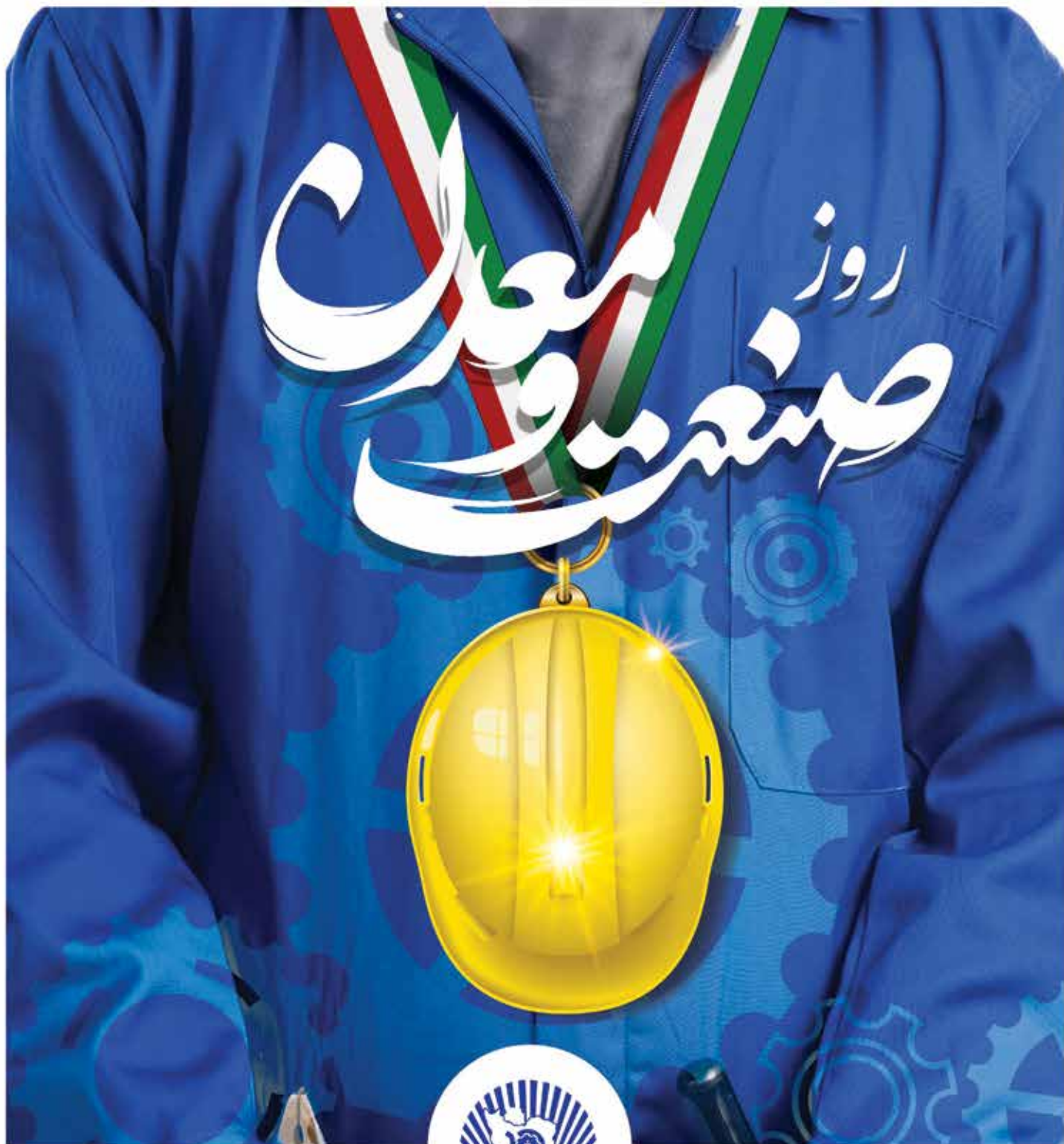
سایت ها

WWW.SMTNEWS.IR
WWW.GOSTARESH.NEWS
WWW.ROUZEGAREMADAN.COM

ایمیل ADS.SMTNEWS@GMAIL.COM

شماره بازرگانی ۳۰-۸۸۷۶۶۷۳۳۳-۰۲۱

بانک تجارت

مدیریت روابط عمومی و ارتقاء سرمایه اجتماعی

بانک تجارت، حامی برتر فعالان عرصه صنعت و معدن

روز ملی صنعت و معدن مبارک باد

شناسنامه

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی **سنت**
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
مدیر بازرگانی: میلاد محمدی
امور اجرایی: سهیل فرزین
طراح جلد و صفحه آرا: فائزه مزینانی
ویراستار: نگار جمال زاده
همکاران: شهریار خادمی، آیدا فریدی، بردیا امیر تیموری،
 امیرحسین حبیبی، فریبا کربلایی، فاطمه احمدپور، مینا
 معراجی، شهناز صفایی، اکبر حسینی، زینب زارع
ناظر چاپ: بیژن بهادری

ارتباط با ما

تلفن: ۸۲۱۹۰ **فکس:** ۸۸۷۱۳۷۳۰
تلفن مرکزی آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲
فکس مرکزی آگهی‌ها: ۸۸۱۰۹۷۳۳
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
نشانی: تهران، خیابان قائم‌مقام، کوچه آزادگان
 شماره ۲۶
کد پستی: ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
آگهی: ads@smtnews.ir

فهرست

تحول از سده گذشته تا به امروز.....	۲۴
دلیل سقوط بورس از نگاه نماینده مجلس.....	۲۶
آمار باور نکردنی درباره معدن.....	۲۷
صنعت گروگان قوانین فرتوت دولتی.....	۲۸
اصناف گرفتار نگاه سلیقه‌ای و بروکراسی اداری.....	۲۹
مشکلات ادامه‌دار تامین مالی و مالیات.....	۳۴
برگزاری همایش ۱۰ تیر را به تشکل‌ها نسپارید.....	۳۷
اهداف و راهبردهای بخش معدن تا افق ۱۴۰۸.....	۳۸
چرا روز صنعت و معدن اهمیت دارد؟.....	۴۰
معدن فدای شعار تولید داخل.....	۴۱
توسعه برند نمایشگاه اصفهان در افق چهارساله آینده.....	۴۲
تابستان سرد صنایع در راه است.....	۴۳
دستیار ویژه معدن.....	۴۶
خبیر تکان‌دهنده یک نماینده از نحوه تولید خودرو در ایران.....	۴۹
مانور در زمین همسایه.....	۵۰
جلوگیری از خام‌فروشی با جدیت دنبال شود.....	۵۲
ده الزام توسعه صنعت معدنکاری ایران.....	۵۴
بلای جان معدن.....	۵۷
قبل از هر تدریس به دانشجویان از صداقت و اخلاق با آنان سخن بگوید.....	۵۸
چالش ثبت معاملات سکه و طلا در سامانه تجارت.....	۵۹
جامانده از اقتصاد، وامانده در توسعه.....	۶۰
۱۰۰ سال اصلاح قانون معدن.....	۶۲
یزدباف نماد بخش خصوصی موفق ایران.....	۶۴
صادرات کرمان موتور به عراق.....	۶۶
رتبه باورنکردنی در صنعت فولاد.....	۶۷

تحول از سده گذشته تا به امروز

ناصر بزرگمهر - مدیرمسئول موسسه فرهنگی مطبوعاتی صمت

به نام او که هر چه بخواهد همان می‌شود سال گذشته نوشتیم و گفتیم که باید از سیر تحولات وزارت صنعت، معدن و تجارت درصد و چند سال گذشته درس‌های بسیار بیاموزیم و بهتر است مقامات دولتی کمی تاریخ بخوانند و بیاندیشند. آنچه که بر صنعت و معدن و تجارت در این سال‌ها گذشته، می‌تواند تجربه تاریخی برای همه کسانی باشد که به این سرزمین عشق می‌ورزند و درس ارزنده‌ای برای کسان دیگر باشد که فکر می‌کنند با تغییر نام‌ها می‌توان عملکردها را هم تغییر داد. آنچه که یک سازمان یا وزارتخانه یا یک اداره کوچک یا کارخانه‌ای بزرگ را می‌سازد، مدیریت است؛ مدیریت می‌تواند یک سرزمین را شاداب و سبز سازد یا آن را به بیابانی خشک تبدیل کند. برخلاف آنچه که بعضی تصور می‌کنند، پول و ثروت، همراه با لطف خداوندی در عملکرد مدیریت‌ها نهفته است، که در طول زمان بروز خواهد کرد.

سال ۱۲۸۵ در دولت شاهزادگان قاجار، با رفت‌وآمد به فرنگ احساس شد که وزارت تجارت الزامی است و جهت تجمیع اقدامات و سیاست‌گذاری‌های دولت در حوزه تجارت و بازرگانی و صنعت، این وزارتخانه متولد شد. سال ۱۳۰۲ نام این وزارتخانه به وزارت فواید عامه تغییر کرد تا شاید فایده‌ای برای عامه مردم داشته باشد.

سال ۱۳۰۸ وزارت فواید عامه به دو وزارتخانه اقتصاد ملی (متولی امور مربوط به بازرگانی، کشاورزی، صنعت و اداره ثبت علائم تجارتي و صنعتی (و وزارت طرق و شوارع یا همان اداره کل راه) متولی امور مربوط به جاده‌سازی، احداث راه‌آهن، کشف معادن نفت شمال، مطالعه درباره ذوب‌آهن و تأسیس کارخانه آن (تفکیک شد.

سال ۱۳۱۶ وزارت اقتصاد ملی به دو وزارتخانه تجارت و وزارتخانه صنایع و معادن تفکیک شد. از این سال وزارت صنایع به صورت تخصصی در تمام حوزه‌های مرتبط با صنعت و معدن شروع به کار کرد و بعد با تصمیم فرهنگستان ایران، نام وزارت تجارت به وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن به وزارت پیشه و هنر تغییر یافت. سال ۱۳۲۰ وزارت بازرگانی و وزارت پیشه و هنر با یکدیگر ادغام شدند و نام آن

به وزارتخانه بازرگانی و پیشه و هنر تغییر کرد. این وزارتخانه سال ۱۳۲۶ دوباره به وزارت اقتصاد ملی تغییر نام داد و اداره امور صنایع و معادن دولتی نیز به آن واگذار شد که در دوره جنبش ملی کردن صنعت نفت، وظیفه صادرات و واردات کالاهای غیرنفتی را بر عهده گرفت.

سال ۱۳۳۴ وزارتخانه اقتصاد ملی دوباره دچار دگرگونی و به دو وزارتخانه بازرگانی و وزارت صنایع و معادن تبدیل و تفکیک شد. سال ۱۳۴۱ وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن با یکدیگر ادغام شدند و وزارت اقتصاد شکل گرفت.

سال ۱۳۵۲ وزارت اقتصاد از هم پاشید و به ۳ وزارتخانه بازرگانی، صنایع و معادن، اقتصاد و امور دارایی تبدیل شد.

سال ۱۳۶۰ وزارت صنایع و معادن به دو وزارتخانه معادن و فلزات و صنایع تفکیک شد.

سال ۱۳۶۱ وزارت صنایع به دو وزارتخانه صنایع کوچک و صنایع سنگین تقسیم شد و این نخستین باری بود که حوزه صنعت و معدن با چهار وزارتخانه بازرگانی، معادن و فلزات، صنایع کوچک و صنایع سنگین اداره می‌شد.

سال ۱۳۷۳ وزارت صنایع کوچک و صنایع سنگین ادغام شدند و وزارت صنایع رونمایی شد.

سال ۱۳۷۹ وزارت صنایع با وزارت معادن و فلزات ادغام شدند و وزارت صنایع و معادن متولد شد.

سال ۱۳۹۰ وزارت بازرگانی و صنایع و معادن با یکدیگر ادغام شدند و وزارت صنعت، معدن و تجارت شکل گرفت.

سال ۱۳۹۳ بعد از تولد روزنامه صمت، وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت، به صورت مخفف وزارت صمت خوانده شد و با استفاده مسئولان کشور در سخنرانی‌هایشان، کلیدواژه وزارت صمت برگرفته از روزنامه صمت ثبت شد.

و به تعریفی وزارت صمت کنونی فرزند ناخوانده روزنامه صمت است. حالا سه چهار سالی هم هست که باز موضوع تفکیک این وزارتخانه شروع شده است. در این چند سال اخیر و بعد از رفتن مهندس نعمت‌زاده از میانه سال ۱۳۸۶، بیش از شش هفت وزیر و سرپرست وزارتخانه تغییر کرده و در این پنج شش سال، هیچ‌گونه ثباتی در حوزه وزارتی،

مهم‌ترین وزارتخانه کشور وجود نداشته است. حالا سال ۱۴۰۲ هم فرا رسیده، وزیری جدید سکاندار شده است و باز هم قصه تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت مطرح شده است. باید از آقایان مجلس استدعا کرد که فرصت دهند تا وزیر کمی مطالعه کند، دولت باید کمی از تاریخ بیاموزد. تا هر روز با تغییر، نیاز به میلیاردها هزینه برای ساختمان و سربرگ و تابلو نداشته باشیم. یک قصه گوی بزرگ این سرزمین، سال‌ها پیش حکایت کرد هر بار که سفره گسترده می‌شود، یک عده در کنار آن سیر می‌شوند. این قصه تکراری گستردن سفره، بدون توجه به عواقب فرهنگی و مالی آن، حکایت از نبود برنامه‌ریزی، بی‌اخلاقی و نامنظم بودن افراد خانواده و در دسر فراوان برای بانوی خانه‌دار دارد. ساختمان‌هایی که هر بار خریداری می‌شوند، تابلوهایی که عوض می‌شوند، سربرگ‌هایی که چاپ می‌شوند، کارکنانی که می‌آیند و می‌روند، مدیرانی که منصوب می‌شوند و صدها موضوع کوچک و بزرگی که با هر تغییر پدید می‌آید و ریخت‌وپاش‌هایی که می‌شود از جیب مردمی است که تاوان ندانم‌کاری و سلیقه‌ای عمل کردن مدیریت‌های ارشد را در طول یک قرن اخیر داده‌اند و می‌دهند و خواهند داد. به هزاران بخشنامه و دستورالعمل و آیین‌نامه و قوانینی فکر کنیم که از دو روز دیگر دوباره دستخوش تغییر می‌شود و مراجعان سردرگمی که نمی‌دانند چه کنند؟

آیا نمی‌توان به جهان متری و صدها کشوری که هم صنعت دارند و هم معدن، هم تجارت دارند و هم بازرگانی، هم صادرات دارند و هم واردات، هم صنایع کوچک و خرد دارند و هم صنایع سنگین واقعی، هم دسته بیل می‌سازند و هم هواپیما و کشتی و فضاپیما، هم تیرکمان درست می‌کنند و هم توپ و تانک می‌سازند، هم سه‌چرخه کودکانه دارند و هم فراری و پورشه و بنز و لکسوس سوار می‌شوند، هم گمرک دارند و هم مالیات می‌دهند و هم جیب مردم را نمی‌زنند و از همه مهم‌تر نفت و گاز و طلا هم ندارند و صدها نمونه و مثال دیگر نگاه کرد و از آن‌ها آموخت.

هان! ای دل عبرت بین از دیده عبر کن هان ایوان مدائن را آینه عبرت دان دندانان هر قصری پندی دهدت نونو پند سر دندانان بشنوز بن دندان

دهم تیرماه؛

روز صنعت و معدن

گرامسی باد.

تولید کیفی
نوآوری
توسعه پایدار

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان

گفتگوی صمت با سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه؛

دلیل سقوط بورس از نگاه نماینده مجلس

نیست. بورس تابع شرایط اقتصادی، بین‌المللی و دیگر پارامترها است.

زارع در ادامه گفت: آن چیزی که بنده شخصا خواهان آن از دولت هستم این است که دخالت‌های دولت در حوزه اقتصادی و خصوصا بورس کمتر شود تا بازار بتواند طی ۴ تا ۵ سال آینده به آرامش مورد نیاز خود برسد. در بازه زمانی کوتاه مدت هم نمی‌توان انتظار وقوع معجزه‌ای در بازار سرمایه داشت اما در ۲ تا ۳ سال گذشته اتفاق‌های خوبی در این زمینه اتفاق افتاده است.

تصمیمات اقتصادی در دولت باید همه جانبه گرفته شود

نماینده مجلس تاکید کرد: باید تصمیم‌ها بر مبنای همه شرایطی باشد که ما در آن دخیل نیستیم. برخی از تصمیمات تابع شرایط ملی و بین‌المللی است و همچنین شرایط رقابتی که در فضای کسب و کار حاکم است نیز اثرگذار است. در بورس اگر بتوانیم نقدینگی را به سمت تولید هدایت کنیم که الان هم متأسفانه حوزه نظام بانکی خیلی دغدغه‌ای در این زمینه ندارد، شاید بورس بتواند حداقل در میان مدت این خلاء را جبران کند.

زارع در پایان به صمت گفت: در بودجه سنوایی سال ۱۴۰۲ ظرفیت‌هایی در خصوص صندوق‌های سرمایه‌گذاری، حمایت از تولید، حوزه مالیات و حوزه عوارض که اثر غیر مستقیم بر بورس دارد، در نظر گرفته شده است. سعی ما بر این بوده است که پارامترهای تاثیرگذار را به سمت حمایت از تولید داخلی و رونق کسب و کار ببریم که در پی آن نقش خوبی هم بر رشد بورس داشته باشد.

قبل گرفته شده است. در مدل‌های اقتصادی با توجه به شرایط اقتصادی کشور، این اصل مهم است که با مرور زمان اثرات تصمیمات مختلف مشخص می‌شود.

لازم به ذکر است، برخی تصمیم‌های گرفته شده‌ای که در بورس تاثیر داشته است، تحت تاثیر اثر پروانه‌ای بوده است.

وی افزود: در رابطه با بورس معمولا افرادی که ریسک‌پذیر هستند و معلومات پیش‌زمینه‌ای از این بازار دارند به این نوع سرمایه‌گذاری ورود می‌کنند. کشور ما، در پی تبلیغاتی که سال‌ها قبل درباره بورس اتفاق افتاد، عده‌ای از سهامداران خرد را جذب کرد و درصد بالایی از این سهامداران اطلاعات کافی از فضای بورس و ریسک‌های موجود در بازار سرمایه نداشتند و فقط به طمع به دست آوردن سود زیادی که در تبلیغات به آن اشاره می‌شد، نقدینگی را به بورس تزریق کردند. تبعات سنگین این اتفاق را همچنان در اقتصاد کشور، وضعیت بازار و لطمه خوردن به اعتماد مردم شاهد هستیم. اما باید توجه داشت که پارامترهای موجود در اقتصاد دستوری نیستند.

اقتصاد را نمی‌توان دستوری کنترل کرد
سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه درباره برنامه ریزی دولت در خصوص بازار سرمایه خاطرنشان کرد: هر چند گفته می‌شود ظرفیت‌هایی را برای بورس در بودجه‌های سنوایی در نظر می‌گیرند تا از پتانسیل‌های مختلف در خصوص بورس استفاده شود و در پی آن رونق به بازار وارد شود اما در مجموع آنچه که عیان است، دستوری نبودن اقتصاد است که بورس نیز از این قاعده مستثنی

سال جاری بورس با چند ریزش عجیب و غریب روبرو شد. تحلیل‌گران و کارشناسان بورسی این اتفاق را به خیلی از پارامترهای اقتصادی مرتبط دانستند اما اتفاقی که دوباره با تکرار تاریخ در حال وقوع بود خروج نقدینگی از بورس و از بین رفتن دوباره اعتماد مردم به بورس بود. بازاری که پیوسته شعار می‌دهد پتانسیل رشد خوبی را دارد و می‌تواند در جهت تحقق شعار سال یعنی رشد تولید و مهار تورم نیز قدم بردارد، اما در تابلوی معاملات کاملا نتیجه عکس را نشان می‌دهد. وضعیت بازارهای موازی که بر بورس اثر گذار است نیز چنگی به دل نمی‌زند و در بازار دلار، طلا، سکه و انواع ارز نیز شاهد ریزش بازار هستیم.

در همین راستا خبرنگار صمت در گفتگو با رحیم زارع سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه و نماینده مردم آباد، بوانات، خرم‌بید و سرچهان در مجلس شورای اسلامی به تبعات مختلف ریزش بورس در معاملات چند ماه اخیر پرداخته است و در قالب طرح چند سوال به این موضوع پرداخته است که چرا بازار سرمایه با ریزش‌های عجیب روبرو شده است و آیا دولت برای جلوگیری از ادامه این روند برنامه‌ای در دست دارد یا خیر. برای روشن شدن این ابهامات با این گزارش همراه باشید.

ارزیابی اخیر مجلس درباره ریزش‌های اخیر بورس چیست؟

رحیم زارع سخنگوی کمیسیون تلفیق لایحه بودجه و نماینده مردم آباد، بوانات، خرم‌بید و سرچهان در مجلس شورای اسلامی به صمت گفت: آنچه که امروز در بورس شاهد آن هستیم حاصل نتایج تصمیماتی است که ۵ تا ۶ سال

آمار باور نگر دنی در باره معادن

چرا مردم مخالف اکتشاف هستند؟

قسمت قابل توجهی از مسائل و مشکلات می‌شوند. در حقیقت نیمه پر لیوان را رها کردیم و تنها گوشه‌ای از این لیوان که ممکن است خالی باشد، را مشاهده می‌کنیم. واقعیت امر این است که قوانین مربوط به حوزه معادن بسیار قوی هستند البته امکان دارد مشکلاتی در همین قوانین هم وجود داشته باشد.

نکته قابل توجه این است که قوانین باید به روز شده و تغییر کنند اما نکته قابل توجه این است که به جای اصلاح قانون بر روی اجرای آن تمرکز کنیم. اگر قوانین اجرا شوند در بهره‌برداری و توسعه، شاهد رضایتمندی قابل توجهی خواهیم بود.

سازمان برنامه و بودجه، بودجه معادن را جای دیگر هزینه می‌کند

اسماعیلی با تاکید بر اینکه بودجه معادن در جای دیگری هزینه می‌شود، ابراز کرد: منتها در حال حاضر پول به خزانه دولت می‌رود و سازمان برنامه و بودجه باید منابع را تخصیص دهد که این کار را نمی‌کند و در جاهای دیگر هزینه می‌کند. هم وزارت صمت و هم سازمان برنامه و بودجه در دولت هستند اما با رودرپایستی‌هایی که با یکدیگر دارند، کار انجام نمی‌شود.

لذا نمی‌گوییم در بحث صنعت و معدن خلأ نداریم بلکه بیشتر از آنکه داد و بیداد کنیم خلأ قانونی داریم، بیشتر بر روی اجرای قانون باید تاکید کنیم، در این زمینه مجلس هم همراهی می‌کند کما اینکه در گذشته همه مجالس همراهی کردند. برای نمونه آن زمان که بنده در مجلس بودم هیچ خلأ قانونی در حوزه معادن وجود نداشت و هر پیشنهادی که دولت می‌داد در همان زمینه قانون تصویب می‌کردیم.

معاون اسبق معادن وزارت صمت در پاسخ به اینکه معادن در راستای شعار سال که بر روی رونق تولید ملی تاکید دارد، حرکت می‌کند؟ خاطرنشان کرد: قبل از این معادن در راستای رونق تولید ملی حرکت نمی‌کردند امیدوار هستیم در دوره وزارت علی‌آبادی این اتفاق بیفتد و او بتواند نقش مثبتی را ایفا کند. کما اینکه در آخرین گزارش وزارت صمت که از طرف وزیر به رئیس جمهور تحویل داده شد و رئیسی هم در دیدار با مقام معظم رهبری گزارش مذکور را ارائه داد، در آنجا مطرح شد که این دولت ۳ هزار معدن احیا کرده و مقام معظم رهبری با هوشمندی کامل فرمودند گزارشی که رئیسی می‌دهد اگر درست باشد، کار خوبی است.

در حقیقت در مورد حقوق دولتی قانون به صراحت اعلام کرده که ۶۰ درصد حقوق دولتی به وزارت صمت برگردد و با هدف توسعه در اختیار معاونت امور معادن قرار بگیرد و علاوه بر این ۱۵ درصد حقوق دولتی با چشم‌انداز توسعه زیرساخت‌ها به محلی که معدن در آن قرار دارد، منتقل شود. در حقیقت قانون‌گذار هوشمندانه قوانین را طراحی کرده است.

سه‌م مردم از بهره‌برداری معادن گرد و خاک و تخریب جاده‌ها است

اسماعیلی با نگاه آسیب‌شناسی به حوزه معادن تصریح کرد: یکی از مشکلاتی که در شرایط فعلی در مورد بحث اکتشاف مطرح است به مردم منطقه مربوط می‌شود به این ترتیب که مردم با فعالیت معدن در منطقه مخالفت می‌کنند چرا که سهم آنها از این بهره‌برداری معادن مواردی از قبیل آلودگی‌های محیط زیست مانند گرد و غبار و یا خرابی جاده‌ها به دلیل رفت و آمد ماشین‌های سنگین صنعتی است.

لذا از بهره‌برداری معادن هیچ سودی عاید مردمی که در آن منطقه حضور دارند، نشده است.

این نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی در ادامه اظهار کرد: در صورتی که قانونگذار اعلام کرده ۱۵ درصد حقوق دولتی به منطقه‌ای که معدن در آن قرار دارد، برود که از قبل آن فعالیت‌های عمرانی نظیر ساخت جاده، لوله‌کشی برای آبرسانی و غیره انجام دهند، که مردم به این نتیجه برسند از کشف معدن در منطقه محل زندگی خود، سود می‌برند. اگر این اتفاق می‌افتاد، مابقی هم وقتی متوجه می‌شدند فعالیت‌های عمرانی در مناطقی که معدن در آن وجود دارد، صورت می‌گیرد به استقبال کشف معادن می‌رفتند و با خود می‌گفتند ما هم مانند بقیه از کشف معدن سود می‌بریم.

بنابراین به نظر می‌رسد که قوانین موجود پاسخگو هستند البته ممکن است نیاز به اصلاحات وجود داشته باشد که با پیگیری معاونت معادن وزارت صمت می‌تواند موضوع اصلاحات قوانین را در کمیسیون صنایع مطرح کرده و انجام دهند.

اگر قوانین موجود اجرایی شوند قسمت قابل توجهی از مشکلات حل می‌شوند

اسماعیلی در واکنش به اینکه بنابراین درباره معادن با خلأ قانونی مواجه نیستیم، ادامه داد: بنده می‌گویم اگر قوانین موجود اجرایی شوند

معاون اسبق معادن وزارت صمت گفت: در آخرین گزارش وزارت صمت که از طرف وزیر به رئیس جمهور تحویل داده شد و رئیسی هم در دیدار با مقام معظم رهبری گزارش مذکور را ارائه داد، در آنجا مطرح شد که این دولت ۳ هزار معدن احیا کرده و مقام معظم رهبری با هوشمندی کامل فرمودند گزارشی که رئیسی می‌دهد اگر درست باشد، کار خوبی است. یعنی ایشان هم شک داشتند که گزارش رئیسی درست است یا خیر.

همزمان با حضور جدید وزیر صمت در این وزارتخانه، برخی با چشم‌انداز رونق در حوزه معادن، بر تغییر قوانین در این حوزه و حتی تصویب قانون جدید تاکید می‌کنند اما یکی از چهره‌هایی که پیش از این سابقه فعالیت در حوزه معادن دارد بر این باور است که در این حوزه بیشتر از اینکه نیاز به قانون جدید و یا اصلاح قوانین جدید داشته باشیم، به اجرای دقیق قوانین نیاز داریم.

به عبارت دیگر اسماعیلی پایبند نبودن دولت‌ها به اجرای قوانین در حوزه معدن را آسیب اصلی و پاشنه آشیل حوزه مذکور ارزیابی می‌کند و معتقد است اگر قوانین در حوزه معادن اجرا شوند، بهره‌برداری و رونق تولید در این صنعت صورت می‌گیرد.

قوانین حوزه معدن اجرا نمی‌شوند

داریوش اسماعیلی، معاون سابق معادن وزارت صمت در گفتگو با خبرنگار صمت ضمن ارزیابی قوانین موجود در حوزه صنعت و معدن گفت: تا جایی که بنده از قوانین در حوزه صنعت و معدن اطلاع دارم، اگر قوانینی که در حال حاضر وجود دارند، اجرا شوند بخش قابل توجهی از مشکلات و مسائل در حوزه معدن قابل حل هستند، لذا بحث بر سر این است که قانون اجرا نمی‌شود. برای نمونه ما یک حقوق دولتی دریافت می‌کنیم که در قانون به صورت شفاف اعلام شده این حقوق براساس چه پارامترهایی اعم از عیار و مواردی از این قبیل پرداخت می‌شود.

او افزود: به این ترتیب که قانون‌گذار مشخص کرده برخی عوامل در اصل بر حقوق دولتی لحاظ شوند، منتها این اتفاق صورت نمی‌گیرد کما اینکه آن زمان در وزارت صمت حضور داشتیم، در راستای هوشمندسازی مجموعه تلاش کردیم حتی سازمان نظام مهندسی وارد میدان شد اما ادامه پیدا نکرد و در حال حاضر هم اطلاع ندارم که اجرا می‌شود یا خیر.

گفتگوی صمت با رئیس اسبق خانه صمت جوانان ایران؛

صنعت گروگان قوانین فرتوت دولتی

وزارت صمت دست گنهارست

کندی کار می‌شویم.
نیاز به راهاندازی دفاتر فناوری‌های نوین داریم

امیدوار تجربی‌های حمایت دولت از بخش خصوصی خاطرنشان کرد: دولت و بخش خصوصی ۲ ریل موازی هستند که قطار پیشرفت و توسعه باید بر روی این ریل قرار بگیرد. نهادهای حاکمیتی اعم از دولت، مجلس و قوه قضاییه باید نقش تنظیم‌گری داشته باشند. برای نمونه سال‌ها پیش برای گرفتن پاسپورت وقت فراوانی گرفته می‌شد اما در حال حاضر مردم با مراجعه به دفاتر مربوطه که مخصوص این قبیل اقدامات راهاندازی شدند، وقت خود را تلف نمی‌کنند. در حال حاضر هم در عرصه صنعت می‌توان با راهاندازی دفاتر فناوری‌های نوین، کار تسریع شود. لذا نباید در حوزه قوانین صنعتی سهم‌خواهی صورت بگیرد بلکه دولت و بخش خصوصی باید در کنار هم قرار بگیرند.

وزارت صمت به تنهایی نمی‌تواند اقدامی انجام دهد

این چهره فعال حوزه صنعت در پاسخ به اینکه تاکنون دولت در زمینه صنعت و معدن طبق شعار رونق تولید داخلی گام برداشته یا خیر، یادآور شد: از ابتدای سال تاکنون دولت مشغول چانه‌زنی با مجلس در مورد استیضاح وزیر و معرفی وزیر جدید بود اما در مجموع وزارت صمت به تنهایی نمی‌تواند اقدامی انجام دهد بلکه وزات کار، وزارت اقتصاد، نهادهای بانکی باید در کنار آن قرار بگیرند که بتوانند در حوزه‌های مختلف به ویژه در حوزه معدن و به روز کردن ماشین‌آلات و خرید آنها، اقدامی انجام دهد.

کرد: در حال حاضر دولت از طریق راهاندازی سامانه مجوز ملی کسب و کار، از امضاهای طلایی جلوگیری کرده اما نکته قابل توجه این است که امضای طلایی فقط محدود به بخش دولتی نیست بلکه شامل حوزه شخصی از جمله اتحادیه‌ها نیز می‌شود.

امیدوار تجربی‌های درباره خلأهای قانونی موجود در حوزه صنعت و به ویژه معدن متذکر شد: در حوزه صنعت هم بحث خلأهای قانونی مطرح است و هم قوانین اضافه. به عنوان مثال قوانینی در زمان خود خوب بودند اما با گذر زمان باید به‌روزرسانی و اصلاح شود اما بحث این است که اگر قانون بهبود فضای کسب و کار به کامل رعایت شود، این قوانین، بخش‌نامه‌های یک شبه و بسیاری از اتفاقات رفع شده و برداشت شخصی از بین می‌رود. در مجموع در حوزه صنعت باید در راستای تقویت پارلمان بخش خصوصی اعم از اتاق بازرگانی، اتاق اصناف، اتاق تعاون، خانه‌های صنعت و معدن جوانان و سایر ارگان‌ها، با یکدیگر همکاری داشته باشند که بتوانند در کنار هم باشند و در جهت منافع و رشد اقتصادی کشور قدم بردارند.

اگر روند فعلی ادامه داشته باشد، صنعت دچار پیری می‌شود

رئیس اسبق خانه صمت جوانان ایران همچنین ابراز کرد: اگر بخواهیم به رشد ۸ درصدی در اقتصاد دست پیدا کنیم ابتدا باید مسائل بروکراتیک اداری خود را برطرف کنیم، مشاغل فعلی را حفظ کنیم، در کنار آنها مشاغل جدیدی راهاندازی شود و سرمایه‌گذاری خارجی جذب کنیم. البته در صورتی که روند فعلی ادامه داشته باشد در حوزه صنعت قطعاً دچار پیری و

تضاد و تعارض منافع دولت و بخش خصوصی، رانت و امضاهای طلایی و در نهایت نیاز به‌روزرسانی قوانین از جمله چالش‌هایی است که به عقیده کارشناسان دولت و بخش خصوصی باید بیشتر از قبل به آن پرداختند. کما اینکه یکی از چهره‌های معدن بر این باور است که تقویت پارلمان بخش خصوصی در حوزه صنعت می‌تواند گام موثری در این راستا باشد.

رضا امیدوار تجربی‌، رئیس اسبق خانه صمت جوانان ایران در گفت‌وگو با خبرنگار صمت ضمن ارزیابی قوانین موجود در حوزه صنعت و معدن گفت: در حوزه معدن یکسری قوانین وجود دارند که برخی از آنها را مجلس شورای اسلامی تصویب کرده و تعداد دیگر مربوط به آئین‌نامه‌های داخلی است که توسط دولت تصویب و ابلاغ می‌شود که همین مورد منجر به افزایش رانت، امضاهای طلایی و مواردی از این قبیل در این حوزه شده است. قوانین اگر در مجلس مصوب می‌شوند باید در معرض دید عموم قرار بگیرند.

آئین‌نامه‌های داخلی منجر به برخورد‌های سلیقه‌ای می‌شوند

او افزود: نکته دیگر این است که در حال حاضر بخش‌نامه‌ها و آئین‌نامه‌ها ناقض قانون‌های مصوب مجلس هستند که این امر تبدیل به یکی از معضلات حوزه صنعت شده است. علاوه بر این استفاده از آئین‌نامه‌ها و مصوبات داخلی منجر به برخورد‌های سلیقه‌ای و برداشت‌های سلیقه‌ای می‌شود به این ترتیب که امکان دارد بنده از یک کلمه موجود در بخشنامه‌ای یک برداشت داشته باشم و فرد دیگر برداشت متفاوتی از آن داشته باشد و وحدت کلمه و رویه نداشته باشیم.

امیدوار تجربی‌ با اشاره به نقش سایر نهادها در امور مربوط به صنعت تصریح کرد: از طرف دیگر دستگاه نظارتی اعم از سازمان بازرسی کل کشور، دیوان محاسبات و سایر دستگاه‌های نظارتی ممکن نظر خود را داشته باشند، لذا تعارض و تضاد شکل می‌گیرد که این امر در نهایت منجر به جلوگیری از رشد بخش خصوصی می‌شود چرا که دچار پیچ اداری بروکراتیک می‌شود.

دولت از امضاهای طلایی جلوگیری کرده است

این چهره فعال در حوزه صنعت در توضیح جلوگیری از رانت و امضاهای طلایی اظهار

اصناف گرفتار نگاه سلیقه‌ای و بروکراسی اداری

قرار گرفتن در تیرماه که نخستین روز آن به نام روز اصناف نام‌گذاری شده، موسسه فرهنگی و مطبوعاتی صمت میزگردی با حضور محمدرضا فرجی تهرانی عضو هیات رئیسه اتاق اصناف تهران، رحیم گل‌زاده معاون دادستان و سرپرست دادسرای ناحیه ۱۲ تهران، بهزاد یعقوبی منتخب هیات امنای بازار تهران و مسعود سپهرزاد رئیس اتحادیه فروشندگان فرش دستباف تهران برگزار کرده تا درباره چالش‌هایی که در حال حاضر اصناف گوناگون در کشور با آن مواجهند و راهکارهای پیشنهادی‌شان گفت‌وگو کنند. با صمت همراه باشید.

اصناف و بازاریان به‌عنوان آخرین حلقه تولید، جایگاه موثری در رشد و پویایی اقتصاد دارند؛ با این حال این بخش نیز مانند سایر بخش‌های مرتبط با اقتصاد، در چند سال گذشته به‌واسطه نابسامانی‌های اقتصادی با چالش‌ها و مسائل مختلفی دست‌وپنجه نرم کرده‌اند. اصناف، نقش بی‌بدیلی در تامین نیازهای معیشتی افراد دارند و تمام افراد جامعه به‌نوعی با آنها در ارتباط هستند. متولیان این بخش نیز به‌نوعی خود را در درجه نخست حامی مصرف‌کنندگان می‌دانند و از این دریچه در تلاش برای ارائه بهترین خدمات به مردم هستند. با توجه به

سازکار صدور مجوزها در حال حاضر چگونه است؟

فرجی: پیشنهاد اجرا و طراحی سامانه‌های به‌نام درگاه ملی مجوزها بیشتر مربوط به بخش‌های دولتی است که مردم در زمان مراجعه به آنها به‌واسطه نگاه سلیقه‌ای و بروکراسی‌های اداری، دچار چالش‌های فراوانی می‌شدند. گلايه‌ها از روند اعطای مجوز از سوی نهادها و سازمان‌های دولتی به‌حدی افزایش یافت که نیاز به اجرای طرح‌های یکپارچه حس شد تا در قالب یک سامانه یکپارچه، قدری از این دغدغه‌ها کم شود. حال اینکه چرا فعالیت درگاه ملی مجوزها را از اصناف شروع کرده‌اند، جای سوال دارد. در پس‌زمینه اجرای این سامانه موضوعاتی مانند برخورداری اصناف از امضاهای طلایی مطرح است و اینکه برخی معتقدند، اصناف بعضاً در یک روند سالم نسبت به اعطای مجوز اقدام نمی‌کنند. همین اظهارنظرها باعث شد اصناف وارد گره کور صدور مجوز از درگاه ملی مجوزها شوند. حال با شرایطی که این سامانه در اعطای مجوز دنبال می‌کند و اینکه تایید شدن یا نشدن مجوز توسط یک متصدی اداره پست و در یک سطح نظارتی بسیار ضعیف انجام می‌شود، فساد مالی و اداری به‌دنبال نخواهد داشت؟ این در حالی است که اعطای مجوز از سوی اتحادیه‌ها، با دقت بیشتر و زیر نظر بازرسی تخصصی انجام می‌شد که میزان تخلف در آن کم و فرآیند انجام آن شفاف‌تر بود.

در همین مدتی که از شروع فعالیت درگاه ملی مجوزها گذشته، دست‌کم در صدور مجوزهای صنفی شاهد خطاها و بی‌نظمی‌های متعددی از صدور ۳۲ جواز کسب در ۳۲ رشته مختلف برای یک نفر گرفته تا بارگذاری مدارک نامعتبر و حتی برگه‌های سفید بوده‌ایم. در این میان، موضوع تنها صدور مجوز برای افرادی که شرایط و صلاحیت لازم را ندارند، نیست. موضوع مهم پیامدهای ناشی از صدور این مجوزهاست که اتحادیه‌های مربوط را ملزم به پاسخگویی می‌کند؛ یعنی اتحادیه درحالی که دخل‌وتصرفی در اعطای یک مجوز نداشته و بررسی‌های لازم را برای اینکه آیا فرد موردنظر شرایط دریافت مجوز را دارد یا خیر، انجام نداده، باید پاسخگویی تخلفات احتمالی دارنده آن مجوز باشد.

در این میان، از پیشرفت تکنولوژی صحبت به میان می‌آید؛ اینکه مجوز کاغذی که با امضای رئیس یک اتحادیه روی دیوار زده شده، دیگر کارایی ندارد. به‌نظر من، ورود فناوری چیزی از ارزش آن سند با امضای اتحادیه، کم نمی‌کند. ضمن اینکه اصناف مخالف فناوری نیستند، اما تاکید دارند اگر قرار است استفاده از فناوری کارها را راحت‌تر کند، بهتر است از مسیر درست و اصولی آن وارد شویم، چراکه اجرای ناقص و پر از اشتباه یک فناوری می‌تواند ضربه‌های بسیار زیادی به بدنه اصناف بزند که اگر اصلاح نشود و ادامه‌دار باشد، ضربات عمیق‌تر می‌شود و جبران آن سخت خواهد بود. تاکید می‌کنم اصناف مخالف فناوری نیستند، حتی پیش از این نیز بازاریان و اصناف در سامانه اصناف ایران باوجود تمام مشکلاتی که داشت، فعالیت می‌کردند. متأسفانه باوجود همه هشدارهایی که از سوی اصناف و بازاریان داده شده و اتحادیه‌های گوناگون چالش‌های این سامانه را منعکس کرده‌اند، مسئولان توجهی نمی‌کنند و در واقع نمی‌دانند با ادامه این روند، چه فاجعه‌های اجتماعی ممکن است رخ دهد.

براساس آنچه درگاه ملی مجوزها دنبال می‌کند، بازرسی پیشینی از روند کار حذف شده و برای اعطای مجوز به یک بازرسی پسینی اکتفا می‌شود؛ یعنی دولت بدون هیچ شناختی از صنف مربوطه اقدام به صدور مجوز می‌کند. البته اختیار باطل کردن مجوز در صورت تخلف هنوز با اتحادیه‌هاست. این روند اشتباه در نهایت منجر به درگیری اتحادیه‌ها با این اصناف و چالش‌های بسیاری می‌شود، چراکه اگر به هر دلیل مجوزی که دولت صادر کرده، از سوی اتحادیه باطل شود این افراد اتحادیه را در مقابل خود می‌بینند و با اتحادیه دچار چالش و بعضاً درگیر می‌شوند.

روند درست این است که نخست به اتحادیه مربوطه فرصت زمانی برای صدور مجوز داده شود و در صورتی که برای صدور مجوز درخواستی بیش از ۱۵ روز زمان صرف شد، علت را جویا شوند و اگر دلایل اتحادیه منطقی نبود، سامانه وارد کار شود و مجوز را صادر کند.

اگر سامانه بدون اقدامات اصلاحی، با خلأها و مشکلاتی که دارد، فعالیت خود را ادامه دهد، سرانجام خوبی نخواهد داشت و پیامدهای بدی را رقم خواهد زد. در این زمینه تذکرات لازم به مسئولان مربوطه داده شده است. اتحادیه‌ها همیشه در کنار مردم بوده‌اند و تمام تلاش این قشر، جلب رضایت مصرف‌کنندگان است، اما چالش‌هایی که در بخش‌های گوناگون در مسیر فعالیت اصناف ایجاد می‌شود، در نهایت روند خدمت‌رسانی

واحدهای صنفی حلقه واسط بین تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان هستند. آنها با انتقال کالا از تولیدکنندگان به مصرف‌کنندگان و در مقابل آن، انتقال منابع نقدینگی از مصرف‌کنندگان به تولیدکنندگان، بخشی از چرخه اقتصاد کشور را شکل می‌دهند. گرچه این واحدها از نظر کارکرد و حتی شکل ظاهری با هم متفاوت هستند، اما به‌طور کلی از وظایف یکسانی برخوردارند. فعالیت اصناف کشور در چارچوب قانون نظام صنفی و با برنامه‌ریزی نظارت وزارت صنعت، معدن و تجارت است و سیاست‌گذاری‌های مربوط به آنها نیز توسط هیات عالی نظارت سازمان‌های صنفی متشکل از وزراء، هیات رئیسه اتاق اصناف ایران، رؤسای اتاق بازرگانی ایران و اتاق تعاون، برخی نمایندگان مجلس شورای اسلامی و مسئولان سازمان‌ها و نهادها انجام می‌شود.

براساس آمارها و بررسی‌های انجام‌شده، در ایران بیش از ۲۵ میلیون نفر در اصناف گوناگون شاغلند؛ یعنی به‌طور متوسط در هر واحد صنفی، دو نفر مشغول کار هستند و محل ارتزاق حدود ۳۰ درصد جامعه ایران فعالیت اصناف است.

اصناف در مسیر فعالیت خود با چالش‌های بسیاری مواجهند که از عمده‌ترین چالش‌های پیش‌روی آنها می‌توان به محدودیت‌های مندرج در قوانین و دستورالعمل‌های اجرایی تامین اجتماعی و مالیات، نوسانات شدید و روند افزایشی نرخ مواد اولیه، افزایش مستمر هزینه‌های تولید، کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش و نبود حمایت‌های مرتبط با نظام بانکی کشور، عدم توانایی در دست یافتن به تکنولوژی مدرن، مشکلات موجود در حوزه برندسازی، کیفیت پایین محصولات تولید داخل و ترجیح مصرف‌کنندگان به استفاده از محصولات خارجی، ضعف در سیستم‌های بازاریابی واحدهای تولیدی و تجاری صنفی، روند رو به افزایش قاچاق محصولات مشابه تولیدات اصناف، نبود برنامه‌های کلان برای تحقیقات بازار و مطالعه برای امکان صادرات محصولات تولیدی صنفی، نبود شبکه‌های مناسب توزیع و کمبود تسهیلات و معافیت‌های مربوط به صنایع کوچک و متوسط به صنوف تولید اشاره کرد.

در حال حاضر یکی از موضوعات مهم حوزه اصناف مسئله درگاه ملی مجوزهاست که به دغدغه روز واحدهای صنفی تبدیل شده است. بعضاً عنوان شده اختلال و قطعی بی‌درپی سامانه درگاه ملی مجوزها و باگ‌های نرم‌افزاری سبب کاهش چشمگیر تعداد صدور پروانه کسب شده و مشکلاتی را برای اصناف ایجاد کرده است. بفرمایید

این ساماندهی شامل بخش‌های گوناگونی می‌شود که زیرمجموعه‌هایی مانند ۱۴ هزار و ۷۰۰ باربر، تعداد زیادی سرایدار و... را در برمی‌گیرد. برای تنسيق و ساماندهی بازار تهران مسئولان آن‌طور که باید پای کار نیستند و اصناف و بازاریان گلايه‌مند این روند هستند. انتظار می‌رود برای بازار به‌عنوان یکی از شریان‌های مهم اقتصادی کشور با سازگاری مشخص و حساب‌شده برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری شود.

عدم ایمنی بازار به وضعیت بحرانی و وخیم رسیده و نیاز است نهادهای گوناگون در هماهنگی با بازاریان و اصناف به‌طور جدی به این موضوع ورود و آن را ساماندهی کنند. ناگفته نماند باتوجه به اینکه بخش اعظم بازار تهران در منطقه ۱۲ قرار دارد، دادستانی این منطقه اقدامات خوبی در این بخش انجام داده که قابل چشم‌پوشی نیست، اما واقعیت این است که باتوجه به شدت و گستردگی این مشکل این اقدامات تک‌بعدی مانند مسکن عمل می‌کنند و نمی‌توانند تاثیر زیادی بر وضعیت بفرجی که بازار تهران با آنها مواجه است، داشته باشند.

باتوجه به اتفاقاتی که رخ داده‌ها و خلأهایی که به‌ویژه در چند سال اخیر بیشتر با آنها مواجه شده‌ایم و خسارت‌های غیرقابل جبران و زیادی هم به‌دنبال داشته، شاهد نشست‌های گوناگونی برای پیگیری معضلات مربوط به ایمنی بازار هستیم، اما در نهایت به حرف و شعار ختم می‌شود و در عمل خروجی خاصی نمی‌بینیم. این‌گونه است که وقتی شاهد بروز آتش‌سوزی در بخشی از بازار بودیم، تنها دادستانی منطقه ۱۲ ورود کرد و در ادامه هم با پیگیری دادستانی، برخی نهادهای متولی، پیگیری آن را در دستور کار قرار دادند که باز هم منجر به اتفاق مثبتی برای بازار نشد.

در بخش ایمنی بازار همواره با چالش‌هایی مواجهیم که رفع آنها هماهنگی نهادها و سازمان‌های گوناگون را می‌طلبد و در بیشتر بخش‌ها از دست بازاریان و اصناف کاری ساخته نیست. به‌عنوان نمونه، ۱۰ سال است پیگیر ایجاد کلانتری و سرکلانتری ویژه برای بازار به‌عنوان یکی از مصوبات شورای امنیت کشور هستیم. این موضوع تا سال ۱۴۰۲ بی‌نتیجه مانده بود تا اینکه امسال دوباره در دستور کار دادستانی منطقه ۱۲ قرار گرفت و در بازدید وزیر کشور از بازار آغاز شد، اما

است. درست این است که روند کلی صدور مجوز برای کسب‌وکارهای مربوط به صنوف گوناگون در دست اتحادیه‌های مربوط باشد که اطلاعات کافی و کامل‌تری از زیرمجموعه‌های و افراد خود دارند.

اتفاق دیگری که با سلب اختیار صدور مجوز از اتحادیه‌ها می‌افتد، مربوط به توان اجرایی اتحادیه‌ها در برخورد با اصناف متخلف است. اتحادیه‌ها برای حفظ حقوق مصرف‌کننده، تلاش‌های بسیاری می‌کنند و به‌نوعی می‌توان گفت اگر اتحادیه‌ای وجود دارد برای حمایت از مصرف‌کننده است. درگاه ملی صدور مجوزها قرار بود مشکلات اصناف را کمتر کند، اما نه‌تنها منجر به رفع مشکلات این قشر نشد، بلکه بر چالش‌ها و گرفتاری‌های اصناف اضافه و مانع دیگری در مسیر فعالیت آنها ایجاد کرد. ختم کلام اینکه تمام اصناف به عملکرد این سامانه اعتراض دارند و باتوجه به تاثیرات منفی که بر روند بازار خواهد گذاشت، بهتر است هر چه سریع‌تر اقدام موثری برای حل این مشکل از سوی نهادهای متولی امر انجام شود، چراکه جای هیچ تعلل و کوتاهی نیست.

گل‌زاده: در گذشته مشکلات بازار با سازش در اتحادیه‌ها یا ورود هیات امنای بازار به موضوع حل می‌شد، اما این روند جدید، سردرگمی و ازدیاد پرونده را در مراجع قضایی به‌دنبال خواهد داشت.

وضعیت ایمنی بازار تهران در برابر حوادث و اتفاقاتی همچون زلزله، آتش‌سوزی و... جای نگرانی شدیدی دارد، زیرا بافت بازار و نوع فعالیت آن و همچنین حجم تردها به‌گونه‌ای است که درصد خطرپذیری و آسیب در این محدوده بالاست. در این مسئله نهادهای متولی هم فقط به دادن اخطار بسنده کرده و شاهد اقدام جدی با ضمانت اجرایی نیستیم. این موضوع چالش امروز و دیروز نیست و بارها درباره وضعیت ایمنی بازار تهران صحبت شده، اما در نهایت شرایط نایمن بازار تهران همچنان برقرار است.

یعقوبی: بازار تهران با بیش از ۵۰۰ سراه پاساژ و تیمچه، حدود ۱۱۰ هکتار وسعت دارد که به‌دلیل قرار گرفتن در بافت تاریخی و عدم رسیدگی و رعایت شاخص‌ها و استانداردهای لازم، متأسفانه قسمت اعظم آن نایمن است. مهم‌ترین معضل فعلی بازار تهران، عدم ساماندهی آن است.

را تضعیف می‌کند و از کیفیت آن می‌کاهد. انتظار داریم دست‌کم درباره صدور مجوزها، متولیان امر به‌سرعت ورود و با دریافت نظرات کارشناسی اصناف و اتحادیه‌های گوناگون، مشکلاتی که در این بخش وجود دارد را تا جایی که امکان‌پذیر است، برطرف کنند.

یعقوبی: به‌عنوان یک بازاری تائید می‌کنم بازار نیز درگیر تمام معضلاتی است که بیان شد. اصطلاح «کج‌سلیقگی» در اینجا بیشتر نمود دارد. باتوجه به اهمیت و نقش اقتصادی مهم اصناف و بازاریان، امیدواریم این چالش‌ها برطرف شود، چراکه اگر ادامه‌دار باشد و شاهد اصلاحی در روند انجام کارها نباشیم، آسیب‌ها برای بازاریان و اصناف بیشتر خواهد شد و در نهایت اقتصاد کشور صدمه خواهد دید.

سپهرزاد: به‌وضوح مشخص است که درگاه صدور مجوزها خطاهای بسیار زیادی دارد، درحالی‌که انتظار این بود که باتوجه به اهمیت که عملکرد آن برای جامعه دارد با دقت بیشتر و توجه به جزئیات راه‌اندازی و در ابتدای راه از کارشناسان فعالان و اصناف و بازاریان نظرخواهی شود تا سامانه با مشکلات کمتری در یک بخش آزمایشی به‌کار گرفته شود و بعد از رفع ایرادات، اجرای سراسری آن کلید بخورد.

متأسفانه صدای اصناف و بازاریان شنیده نمی‌شود. در همین مدت، بارها از سوی اصناف درباره خطاهای این سامانه که در زمان صدور مجوز با آنها روبه‌رو شده‌اند، اطلاع‌رسانی شده، اما متأسفانه به جایی رسیده‌ایم که انگیزه هشدار دادن را هم از دست داده‌ایم و حتی دیگر به‌دنبال اعلام نقص‌های سامانه نیز نیستیم و فقط منتظر نشسته‌ایم تا در نهایت سامانه با مشکلاتی که برای اصناف و بازاریان و در کل جامعه ایجاد می‌کند به بن‌بست بخورد و متولیان امر مجبور به تغییر فرآیند آن شوند. گرچه این رویه درستی نیست و حتی با عرق و تعصب بازاریان به جامعه در تضاد است، اما شرایط به‌گونه‌ای رقم خورده که متأسفانه باعث دلزدگی و نارضایتی عمیق اصناف شده و از سویی هم، انگیزه پیگیری را از آنها گرفته است.

وظیفه صدور مجوزها از اتحادیه‌ها گرفته شد تا این کار با کمک یک سامانه سریع‌تر و بدون خطا انجام شود، اما اکنون شاهدیم که اشکالات و خطاهای بیشتری در جریان

درباره زمان اجرایی شدن آن هنوز اطلاعی نداریم.

درست است که کلانتری ۱۱۳ در محدوده بازار فعالیت دارد، اما حوزه استحفاظی این کلانتری بسیار وسیع و پرحادثه است؛ در نتیجه آن طور که باید نمی‌تواند بازار را با بیش از ۶۰ هزار واحد صنفی و تردد روزانه یک میلیون و ۵۰۰ تا ۲ میلیون نفر کنترل کند. البته در روزهای پایانی سال این تردها به بیش از ۵ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر می‌رسد. با این حجم از تردد، بی‌شک این منطقه نیازمند یک کلانتری ویژه است.

از سوی دیگر سال‌هاست در بازار تهران با معضلی به‌نام بساط‌گستران روبه‌رو هستیم که امنیت اقتصادی ۶۰ هزار واحد صنفی را تحت‌الشعاع قرار داده‌اند. در حال حاضر حدود یک ماه است که با زور دادستانی منطقه ۱۲، بساط‌گستران جمع شده‌اند، این در حالی است که در جمع‌آوری و ساماندهی بساط‌گسترها مدیریت شهری، فراجا، بازار، اصناف و... وظیفه دارند. متأسفانه وجود بساط‌گسترها برای اصناف و شهروندان به یک پاشنه آشیل تبدیل شده، چراکه شاهد انواع بزه‌ها و آشفتگی در خدمات‌رسانی به‌واسطه حضور نامنظم بساط‌گستران هستیم. این نکته بسیار قابل‌تامل است که در یک ماه اخیر که تعداد دستفروشان با زور دستگاه قضا محدود شده، فقط در یک مورد، حدود ۲۰ درصد کاهش سرقت موبایل اتفاق افتاده است. در حقیقت عدم‌ساماندهی این بخش است که به امنیت اقتصادی و اجتماعی آسیب وارد می‌کند. بی‌شک تامین معیشت این افراد، موضوعی مهم است و نمی‌توان به‌راحتی از این موضوع عبور کرد، اما بساط‌گستری هم نیازمند چارچوب و ضوابط خاصی است تا از یک پدیده آسیب‌رسان به یک پدیده تاثیرگذار تبدیل شود.

یکی دیگر از مشکلاتی که به بحران ناایمنی بازار دامن زده، وجود چاه‌های جذبی است. طبق آمارها، در محدوده بازار تهران حدود ۷۰۰ چاه جذبی قرار دارد که سالانه هم بر تعداد آنها افزوده می‌شود. هر کدام از این چاه‌ها می‌تواند به‌عنوان یک بمب عمل کند و خطرات جبران‌ناپذیری را به‌دنبال داشته باشد. یکی از مشکلاتی که بر سر راه تعویض سیستم‌های برق در بازار وجود دارد، همین چاه‌های جذبی است.

ازسویی هم به‌علت بافت قدیمی منطقه ۱۲، فرسایش خاک در این محدوده بسیار سریع و از نظر ژئوتکنیک خاک این محدوده پوک است، به همین دلیل اصلاح سیم‌کشی‌ها و ترمیم فاضلاب شهری در این محدوده با ریسک بالایی همراه است. براساس آمار سازمان آتش‌نشانی کشور، بیش از ۹۳ درصد آتش‌سوزی‌ها در بازار تهران به‌دلیل

فرسوده‌بودن خطوط سیم‌کشی و افزایش آمپر کنتورهای برق است. حال پرسش این است که باوجود این آمار بالا و خطر بزرگی که بازار تهران را تهدید می‌کند، چرا توانیر نسبت به این معضل و رفع آن احساس وظیفه نمی‌کند؟ همه انتظار دارند برای رفع مشکل ایمنی بازار، اصناف و اتحادیه‌ها ورود کنند؛ پس نقش سایر نهادها چه می‌شود؟ آیا نباید همه با هم وظایف‌شان را انجام دهند تا نتیجه مطلوب حاصل شود.

همچنین در بازار تهران بیش از ۱۴ هزار باربر فعالیت می‌کنند که آنها نیز باید ساماندهی شوند. تعداد قابل‌توجهی از این باربرها اتباع خارجی هستند. هم برای امنیت اجتماعی بازار و هم نظم و ساماندهی کلی محدوده آن و امنیت تمام کسانی که به‌نوعی در قالب فروشنده تا باربر و خریدار و... در این منطقه گرد هم می‌آیند، قطعاً باید باربرها هم شناسایی و ساماندهی شوند.

تمام این مشکلات در حالی است که کسبه بازار مالیات سنگینی پرداخت می‌کنند و انتظار می‌رود در قبال آن خدمات حداقلی دریافت کنند. قطعاً همراهی و همکاری همه سازمان‌ها و نهادها برای حل معضلات بازار بسیار اهمیت دارد. متأسفانه نگاه ویژه به بازار تنها در قالب حرف است، نه عمل. بازار و اصناف ناگزیر از مشارکت هستند و بسیاری از مشکلات این بخش تنها با مشارکت حل می‌شود؛ آن هم نه فقط مشارکت بازاریان و اصناف، بلکه هماهنگی و همراهی همه نهادها و سازمان‌های متولی امر.

به اصناف هیچ‌گونه بودجه‌ای اختصاص داده نمی‌شود؛ یعنی نگاه ویژه به بازار در حرف است، نه در عمل؛ این در حالی است که اصناف بخش زیادی از منابع درآمدی دولت را تامین می‌کنند. چقدر از مالیات قابل‌توجهی که بازاریان پرداخت می‌کنند، صرف ایمن‌سازی بازار می‌شود؟ اینکه انتظار داشته باشیم بازاریان با هزینه خود و مستقل برای ایجاد ایمنی در بازار ورود کنند یعنی به بیراهه می‌رویم.

بازار تهران و اصناف توان این را دارند که به‌طور مستقل به ساماندهی این حوزه ورود کنند. براساس آنچه شاهد بوده‌ایم بخش خصوصی در اغلب مواردی که ورود کرده، عملکرد موفق داشته، اما در مقابل بخش دولتی درگیر بروکراسی اداری و برگزاری جلسات و نشست‌ها شده و در مواردی نه‌تنها از بار مشکلات و چالش‌های بازاریان و اصناف کم نکرده که بر آنها هم افزوده است. بازار آزمون و خطاهای خود را کرده است.

موازی کاری نهادهای گوناگون متولی امر نیز مسیر حل مشکلات بازاریان و اصناف را ناهموار کرده است. میراث فرهنگی، توانیر، شهرداری، سازمان آب و فاضلاب و...

به‌جای اینکه همسو با هم حرکت کنند، در تعارض هستند و اینجاست که دلیل اصلی اینکه راهکارها به نتیجه نمی‌انجامد، نمایان می‌شود. میراث فرهنگی موضوع را از نگاه بافت تاریخی می‌بیند، آب و فاضلاب و شهرداری از نگاه خود، توانیر به‌نوعی دیگر و...؛ یعنی سلیقه‌ای عمل کردن معضل کنونی بازار شده است. بازار باید یک فرمانده واحد داشته باشد تا تمام این نهادها همسو و همزمان و در راستای هم گام بردارند. باید نیازسنجی و مطالعه کاملی درباره کل بازار انجام و بی‌طرفانه برای بازار تهران تصمیم‌گیری شود.

براساس آنچه گفته شد، بساط‌گستران هم یکی از معضلات بازار هستند. اتاق اصناف چقدر به این موضوع ورود کرده است؟ در این بخش به‌طور کلی بازار و اصناف درگیر چه مشکلاتی هستند؟

فرجی: در زمینه جمع‌آوری بساط‌گستران اتاق اصناف به کمک هیات امنای بازار سعی در مدیریت این موضوع دارد و بارها نیز این موضوع را از شهرداری پیگیری کرده است. **گلزاده:** یکی از رسالت‌های اصلی دادستانی تهران، احیا و مراقبت از حقوق عامه و پیشگیری از بزه و آسیب‌های اجتماعی است و برای رسیدن به این هدف، هر ساختاری که لازم باشد، ایجاد خواهیم کرد. حقوق عامه شامل هر چیزی است که در ارتباط با حقوق مردم و نظم عمومی جامعه و در ارتباط با بازار و توسعه اقتصادی است. حمایت از تولید و توسعه اقتصادی برای ما بسیار مهم است؛ در نتیجه از اسفند ۱۴۰۰ بعد از بازدیدهایی که از بازار داشتیم و کارشناسی‌های انجام‌شده این نتیجه حاصل شد که عدم‌تعامل و همکاری بین سازمان‌ها و نهادهای دولتی دلیل اصلی معضلات بازار تهران است و بر همین اساس باوجود راهکارهایی که ارائه می‌شود، در نهایت مشکلات برطرف نمی‌شود. واقعیت این است که هیچ همکاری و تعاملی بین ادارات وجود ندارد که همین امر باعث شده مشکلات بازار بحرانی شود. اسفند ۱۴۰۰ نامه‌ای را خطاب به شهرداری تهران نوشته و رونوشت آن را به ادارات و سازمان‌هایی که متولی ایمنی بازار و امور مربوط به آن هستند، ارسال کردیم. در این نامه تذکرات قانونی برای ترک‌فعل‌های انجام‌شده از سوی آنها داده شد.

ما مسائل را فرامنطقه‌ای بررسی می‌کنیم، زیرا از نظر ما، شهرداری منطقه توانایی پرداختن به این مسائل را ندارد. شروع خوبی بوده است. به‌نظر من حل مشکلات بازار باید با فرماندهی استاندار تهران باشد، زیرا استاندار وظیفه هماهنگی بین ادارات گوناگون و نظارت بر عملکرد آنها را برعهده دارد؛ در نتیجه اگر بین ادارات گسستگی

که قطعاً عدم اجرای وظیفه قانونی جرم است، شهردار می‌تواند به‌عنوان مجرم تحت تعقیب کیفری قرار گیرد.

به نمایندگی از اصناف و بازاریان و باتوجه به مشکلات و چالش‌های بعضاً تکراری که با آن مواجهید، چه انتظاراتی از دولت دارید؟

فرجی: در حال حاضر معضل صدور مجوزها برای اصناف و بازاریان محل گرفتاری‌های زیادی شده که امیدوارم دولت سامانه صدور مجوزها را وپرایش و براساس عملکردی که تاکنون داشته فرآیند آن را اصلاح کند. علاوه بر این انتظار عدالت و انصاف مالیاتی داریم؛ موضوعی که متأسفانه در کشور ما دیده نمی‌شود. بازار ما مملو از افراد سنتی و مذهبی است که هیچ‌کدام خمس مال خود را نادیده نمی‌گیرند، این در حالی است که در برخی از موارد شاهد فرار از پرداخت مالیات توسط برخی از شرکت‌ها هستند.

گلزاده: امیدواریم در سازکاری مناسب، استاندار تهران به وظیفه اصلی خود که ایجاد هماهنگی و تعامل بین نهادهای دولتی است، به‌درستی عمل کند. اگر این موضوع تحقق یابد، بی‌شک دیگر بسیاری از این اتفاقاتی که در سطح بازار شاهد آن هستیم رخ نمی‌دهد و بسیار از مشکلات هم برطرف خواهد شد. **سپهرزاد:** درخواست ما از دولت عدالت مالیاتی است. همچنین باید نگاه از بالا به پایین تغییر کند و مسئولان در کنار مردم باشند.

یعقوبی: بازار باتوجه به چالش‌های زیادی که دارد مانند یک فرد سرطانی است و تا سرطان همه جای آن را فرا نرفته، باید درمان آن را آغاز کرد.

ورود می‌کنند، موردتوجه قرار می‌گرفت و براساس آن برنامه‌ریزی‌هایی انجام می‌شد که نشده و همین مزیت، خود در جاهایی مشکلاتی را ایجاد کرده است. یا اینکه شاهدیم با هر بار بارندگی، آب به ایستگاه مترو خیام وارد می‌شود و تاکنون چندین بار برای حل این مشکل بودجه اختصاص یافته و عملیاتی نیز انجام شده، اما متأسفانه هنوز این مشکل برطرف نشده است؛ یعنی یک جای کار لنگ است.

از سوی دیگر، بازار تهران یک منطقه تاریخی است و ظرفیت بسیار زیادی برای جذب گردشگر دارد، اما مشکلاتی مانند وجود معتادان متجاهر، دست ما را در این بخش بسته است. باوجود محبوبیت زیاد بازار تهران نمی‌توانیم گردشگران خارجی را از ترس معتادان به بازار کفاش‌ها ببریم. هر بار این مشکلات را بیان کردیم، تنها از یک مسئول به مسئول دیگر پاسکاری شدیم. در نهایت اینکه بازار مدیریت درست می‌خواهد؛ آن هم مدیری که از تمام مشکلات آگاه باشد و راهکارهای خوبی ارائه دهد.

گلزاده: در بازار تهران، ساختاری در زمینه سدمعبر ایجاد و فردی را به‌عنوان نماینده دادستان برای نظارت بر عملکرد شهرداری در زمینه رفع سدمعبر و همچنین پیگیری روزانه این موضوع مامور کرده‌ایم. درست است که موضوع بساط‌گسترها در حال حاضر ساماندهی نشده و تنها از فعالیت بساط‌گستران در این منطقه جلوگیری شده، اما قرار است شهرداری به‌طور مستمر این کار را انجام دهد، زیرا طبق ماده ۵۵ قانون شهرداری، رفع سدمعبر یکی از وظایف شهرداری است. در صورتی که ازسوی شهرداری ترک‌فعلی انجام شود، از آنجایی

وجود دارد و شاهد بی‌نظمی‌هایی در این بخش هستیم، مقصر استانداری است و بخشی از این عملکرد نامناسب به این نهاد برمی‌گردد.

ما نیز سدمعبر را یکی از موانع توسعه و یکی از مواردی می‌دانیم که نه‌تنها آسیب اقتصادی به همراه دارد، بلکه مسائل اجتماعی بسیاری را نیز ایجاد می‌کند. در این راستا، فروردین ۱۴۰۲ کارگروه ایمنی بازار و همچنین شعبه ویژه صلح و سازش را در شورای حل اختلاف منطقه تاسیس کردیم. قطعاً در صورتی که ترک وظایف قانونی مدیران، مسئولان و رؤسای دستگاه‌های اجرایی یا تاخیر ناموجه آنها در اقدامات فوری امدادی یا نحوه مدیریت سوانح و بلایای طبیعی موجب تضییع حقوق عمومی یا ایراد صدمه و خسارت به اموال عمومی، منابع بیت‌المال، حقوق اساسی ملت یا سلامت و امنیت جامعه شود، اقدامات قانونی مقتضی از قبیل تذکر، اخطار و تشکیل پرونده کیفری اعمال خواهد شد. البته تاکید می‌کنم مشارکت و حضور مردم می‌تواند از بسیاری از آسیب‌ها جلوگیری کند.

سپهرزاد: یکی از مواردی که اگر ساماندهی شود می‌تواند به‌عنوان جذابیت برای مناطق گوناگون مطرح شود، بساط‌گستری است. البته هرگز منکر اینکه بساط‌گستری با آسیب همراه است، نیستیم، اما معتقدیم می‌توان با نظارت و الگوبرداری از کشورهای دیگر، دستفروشان را ساماندهی و آنها را به نقطه قوتی برای مناطق تبدیل کرد. متأسفانه ما نگاه چندبعدی و آینده‌نگرانه در مدیریت بخش‌های مختلف نداریم. به‌عنوان نمونه، با ورود مترو به بازار باید این موضوع که با دسترسی آسان، جمعیت بیشتری به بازار

به بهانه روز ملی اصناف، مشکلات کسب و کارها بررسی شد

مشکلات ادامه‌دار تامین مالی و مالیات

و حتی در مسائل سیاسی همواره نقش موثری ایفا کرده و خواهند کرد. مجلس شورای اسلامی، یکم تیر هر سال را برای گرامیداشت فعالیت بازاریان، روز اصناف نامید و هر ساله در این روز مجامع امور صنفی سراسر کشور، مسئولان اتحادیه‌ها و مدیران وزارت بازرگانی و ... گرد هم می‌آیند تا درباره مشکلات اصناف به بحث و گفت‌وگو بپردازند.

به بهانه این روز، صمت با اعضای اتاق‌های اصناف در رابطه با مهم‌ترین مشکلات فعلی اصناف و راهکارهای پیش‌رو برای بهبود شرایط، به گفت‌وگو پرداخته است.

یکی از بزرگ‌ترین نهادهای مدنی در هر کشوری، اصناف هستند. نهادهای مربوط به اصناف (اتاق‌های اصناف) توسط جمعی برخاسته از مردم اداره می‌شود و این نهادها در وضعیت بازار و قیمت‌گذاری کالاها نقش بسیار موثری دارند. به عبارتی، می‌توان گفت بخش خصوصی مهم‌ترین پایه بازار است و تصمیم این بخش می‌تواند تورم‌آفرینی کند یا باعث کاهش التهابات اقتصادی شود.

اصناف، صنف، بازار و بازاریان همگی لغاتی هستند که به این بخش خصوصی مذکور اطلاق می‌شود. اصناف در طول دوران حیات هر کشوری در مباحث اقتصادی

جلال‌الدین محمد شکرپه بخش خصوصی را فعال‌ترین بخش بازار دانست و تصریح کرد: براساس آمار، بالغ بر ۹۲ درصد از فعالیت‌های بازار ایران (نظام تولید و توزیع)، توسط بنگاه‌های اقتصادی کوچک انجام می‌شود، از این‌رو نظر فعالان صنفی و نمایندگان آنها که در اتاق اصناف حضور دارند، می‌تواند بسیار تعیین‌کننده باشد و مسیر سیاست‌های کلان اقتصادی را اصلاح کند. از این‌رو نهادهای دولتی برای بهبود شرایط اقتصادی فعلی و کاهش التهابات بازار، باید نهایت توجه را به فعالان بخش خصوصی و اصناف داشته باشند.

این عضو اتاق اصناف ایران در پایان خاطر نشان کرد: وجود بروکراسی‌های پیچیده اداری برای صدور مجوزهای فعالیت‌های صنفی از دیگر مشکلات فعلی صاحبان مشاغل است.

زمانی بودن این دست‌مقررات بر بازدهی مشاغل تأثیر مستقیم دارد و نهادهای مربوطه باید نهایت توجه را به این مسئله داشته باشند.

سیدجواد حسینی خواه از تولیدکنندگان محصولات چرمی و عضو انجمن صنعت چرم ایران درباره مشکلات این صنف به صمت گفت: موضوع مالیات از مشکلات همیشگی تولیدکنندگان است. آنها دیگر نمی‌دانند کدام مشکل را پیگیری کنند و در واقع رمقی برای چانه‌زنی نمانده و هنگامی که قرار به اعتراض است، این نگرانی وجود دارد که شرایط بدتر از وضعیت فعلی نشود. حسینی خواه افزود: فعل‌وانفعالاتی که در اقتصاد کشور و به‌ویژه در حوزه‌های مالیاتی در چند سال اخیر رخ داده، پیش‌تر تولیدکنندگان کوچک را در معرض خطر قرار داده است.

در گذشته، بخشی از آنها فرار مالیاتی داشتند و همین امر سبب شده بود که بتوانند کالاهایی بیشتر و با نرخ کمتری نسبت به برندها عرضه کنند. این امر یک رقابت ناسالم را به‌وجود آورده بود اما تغییراتی که در حوزه مالیات رخ داده، تمام تولیدکنندگان و غیرتولیدکنندگان را درگیر خود کرده است. بنابراین، معتقدم مشکلات اقتصادی که امروز با آن روبه‌رو هستیم، بیشتر تولیدکنندگان کوچک را درگیر خود می‌کند، چون توان مالی کمی دارند و نگرانی درباره آنها خیلی بیشتر است.

این فعال صنفی ادامه داد: چون تولیدکنندگان بزرگ توان مالی بیشتر و سطح دسترسی به اطلاعات بالاتری دارند، تجربه سال‌های گذشته آنها سبب می‌شود راحت‌تر بتوانند از این پیچ‌سخت عبور کنند، اما تولیدکنندگان خرد باتوجه به آنچه شاهد آن هستیم، کج‌دارومریز در حال حرکت و

مختلفی از نظر مناسب اصناف نسبت به مسائل اقتصادی کشور وجود دارد؛ به‌عنوان مثال، زمانی که درج نرخ تولید روی کالاها توسط سازمان حمایت از مصرف‌کننده عنوان شد، اتاق اصناف ایران با این طرح مخالفت کرد و آن را دارای پیامدهای منفی نامید. از آنجایی که هرگونه تغییر یا اعمال فشار بر تولید، حلقه‌های مربوط به بازار را تحت‌تأثیر قرار خواهد داد، اتاق اصناف نسبت به نظر دولت مبنی بر درج نرخ تولید بر روی کالاها واکنش نشان داد.

نظر بخش خصوصی اولویت باشد

جلال‌الدین محمد شکرپه در ادامه به اهمیت تأثیرگذاری نظر اصناف بر تصمیمات دولتی اشاره کرد. او حمایت از مردم در جایگاه مصرف‌کننده را از اهداف مهم فعالیت اتاق اصناف معرفی کرد و در این‌باره توضیح داد: مهم‌ترین دلیل مخالفت اتاق اصناف با اجرای طرح درج نرخ تولیدکننده روی کالا، حمایت از مصرف‌کننده بود. وظیفه مصرف‌کننده نیست هزینه‌هایی از جمله ارزش‌افزوده، مالیات، هزینه حمل و دیگر موارد را بر نرخ تولید که روی کالا درج شده اضافه و بهای تمام‌شده اجناس را برای خرید کالاها محاسبه کند، هرچند دولت به اعتراضات انجام‌گرفته بی‌توجه بود و پس از اجرای این طرح، معایب آن را دید و در نهایت پس از آزمون و خطا، تصمیم خود را عوض کرد.

وی ادامه داد: نتیجه بی‌توجهی دولت به‌نظر اصناف، ایجاد نوسان در بازار و سردرگمی مردم و همچنین صاحبان مشاغل بود. در نتیجه، می‌توان گفت نظر اعضای اتاق اصناف استان‌ها که در نهایت نمایندگانی از بخش خصوصی مشاغل هستند، همواره رکنی تأثیرگذار بر ثبات بازار و بهبود شرایط اقتصادی دارد.

اهمیت تدوین تصمیمات تخصصی

این عضو اتاق اصناف ایران توجه به‌نظر فعالان صنفی و بخش خصوصی در تصمیم‌گیری‌ها را مایه ثبات بازارهای اقتصادی عنوان کرد و گفت: برای مثال، طرح درج نرخ تولید روی کالاها که پیش‌تر توضیح آن عنوان شد، پس از گذشت چند ماه دولت متوجه نادرست بودن این طرح شد و عنوان کرد که نرخ مصرف‌کننده نیز باید همراه با نرخ تولید روی کالاها درج شود.

باید تأکید کرد اگر نهادهای دولتی به‌ویژه سازمان حمایت از مصرف‌کننده برنامه و سیاست جدید برای بازار در نظر دارد، پیش از اجرا باید از نظر فعالان صنفی و بخش خصوصی درباره آن مطلع شود. تنها در این شرایط می‌توان تصمیماتی مؤثر و مثبت را برای بازار تدوین و عملیاتی کرد.

الزامات تسهیل روند فعالیت‌های صنفی

همواره یکی از چالش‌های مهمی که فعالیت اصناف، کسب‌وکارها و همچنین بخش مصرف‌کننده را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد، بحث تنظیم بازار است.

جلال‌الدین محمد شکرپه، عضو اتاق اصناف ایران در گفت‌وگو با صمت، همکاری نهادهای مختلف دولتی و قانونی برای تسهیل روند فعالیت‌های صنفی را یکی از الزامات امروزه معرفی کرد.

وی با اشاره به مشکلات ایجادشده در پی نبود متولی باثبات برای تنظیم بازار و عملکرد اصناف گفت: وزارت صنعت، معدن و تجارت را می‌توان مهره اصلی در بحث تنظیم بازار معرفی کرد، چرا که سیاست‌های مهم صنفی از جمله روند نظام تولید و توزیع کالا توسط این وزارتخانه تدوین و اجرایی می‌شوند. از این‌رو، باوجود آنکه وزارت جهاد کشاورزی در حال حاضر مسئول تنظیم بازار است، اما دستگاه‌های اجرایی و نظارتی مهمی مانند سازمان حمایت از مصرف‌کننده در بحث نظام تولید و توزیع نقش دارند.

شکرپه خاطر نشان کرد: نکته اساسی که باید به آن توجه داشت، این است که همواره در مدیریت و کنترل بخش‌های اقتصادی، نظرات بخش خصوصی می‌تواند مکمل و یاری‌رسان سیاست‌های دولتی باشد. در بحث تنظیم بازار نیز اصناف از مهم‌ترین بخش‌های خصوصی فعال در این حوزه شناخته می‌شوند، چرا که تنها در این شرایط افزایش عملکرد نظرات و تصمیمات حاصل خواهد شد.

حمایت اتاق اصناف از مردم

جلال‌الدین محمد شکرپه در ادامه تأکید فعالان صنفی به مشارکت در تصمیم‌سازی‌های دولتی برای بازار را یکی از لوازم مهم دستیابی به ثبات اقتصادی عنوان کرد. او عقیده دارد دولت اگر توجه خود را نسبت به نظرات بخش خصوصی و فعالان صنفی بازار بیشتر کند، به نتایج مطلوب‌تری دست خواهد یافت.

جلال‌الدین محمد شکرپه در این‌باره تصریح کرد: همواره فعالان صنفی و بخش خصوصی بر اهمیت اثرگذاری نظرات خود در سیاست‌گذاری‌های دولتی تأکید دارند.

نظرات اعضای اتاق اصناف همواره ثبات و بهبود اقتصادی جامعه را دنبال کرده و از این‌رو مشارکت بخش خصوصی برای دولت راهگشا است. دولت اگر توجه بیشتری به اتاق اصناف داشته باشد، می‌تواند تصمیمات سازنده‌تری برای تمام چرخه‌های اقتصادی، از بخش تولید گرفته تا بازار، تدوین کند. این عضو اصناف ایران افزود: نمونه‌های

بخشی از آنها در حال حذف شدن هستند. حسینی خواه افزود: این ریزش‌ها در اقتصادهای بزرگ جهان هم تجربه شده است. زمانی که اقتصادها در حال تغییر و تحول هستند، گریزی از این اتفاقات نیست. وی گفت: به این ترتیب یک سلسله از تولیدکنندگان خردی که محاسبه درستی از فعالیت خود ندارند، حذف می‌شوند. اتفاق دیگر در این بازار جدید این است که برخی تولیدکنندگان و فروشندگان تا حدودی رضایت نسبی دارند، چون مشتریان در حال جابه‌جایی هستند. به‌عنوان مثال، ممکن است ۲ فروشگاه‌دار کنار هم قرار داشته باشند که یکی ضعیف‌تر و دیگری قوی‌تر باشد.

ضعیف‌تر تعطیل می‌شود و مشتری‌های او به سبد مشتریان فروشگاه دیگر اضافه می‌شوند. فروشگاه‌دار بزرگ‌تر هم با ریزش تقاضا مواجه است، اما مشتری همکار قبلی او تا حدودی بازار را برای او حفظ کرده است. حسینی خواه در پاسخ به پرسشی دیگر مبنی بر اینکه آیا در این جابه‌جایی تغییری در قیمت‌ها هم رخ می‌دهد، عنوان کرد: در حال حاضر مسئله‌ای که هر روز به آن اشاره می‌شود، بهای تمام‌شده است. در گذشته، بهای تمام‌شده ناشی از نرخ مواد اولیه و دستمزد بود، اما امروز، هزینه‌های سربار برای تولید بسیار بالا رفته و این موضوع جدا از نوسانات قیمتی مواد اولیه است.

هزینه‌های سرباری مانند بیمه کارگری، مالیات کارکنان، نهاده‌های انرژی، افزایش اجاره‌بها کارگاه‌ها و فروشگاه‌ها و... اموری هستند که نمی‌توان به راحتی عبور کرد. او گفت: در بحث مالیات کارکنان، تمام مالیات را کارگر نمی‌پردازد و بخشی از آن برعهده کارفرما است. حقوق یک کارگر ۵۷ درصد افزایش پیدا کرده است، اما باتوجه به حق بیمه و مالیات، شاید در نهایت آنچه از این افزایش به دست کارگر می‌رسد، ۳۰ درصد باشد.

این عضو انجمن صنعت چرم ادامه داد: تولیدکننده اگر نتواند هزینه‌های سربار را در تیراژ پوشش دهد، زیان خواهد کرد. باید توجه داشت هزینه‌های سربار چیزی نیست که به این سادگی بتوان از آن رد شد. امیدواریم دولت با سیاست‌گذاری‌هایی که دارد، وضعیت را بدتر از قبل نکند.

هجمه‌های مالی اصناف

علی عوض‌پور، عضو دیگر اتاق اصناف ایران در گفت‌وگو با صمت، یکی از مشکلات فعلی اصناف را هجمه‌های مالی که بر دوش صاحبان مشاغل است، عنوان کرد. او افزایش ۵۷ درصدی پایه حقوق از ابتدای سال گذشته را یکی از این فشارهای مالی عنوان کرد و در این باره گفت: یکی از مسائل مهمی که امروزه صاحبان کسب‌وکارها و واحدهای تولیدی را درگیر چالش جدی کرده، هزینه‌های مالی است و افزایش حدود ۵۷ درصدی پایه حقوق از مهم‌ترین هزینه‌های فعلی محسوب می‌شود. در ابتدا باید خاطرنشان شد که با افزایش پایه حقوق، سایر مزایای کارگران نیز به تبع تغییر می‌کند و در نهایت افزایش

۹۹

موضوع مالیات از مشکلات همیشگی تولیدکنندگان است. آنها دیگر نمی‌دانند کدام مشکل را پیگیری کنند و در واقع رمقی برای چانه‌زنی نمانده است

۹۸

دستمزد بیش از ۵۷ درصد خواهد بود. بدیهی است، افزایش نرخ دستمزد، تنها بر تولیدات و نرخ تمام‌شده کالاها اثر ندارد و واحدهای صنفی فعال در نظام توزیع نیز درگیر این افزایش هزینه‌ها خواهند بود. وی ادامه داد: فراهم نبودن بسترهای مناسب برای این افزایش چشمگیر دستمزد را می‌توان از علت‌های مهم و اساسی بروز مشکلات برای صاحبان واحدهای تولیدی و صنفی دانست.

یکی از راهکارهای مناسب برای کاهش فشارهای مالی به بخش تولید، افزایش پلکانی دستمزد است؛ افزایش یک‌باره حقوق، فشار سنگینی است که تمام مشاغل نمی‌توانند از عهده آن برآیند، اما دولت به این گزاینه اصناف در این مدت بی‌توجه بوده است.

بالا بودن هزینه تولید

عوض‌پور بالا بودن هزینه تمام‌شده تولید در ایران را یک معضل چندساله معرفی کرد و گفت: همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد، افزایش هزینه تمام‌شده تولید و توزیع، از مهم‌ترین مشکلات امروز بازار است.

در سال‌های اخیر، اتاق اصناف استان‌ها و در نهایت اتاق اصناف ایران در تلاش بوده تا ضمن رفع مشکلات فعالیت واحدهای صنفی و تامین بستری امن برای فعالیت آنها، به نهادهای دولتی در امر تصمیم‌سازی یاری کند.

باید خاطرنشان کرد که رشد اقتصادی کشور مسئله‌ای تک‌بعدی نیست و تمام اجزای تشکیل‌دهنده لازم برای تحقق اهداف توسعه‌ای باید در کنار هم قرار گیرند. یکی از این الزامات، کنترل هزینه تمام‌شده تولید برای کالاها است.

این عضو اتاق اصناف ایران ادامه داد: نرخ تولید در کشور ما نسبت به سایر کشورهای همسایه بسیار بالاتر است و همین موضوع سبب شده تا مزیت رقابتی از تولیدات ایران سلب شود. این بالا بودن هزینه‌ها هم تنها در چند مدت اخیر نبوده و سال‌ها است که بهای تولید در ایران زیاد است.

حال با تشدید فشارهای مالی اعم از مالیات، افزایش دستمزد کارگران، تورم جاری برای تهیه مواد اولیه و دیگر هزینه‌های این‌چنینی، نرخ تمام‌شده تولید به‌مراتب بالاتر رفته است. باید خاطرنشان کرد این افزایش هزینه‌ها تنها بر بازارهای داخلی تاثیر ندارد، بلکه بر فعالیت‌های صادراتی نیز اثرگذاری مستقیم خواهد داشت.

سخن پایانی

زمانی که از اصناف صحبت می‌کنیم، منظور از کوچک‌ترین مشاغل و کسب‌وکارها تا بزرگ‌ترین بنگاه‌های تجاری بازاری است. بدیهی است، با ایجاد تنش‌های اقتصادی، واحدهای صنفی به یک اندازه آسیب ندیده‌اند و برای صاحبان مشاغل خرد، بحران‌ها می‌تواند تهدیدی جدی محسوب شود. برخی معتقدند روز اصناف بهانه خوبی است تا عملکرد فعالان صنفی را زیر ذره‌بین ببریم و تعیین کنیم تا چه میزان توانسته‌اند به ترمیم‌های اقتصادی کشور کمک کنند، اما صاحبان مشاغل و واحدهای صنفی معتقدند در شرایطی که با نبود ثبات در سیاست‌گذاری‌ها و تصمیمات دولتی، افزایش مداوم بار هزینه‌ها، محدودیت‌های ایجادشده، به دلیل بروکراسی‌های اداری و در نهایت تورمی که از کنترل خارج شده، فعالیت کسب‌وکارها تهدید می‌شود و نمی‌توان از اصناف انتظار معجزه در بازارها را داشت.

برگزاری همایش ۱۰ تیر را به شکل‌ها نسپارید

میلاد محمدی _ خبرنگار و فعال رسانه‌ای

دهم تیرماه، بر اساس مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی، روز صنعت و معدن نامیده شده است. در این روز خاص از صنعت‌گران کشور به پاس تلاش‌های خالصانه در زمینه توسعه صنعتی و معدنی به‌دست وزیر صنعت معدن و تجارت یا مقامات بالاتر دولتی (بعضاً شخص رئیس‌جمهور) تقدیر به عمل آمده و برای آنها تسهیلاتی برای آینده کسب‌وکارشان در نظر گرفته می‌شود.

سالیان سال است که در روز ۱۰ تیر ماه همایشی با عنوان روز ملی صنعت و معدن در سالن اجلاس سران یا مرکز همایش‌های صداوسیما برگزار می‌شود. متولی این رویداد وزارت صنعت، معدن و تجارت است که البته این وزارتخانه با هدف ایجاد هم‌افزایی و استفاده از توان بخش خصوصی، بخشی از روند برگزاری آن را به شکل‌هایی نظیر خانه صنعت و معدن می‌سپارد.

بین سال‌های ۹۲ تا ۹۶ به مناسبت روز صنعت و معدن به رسانه‌های مختلف در سراسر کشور مجوز داده می‌شد تا ویژه‌نامه‌هایی را به این مناسبت و جهت توزیع میان مخاطبان همایش که عمدتاً مدیران صنایع بزرگ ایران هستند، توزیع کنند. از سال ۹۷ اما متأسفانه

برخی بهانه‌های غیرمنطقی مانع از این امر شد.

یک سال به این بهانه که رئیس‌جمهوری می‌خواهد در مراسم حضور داشته باشد!

یک سال به بهانه کرونا و خطر تماس فیزیکی با محصولات کاغذی!

یک سال به بهانه اینکه حجم ویژه‌نامه‌ها بالاست و باعث ناهماهنگی در سالن‌ها می‌شود!

امسال هم یکی از مدیران ارشد بخش خصوصی پیشنهاد داده که ویژه‌نامه‌ها را جای توزیع در سالن یا جلوی درب ورودی سالن، در پارکینگ زیر برف‌پاک‌کن خودروها بگذاریم!

همیشه هم تقصیرها به گردن وزارت صمت افتاده و طوری وانمود شد که انگار مدیران این مجموعه و شخص وزیر با رسانه‌ها مشکل دارند. تا اینکه بالاخره کاشف به عمل آمد عزیزان در شکل‌های مختلف نظیر خانه صنعت و معدن برای اینکه بتوانند خودشان ویژه‌نامه‌های پر و پیمان با حضور همه شرکت‌ها و البته بدون هیچ رقیبی منتشر کنند، این شایعات را درست کردند.

نتیجه این انحصارگرایی یک‌طرفه این شد که رویداد مهم روز صنعت و معدن که دهم تیر هر سال با حضور و مشارکت ویژه تمام

رسانه‌های حوزه اقتصادی کشور و انتشار دهه ویژه‌نامه تخصصی همراه بود اکنون به نوعی در سکوت خبری پیش می‌رود.

کار به جایی رسیده که امسال و در آستانه برگزاری این روز باشکوه، هیچ‌کس از برنامه دقیق همایش، محل برگزاری و مدعوین آن اطلاع نداشت.

رویدادی که باید با مشارکت حداکثری رسانه‌ها و حضور فعال آنها در صحنه تولید و اشتغال کشور به گوش جهانیان برسد، اکنون چند سالی است که اصحاب رسانه و ویژه‌نامه‌های تخصصی آنها را پشت درهای بسته نگه می‌دارد. به نظر می‌رسد در این خصوص نیاز به بازنگری بوده و وزارت صمت باید به فکر تغییر رویکرد خود باشد.

به عقیده بسیاری از کارشناسان، در سال‌های اخیر، بخش مهمی از ضربات وارد شده به بدنه صنعت و معدن کشور به دلیل قهر این نهاد دولتی با رسانه‌ها بوده است. نمونه دیگر این رویکرد، قطع ارتباط روابط عمومی ایران‌خودرو و سایپا با اغلب رسانه‌های کشور است که در اطلاع‌رسانی دستاوردهای این دو مجموعه نقش مستمر داشتند.

امیدواریم با حضور وزیر جدید این رویکردها تغییر کرده و هرچه سریع‌تر سازوکاری برای ارتباط‌گیری مجدد با رسانه‌ها تعریف شود.

اهداف و راهبردهای بخش معدن تا افق ۱۴۰۸

نظر به تلاشهای مسئولانه و اقدامات اساسی که در دولت سیزدهم و در بخش معدن کشور در حوزه معدن و صنایع معدنی انجام شده است به نظر می‌رسد بخش معدن کشور نیازمند برنامه ریزی و افق گذاری میان مدت در بخشهای مختلف زنجیره ارزش خود می‌باشد.

در این مقاله که بر اساس سیاستهای کلی برنامه هفتم توسعه (اقتصادی، زیربنایی، علمی و فن آوری سیاست خارجی، اداری، حقوقی و قضایی) ابلاغی رهبر معظم انقلاب مبتنی بر اصول ذیل؛

- ۱- پیشرفت اقتصادی عدالت محور در بخش معدن
- ۲- ثبات اقتصادی و جهت دهی نقدینگی به سمت معدن
- ۳- اصلاح ساختاری بودجه بخش معدن
- ۴- مالیات محور نمودن اقتصاد معدن
- ۵- حمایت اقتصادی و اجتماعی از نیروی انسانی زنجیره ارزش

۶- مدیریت منابع آب

۷- تکمیل زنجیره ارزش

۸- اجرای طرح های ملی و پیشران و زیر ساختی و آینده محور

۹- تسهیل مقررات برای قدرت گیری اقتصاد معدن و هب شدن ایران در حوزه تجارت مواد معدنی

۱۰- تحقق آمایش سرزمینی با محوریت دریا

۱۱- تجاری سازی طرح های معدنی با محوریت دانش بنیانها

۱۲- تقویت رویکرد اقتصادمعدن محور در سیاست خارجی بخصوص ارتباط با همسایگان

۱۳- تحول در نظام اداری و اصلاح ساختار با تاکید بر هوشمند سازی، اصلاح مقررات و روشها و رفع فساد

۱۴- پیشگیری از وقوع جرم، تحقق حد نگاری، امنیت اقتصادی و بهبود محیط کسب و کار، افزایش سطح علمی ضابطان و ناظران قضایی و نظارتی

تنظیم شده است. ابتدا به ترسیم اهداف این چشم انداز، سپس راهبردهای لازم برای نیل به این اهداف و در انتها با نگاهی به روند حرکت حاکمیت در بخش معدن در دهه اخیر و البته ظرفیت های کشور به ترسیم افق حجمی تولید کامودیتی های معدن و صنایع معدنی خواهیم پرداخت.

اهداف

۱- صیانت از انفال

۲- توسعه اکتشافات

۳- توسعه بهره برداری و احیای معادن

۴- توسعه صنایع معدنی

۵- توسعه زیر ساختها

۶- ارز آوری و تجارت خارجی

۷- توسعه منابع انسانی

راهبردهای صیانت از انفال

۱- استقلال مدیریت منابع معدنی از صنعت

۲- استقلال صندوق ذخیره معادن از خزانه

۳- طراحی و اجرای برنامه های صیانت از مواد معدنی

۴- پایش و ساماندهی کلیه محدوده های معدنی
۵- محاسبه و ابلاغ هوشمند حقوق دولتی و اصلاح قوانین مربوطه

۶- ساماندهی نمودن کلیه فرآیندهای صدور مجوز

۷- مردمی سازی اقتصاد معدن

۸- تقویت نظام نظارت بر فرآیندهای معدنی

۹- بازنگری و اصلاح قانون معادن، قانون نظام مهندسی معدن، آیین نامه ها، دستورالعمل ها و ...

راهبردهای توسعه اکتشافات

۱- توسعه فعالیتهای اکتشافی در بخش حاکمیتی

۲- توسعه ظرفیتهای اکتشافی در بخش خصوصی

توسعه، اشتراک گذاری، هوشمند سازی و مدیریت داده های اکتشافی

۳- ساماندهی محدوده های اکتشافی

راهبردهای توسعه بهره برداری و احیای معادن

۱- اصلاح قوانین و مقررات بخصوص در حوزه ی فعالیتهای معادن و معارضین

۲- احیای معادن کوچک مقیاس

۳- اصلاح نظام نظارت بر فعالیتهای معدنی

۴- حمایت از تولید داخل ماشین آلات استخراج و تاسیسات فرآوری

توسعه صنایع معدنی

قبل از پرداختن به راهبردها و اقدامات لازم در توسعه صنایع معدنی ۵ محور در توسعه معادن می‌بایست مورد توجه قرارگیرد:

۱- عدالت محور بودن

اصل ۴۸ قانون اساسی در هر اقدام توسعه‌ای حاوی این مطلب است که از انفال باید آحاد مردم منتفع شوند یعنی نهادهایی که در حوزه معدن سیاست گذاری می‌کنند چه در مجلس، چه در دولت می‌بایست این اصل ۴۸ را محور قرار دهند و هرگز اجازه ندهند که سرمایه گذاری‌ها از حالت ملی بودن و انتفاع کل مردم خارج شود. اینکه یک استان سهم ۱۱ میلیارد دلاری ببرد و استان مجاورش صفر، خلاف این اصل قانون اساسی است. همچنین باید تلاش شود در برنامه ریزی ها انتفاع مواد معدنی ارزشمند شامل

- تعریف نقشه راه اقتصاد سیاسی بخش معدن و صنایع معدنی بین المللی
 - تعامل با کشور های دوست (همسایه و فرامنطقه ای) معدنی و صنعتی
 - تعریف راههای تبادل ارزی غیردلاری
 - صادرات خدمات فنی و مهندسی
 - رقابت پذیری محصولات معدنی
 - تقویت ژئو توریسم
 - راهبردهای توسعه منابع انسانی و عمومی
 - گفتمان سازی و فرهنگ سازی عامه و تخصصی
 - احیای سطوح مختلف آموزش علوم و فنون مربوط به معدن

- افزایش جذابیت‌های شغلی معدنی
 - تنقیح قوانین الزام آور بکارگیری نیروی انسانی و نظارت بر اجرای آنها

- ارتقاء کیفی و کمی خدمات تخصصی
 - اتوماسیون کل فرآیندهای مربوط به منابع انسانی
 - حمایت از استارت‌آپ ها و دانش بنیان ها

بررسی روند توسعه بخش معدن تا امروز

بررسی سیر توسعه زنجیره ارزش معادن و صنایع معدنی در کشور از ابتدای سال ۱۳۹۲ تا امروز نتایج ذیل حاصل می گردد؛

۱- به طور متوسط سالی ۱,۸ میلیارد تن به ذخایر کشف شده کشور افزوده می شود .

۲- نبود مشکل در تحقق اهداف زنجیره مس و تولید ۴۵۰ هزار تن کاند در افق ۱۴۰۴ به شرط حفظ شرایط موجود .

۳- نبود مشکل در تحقق اهداف زنجیره طلا و تولید ۱۲ تن شمش طلا در افق ۱۴۰۴ به شرط حفظ شرایط موجود

۴- در سرب و روی از برنامه (۷۰ هزار تن سرب و ۲۸۰ هزار تن روی) افق ۱۴۰۴ جلو هستیم .

۵- در آلومینیوم (۱,۲ تن شمش) کمی از برنامه ۱۴۰۴ عقب هستیم .

۶- در سیمان (تولید ۱۲۰ میلیون تن) کمی از برنامه ۱۴۰۴ عقب هستیم .

۷- در فلزات کمیاب و عناصر استراتژیک (مثل لیتیوم ، تیتانیوم و ...) افقی ترسیم نشده است .

۸- در گوهر سنگها افقی طراحی نشده و اقدامات جدی صورت نگرفته است .

۹- در سنگ تزئینی و نما افقی طراحی نشده و ساماندهی جدی صورت نگرفته است .

۱۰- در سنگ آهن و فولاد تقریبا ظرفیت افق ۱۴۰۴ (۵۵ میلیون تن فولاد) به طور اسمی محقق شده اما چالش کمبود ۲۰۰ میلیون تنی سنگ آهن در افق ۱۴۰۴ در صورت وارد مدار شدن ۱۱۰ میلیون تن کارخانه بالادستی فولادی که مجوز آن صادر و بخش عمده ای از آن ساخته شده است .

۱۱- چالش نبود زیر ساخت های لازم در توسعه معدن همچون گاز ، برق ، آب ، جاده و ریل و ... بسیار مشهود است .

آحاد جامعه گردد و نه صرفا منطقه یا استان خاص چرا که این منابع انفعالی از آن کل ملت ایران است .

۲- تناسب حلقه های زنجیره ارزش در این بخش سه نکته قابل ذکر است ؛

الف - تناسب حلقه های زنجیره ارزش بعد از اکتشاف به نسبت حلقه اول، به هم خورده است و اندازه ی این حلقه بسیار کوچکتر از حلقه های بعدیست . قطعا تمرکز حاکمیت و به طور خاص بخش معدنی دولت باید روی حلقه اول یعنی اکتشاف باشد . برای همین موضوع و برای رسیدن به این هدف باید تمرکز روی بحث زیرساخت ها، افزایش تعداد و ظرفیت ماشین آلات، همچنین افزایش و ارتقای کیفیت و فناوری ماشین آلات و ... باشد.

ب- تناسب حلقه های زنجیره ارزش با یکدیگر نیز باید حفظ شود . در این حوزه تدوین سند آمایش و برنامه بالادستی بخش معدنی کشور باید در دستور کار قرار گیرد .

ج- به تعاریف جدید خام فروشی اهمیت داده شود ؛ بدین معنا که اگر محصول حلقه های قبلی مورد نیاز حلقه بعدی بود این محصول صادر نشود .

۳- تعیین اهداف بر اساس نیاز داخلی کشور مهم ارتباط طرح های توسعه ای با نیازهای داخلی و اقتصادی کشور است که نتایج آن باید شامل تولید ثروت، اشتغال، ارزآوری و افزایش سهم اقتصادی هر کامودیتی شود.

۴- مطالعات فنی و اقتصادی

انجام مطالعات امکان سنجی و محاسبات اقتصادی که اهمیت توجه نهادهای نظارتی بر احداث هر طرح توسعه ای را گوشزد می نماید.

۵- توجه به اسناد بالادستی

انطباق بر سند آمایش صنعت و معدن و اسناد قوانین بالادستی حوزه معدن و صنایع معدنی و همچنین اصول مرتبط در قانون اساسی و ... .

راهبردهای توسعه در صنایع معدنی

* توسعه معادن و صنایع معدنی استان هایی که در دو دهه گذشته مورد توجه نبوده اند

* تدوین برنامه جامع توسعه معدن با توجه به اسناد بالادستی و ظرفیتهای آمایشی کشور

* توسعه صنایع پائین دستی و دانش بنیان

* توسعه زنجیره ارزش عناصر نادر خاکی ، فلزات کمیاب و استراتژیک و گوهر سنگها

* اصلاح واگذاری و راهبری پروژه های توسعه ای ملی به بخش خصوص

راهبردهای توسعه زیر ساختها

* تدوین برنامه جامع توسعه زیر ساختهای مورد نیاز بخش معدن

* تعریف اولویت های مورد نیاز معدن و صنایع معدنی استانها

* مدیریت منابع به سمت برنامه آمایشی معدن استانها

* جذب سرمایه از منابع غیر دولتی

راهبردهای ارز آوری و تجارت خارجی

- اتخاذ سیاستهای تسهیل تجارت خارجی مواد معدنی

چرا روز صنعت و معدن اهمیت دارد؟

است.

وضعیت صنعت و معدن در ایران

ایران، با در اختیار داشتن منابع و ذخایر سوختی و همچنین دیگر مواد معدنی مورد نیاز صنایع مختلف، از کشورهای غنی دنیا به شمار می‌آید. استخراج معادن و معدن‌کاری و توسعه‌ی صنعت در زمینه‌های گوناگون صنعتی، از دیرباز در کشور ما متداول بوده است.

تاریخ‌نگاران، نوشته‌اند که مردم ایران، از اولین کسانی بوده‌اند که مس را استخراج و ذوب کرده‌اند. آثار بسیاری از حفاری‌های عظیم که در بیش‌تر معادن ایران و بخصوص معادن سرب و مس دیده می‌شود.

نمونه‌های باقیمانده از ظروف و وسایل فلزی نیز، نشانگر فعالیت‌های گسترده‌ی معدنی و صنعتی می‌باشد. طی سال‌های اخیر، کشور ما در جهت مقررات زدایی و آزاد سازی تجارت گام‌های اساسی ارزنده‌ای برداشته و به موفقیت‌های قابل تحسینی دست یافته است. به این ترتیب، طرح سامان دهی اقتصادی دولت شکل گرفته و استحکام می‌پذیرد.

اصلاحاتی که در زمینه تعدیل نرخ‌های مالیاتی و تجمع عوارض و دریافتی‌های دولت از صنایع به عمل می‌آید، یک فعالیت بنیادی است که می‌تواند بر سرعت و میزان آن، تا آن حد که برای بخش خصوصی در راستای دست زدن به هر نوع فعالیت مثبت اقتصادی و کارآفرینی شوق برانگیز باشد، بیافزاید. همچنین، تصویب نهایی قانون جدید جلب و حمایت از سرمایه گذاری‌های خارجی یک گام اساسی در غلبه بر یکی از مهمترین موانع سرمایه گذاری در کشور محسوب می‌شود. طبیعی است که رفتار هماهنگ و همسان در قبال سرمایه‌های داخلی و خارجی می‌تواند در افزایش سرمایه گذاری کل نقش سازنده داشته باشد.

اصلی در حوزه‌های ستادی، سازمانی و استانی است. بخش ستادی عمدتاً مسئولیت سیاست گذاری، پشتیبانی، برنامه‌ریزی عملیاتی، نظارت، پایش وضعیت و رسیدگی به مسائل کلان هر سه بخش صنعت، معدن و بازرگانی را بر عهده دارد. سازمان‌های تابعه نیز مسئولیت توسعه و اجرای سیاست‌ها و برنامه‌های حاکمیتی در حوزه مأموریت خود را بر عهده دارند که این اقدامات با مشارکت بخش خصوصی و یا به صورت مستقل توسط این سازمان‌ها انجام می‌شود.

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) سازمان ایدرو در تیرماه ۱۳۴۶ توسط رضا نیازمند تأسیس شد. این سازمان برای گسترش و نوسازی صنایع کشور در جهت رقابت‌پذیری در عرصه جهانی از راه فراهم آوردن ملزومات توسعه صنعتی، با هدف تأمین منافع ذی‌نفعان تشکیل شده است.

سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان در حوزه‌های حمایتی، بازرسی و نظارت بر قیمت و توزیع کالاها و سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی در حوزه شهرک‌ها و نواحی صنعتی، واحدهای صنعتی مستقر در شهرک‌ها و نواحی صنعتی، مسئولیت اجرای سیاست‌های تعیین شده از سوی وزارت را برعهده دارد. **سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)** با هدف رفع نیاز کشور به محصولات و فرآورده‌های معدنی با تاکید بر بهینه‌سازی نظام اقتصادی کشور در بخش معادن و صنایع وابسته و همچنین اعمال نظارت بر استفاده از ذخایر معدنی و بهره‌برداری صحیح و موثر از آنها به منظور بررسی تهیه و اجرای طرح‌های احداث، توسعه تجهیز و نوسازی صنایع تولیدی متالورژی، استخراج و فرآوری مواد معدنی و اجرای کارهای اکتشافی تشکیل شده

دهم تیرماه، بر پایه مصوبه‌ی شورای عالی انقلاب فرهنگی، روز صنعت و معدن نامیده شده است. با وقوع انقلاب صنعتی، تقریباً در کلیه‌ی زمینه‌های صنعتی، کشاورزی، ساختمانی، دارویی، دفاعی، الکترونیک، بهداشتی، مواد معدنی و کانی‌های اقتصادی به عنوان مواد اولیه یا مواد خام و همچنین توسعه‌ی صنایع، نقش بسیار مهمی بازی می‌کنند و در مجموع یکی از رکن‌های اصلی در اقتصاد هر کشور شمرده می‌شوند. بدیهی است که این‌گونه ثروت‌های خدادادی و سرمایه‌های ارزشمند، باید به نحوی مورد استفاده قرار گیرند که ضمن حفظ حقوق نسل‌های آینده، با به کارگیری روش‌های اصولی و صحیح، حداکثر منافع از برداشت آن‌ها حاصل گردد. اختصاص این روز فرصت مناسبی است که به مهم‌ترین موتور محرکه اقتصاد یعنی بخش صنعت و معدن نگاهی اندیشمندانه شود چرا که این بخش به عنوان عامل مولد اشتغال پایدار در افزایش تولید ناخالص ملی و در آمد سرانه نقش بسزایی دارد. این روز در واقع فرصت مناسبی است تا به بخش صنعت و معدن، نگاهی اندیشمندانه و متفاوت شود، چرا که این بخش در مقام عامل مولد اشتغال پایدار در افزایش تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه، نقش مهمی دارد.

تاریخچه صنعت و معدن در ایران

ساختار سیاست گذاری و مدیریت بخش تولید و بازرگانی در ایران در طول تاریخ با تغییرات و تحولات بسیاری رو برو بوده است. از سال ۱۲۸۵ هجری خورشیدی که وزارت تجارت در ایران تأسیس شد تا سال ۱۳۹۰ که وزارت صنعت، معدن و تجارت به شکل کنونی خود درآمد، بارها دو حوزه تولید و بازرگانی در کنار هم و به صورت مجزا در ساختار اقتصادی کشور نقش ایفا نموده‌اند. برای نمونه در سال ۱۳۱۶ هجری خورشیدی وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن وجود داشته‌اند که در سال ۱۳۲۰ با ادغام آنها وزارت بازرگانی، پیشه و هنر تأسیس شد.

پس از آن در سال ۱۳۳۴ مجدداً وزارت خانه‌های صنایع و معادن و بازرگانی از هم جدا شدند که این موضوع بارها و بنا بر مصالح آن زمان اتفاق افتاده است. مطمئناً در کنار هم بودن بخش‌های ساخت و بازرگانی اثرگذاری بیشتری بر بهبود فرایندهای تولید، توزیع و تجارت هر کشوری خواهد داشت. این موضوع نیز از انگیزه‌های اصلی شکل‌گیری وزارت صنعت، معدن و تجارت در مقطع فعلی بوده است. در حال حاضر متولی بخش ساخت و بازرگانی در ایران وزارت صنعت، معدن و تجارت است که از لحاظ ساختار سازمانی به چند بخش اصلی تقسیم می‌شود. سازمان‌های صمت که در ۳۱ استان کشور مستقر هستند، راهبری هر سه بخش صنعت، معدن و بازرگانی کشور از وظایف

معدن فدای شعار تولید داخل

دلایل مقاومت برای واردات ماشین‌آلات مشخص شد

منطقی پیش می‌رود اما به دلیل اینکه در چند سال گذشته عقب‌ماندگی داریم و فرسودگی و کمبود امکانات برای توسعه معدن داریم، نیاز به سرعت بیشتری است.

به بهانه حمایت از معدن نباید امکانات داخلی را نابود کنیم

طاهری در واکنش به اینکه بسیاری از فعالین معدن معتقد هستند که شرکت‌های داخلی نظیر هیکو نیاز آنها را در زمینه ماشین‌آلات تأمین کرده و از این رو نیاز به واردات است، تصریح کرد: واقعیت امر این است که ما باید هم تولید داخل را در نظر بگیریم و هم معدن را به عنوان تولیدی که زیربنای بسیاری از تولیدات است. به عبارت دیگر معدن را فدای کارخانجات داخلی ساخت ماشین‌آلات صنعتی نکنیم و بالعکس به خاطر حمایت از معدن آن امکانات و سرمایه‌گذاری‌هایی که در حوزه ماشین‌سازی معدن شده را نابود نکنیم.

رئیس کمیسیون صنایع و معدن مجلس شورای اسلامی همچنین خاطر نشان کرد: اقدام منطقی در حوزه معدن و تأمین ماشین‌آلات صنعتی مذکور این است که ظرفیت و امکانات کارخانجات داخلی سنجیده شود و تا جایی که ظرفیت دارند و حتی ۲۰ درصد بیشتر بار را برعهده تولیدکنندگان داخلی بیندازیم اما مازاد و کسری را که نمی‌توانند با واردات جبران کنند.

وارد کرده اما همان تعداد در برابر نیاز ۲۰ هزار برابری معدن، رقمی محسوب می‌شود.

برای جبران عقب‌ماندگی در حوزه معدن نیاز به سرعت داریم

با وجود تاکید چهره فعال معدنی بر کمبود ماشین‌آلات معدنی و از طرفی ضعف داخلی برای تولید این محصولات، رئیس کمیسیون صنایع و معدن مجلس شورای اسلامی بر این باور است که شرکت‌های داخلی توانایی برآورده کردن نیاز داخل در حوزه ماشین‌آلات معدنی را دارند.

مصطفی طاهری، رئیس کمیسیون صنایع و معدن مجلس شورای اسلامی در گفتگو با صمت ضمن ارزیابی مشکل تأمین ماشین‌آلات معدنی گفت: چالش اصلی کشور در واردات مربوط به بحث تأمین ارز است. مورد دیگر در بحث واردات مربوط به توانایی داخل برای ساخت کالاهای وارداتی است، به این ترتیب که باید از کالاهای ساخت داخل حمایت شود و کمبودها را از کشورهای دیگر وارد کرد.

او افزود: ساخت لوازم مورد نیاز معدن در داخل، از حدود ۲ سال پیش شروع شده، به این معنی که بخشی از کار که گره افتاده بود و ممنوع شد، برای معدن بزرگ این گره باز شده و معدن‌کارها نفس کشیدند و کار به خوبی پیش رفت. در حال حاضر هم امور براساس روال عادی پیش می‌رود و کارها به صورت

واردات ماشین‌آلات معدنی و تأمین آن از جمله چالش‌های حوزه معدن محسوب می‌شود، چنانچه یکی از چهره‌های معروف این عرصه معتقد است کمبود ماشین‌آلات برای استخراج مواد معدنی منجر به کاهش کارایی صنعت معدن و در نتیجه عقب ماندن ایران در حوزه صادرات مواد معدنی شده است. به عبارت دیگر حسن حسینیقلی بر این باور است به دلیل اعمال ممنوعیت‌های وارداتی و یا تعرفه‌های بالای وارداتی برای مواد و محصولات اولیه حدود ۵ سال است که جلوی واردات ماشین‌آلات معدنی گرفته شده و از این حیث معدن در زمینه استخراج با چالش‌های جدی روبرو هستند.

البته رییس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معدن سرب و روی ایران بر این باور است تکیه بر توان داخل نیز راهگشای چالش اصلی حوزه معدن نخواهد بود کما اینکه با وجود نیاز به حدود ۲۰ هزار ماشین‌آلات در زمینه معدن شرکت هیکو که از جمله مدعیان ساخت ماشین‌آلات صنعتی در کشور محسوب می‌شود در سال گذشته حتی ۳۰ ماشین هم تولید نکرده، به عقیده او وضعیت شرکت‌های داخلی در حوزه ساخت ماشین‌آلات معدنی به اندازه‌ای بحرانی شده که دولت نیز در نهایت خط قرمزهای خود را درباره واردات ماشین‌آلات معدنی زیر پا گذاشت و حدود هزار ماشین

توسعه برند نمایشگاه اصفهان در افق چهارساله آینده

احمدرضا طحانیان - مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی اصفهان

نمایشگاه‌های بین‌المللی اصفهان به دلیل داشتن زیرساخت‌های استاندارد نمایشگاهی دارای برند و یک فضای بسیار مطلوب نمایشگاه در فلات مرکزی ایران است. از منظر زیرساخت‌ها و امکانات آسایشی و رفاهی برای مشارکت‌کنندگان و بازدیدکنندگان می‌توان گفت که اصفهان در این زمینه و در مقایسه با سایر سایت‌های کشور پیشرو به حساب می‌آید.

طی یک سال گذشته و از زمانی که مدیریت این شرکت تغییر کرده است، تلاش شده با همفکری و همراهی و هم‌اندیشی با متخصصان و طراحان کسب‌وکار، چشم‌انداز مناسب و افق پیش روی شرکت را تعریف کنیم. باور داریم نمی‌توان در فضای کسب‌وکار بدون چشم‌انداز گام‌های رو به جلو و توسعه محور را محقق کرد.

یکی از مهم‌ترین اهداف برنامه چهار ساله این شرکت توسعه برند است تا تصویر بسیار مناسب و درشان از سایت نمایشگاه اصفهان در ذهن مخاطب ایجاد کند. این دغدغه همیشه در نمایشگاه اصفهان به صورت خاص و سایر شرکت‌ها وجود داشته که مخاطبان چه تصویری از آن شرکت در ذهن دارند، از این جهت در حال تلاش هستیم تا در گام نخست تصویر سابق را در ذهن مخاطبان بازسازی و در مرحله بعدی تصویر جدید نمایشگاه اصفهان که بر اساس سند چشم‌انداز در حال شکل‌گیری و تعریف است در ذهن مخاطبان و خصوصاً ذینفعان نمایشگاه اصفهان قرار داده شود.

توسعه شبکه‌سازی کسب‌وکارها از دیگر اهداف کلان برنامه چهار ساله شرکت نمایشگاه بین‌المللی اصفهان است. با برگزاری نمایشگاه‌ها شبکه‌سازی انجام می‌شود و صاحبان کسب‌وکار موفق به ارتباطات جدید، گفت‌وگو با متخصصان و فعالان تجاری می‌شوند، اما در چشم‌انداز جدید ما به دنبال توسعه این ارتباطات و شبکه‌سازی هستیم، ارتباطاتی که بسیار با ارزش هستند و تنها از طریق توسعه شبکه‌سازی می‌توان ظرفیت‌ها و ظرفیت‌های آن را به خوبی حفظ و گسترش داد. این شرکت در نظر دارد در حوزه صادرات علاوه بر نمایش توانمندی‌ها، بین شرکت‌های مدیریت صادرات با شرکت‌های تولیدی اتصال موثرتری برقرار کند و با شبکه‌سازی بین آنها به توسعه فرهنگ صادراتی در تولید محصولات ایرانی کمک کند.

نمایشگاه بین‌المللی اصفهان با یادآوری به این که چشم‌انداز تعریف شده شرکت ایجاد پل ارتباطی بین سه حوزه تولید، تجارت و صادرات است و در سه حوزه یاد شده با ابزار رویداد نقش‌آفرینی خواهد کرد، نقش خود را در دوره جدید تعریف کرده است. باور داریم تکیه و تمرکز روی هر کدام از سه محور ما را با توسعه اقتصادی روبه‌رو می‌کند و نمی‌توان تنها به تولید، تجارت و صادرات اندیشه کرد. در این رابطه در تیرماه امسال نخستین نمایشگاه خدمات کسب‌وکار و فرانچایز ۳۲ حوزه تحت شمول برگزار خواهد شد که یکی از اهداف آن تجاری‌سازی صادراتی است. باور داریم تعریف جدید از نقش نمایشگاه اصفهان در این نمایشگاه و در ارتباطات به نمایشگاه فرانچایز که دغدغه‌ای جزء

شبکه‌سازی تجاری و متصل کردن سه ضلع تولید، تجارت و صادرات خواهد بود را ندارد. مهم‌ترین نکته در برگزاری نخستین نمایشگاه فرانچایز و توسعه کسب‌وکار به مخاطبان و بازدیدکنندگان این رویداد ارتباط دارد.

براساس نظرسنجی‌های انجام شده در نمایشگاه‌های بین‌المللی و تخصصی برگزار شده و ثبت اطلاعات بازدیدکنندگان با عنوان‌های مختلف را می‌توان به عموم شهروندان، متخصصان، کارشناسان یک حوزه و مدیران همان صنعت دسته‌بندی کرد، در صورتی که مخاطبان برگزاری نمایشگاه فرانچایز صاحبان کسب‌وکارها هستند. درک این نکته از سوی فعالان اقتصادی و مدیران بسیار مهم و با ارزش است. نمایشگاه فرانچایز مخاطبان بسیار متفاوتی خواهد داشت. افرادی که طی سال‌های طولانی و براساس کسب دانش، خلق ثروت و تجربه در یک حوزه کاری مشغول فعالیت بودند و حال به دنبال توسعه کسب‌وکار خود هستند و راهی برای برون‌رفت از ایستایی شغلی و درآمدی را می‌جویند.

بدون شک نمایشگاه فرانچایز می‌تواند یاری‌گر و بهبوددهنده فعالیت اقتصادی چنین افراد حقیقی و حقوقی باشد، فعالان اقتصادی که دیگر و به صورت تک‌بعدی به فکر تولید نیستند، تنها به تجارت اندیشه نمی‌کنند و صادرات را تنها ابزار کسب درآمد محاسبه نمی‌کنند. در این نمایشگاه ما با چهره‌های حقیقی و حقوقی روبه‌رو خواهیم شد که محور فکر و اندیشه آنان توسعه تجارت و کسب‌وکار است.

تابستان سرد صنایع در راه است

است، چرا که با کاهش تولید، شاهد افزایش قیمت‌های فولاد در بازار بوده‌ایم، به‌گونه‌ای که حتی بر روند نرخ مسکن، خودرو و لوازم خانگی نیز تأثیرگذار بوده است؛ موضوعی که کشف نرخ این محصول در بورس کالا را نیز برهم زده، از سوی دیگر این امر سبب اختلال در روند صادرات و ارزآوری نیز می‌شود.

اما بیان این نکته ضروری است که محدودیت‌های ناشی از قطع شدن برق و گاز برای واحدهای فولادسازی، با پیامدهای منفی همراه است که یکی از این پیامدها کاهش میزان تولید و محقق نشدن اهداف این شرکت‌ها است، در حالی که فولادسازان کشور که به تعطیلی اجباری و محدودیت‌های مصرف برق و گاز مکلف می‌شوند، از هیچ حمایتی برای جبران هزینه‌های مالی، بیمه‌ای و کارگری برخوردار نمی‌شوند. در همین راستا با برخی نمایندگان مجلس شورای اسلامی به گفت‌وگو نشستیم و نظرشان را درباره موضوع یادشده جویا شدیم.

هرساله با گرم شدن هوا و افزایش خاموشی‌ها، قطعی برق و با سرد شدن هوا، کاهش گاز مصرفی صنایع کلیدی کشور به‌عنوان نخستین راهکار مدنظر قرار گرفته و این روند سیکلی هر ساله تکرار می‌شود. غافل از اینکه در میان همه واحدهایی که با قطعی برق و گاز مواجه می‌شوند، صنایع فولاد، سیمان و پتروشیمی که اتفاقاً جزو صادرات‌محورترین صنایع کشور به حساب می‌آیند، به‌شدت از این موضوع متضرر شده و زیان ناشی از آن نه‌تنها سهامداران خرد و بازار سرمایه را متاثر می‌کند، بلکه درآمدهای بودجه‌شده صندوق‌های بازنشستگی که سهامداران اصلی شرکت‌های فولادی و سیمانی کشور بوده و دارایی‌های بین‌النسلی بازنشستگان را در تملک و مدیریت دارند نیز، از این موضوع عدم‌النتفع سنگینی را متحمل می‌شوند.

در نگاه کلان‌تر نیز این امر اثرات نامطلوب بر تنظیم بازار داخلی محصولات فولادی داشته

لژوم احداث نیروگاه برای جبران کسری برق

سیدجواد حسینی کیا در گفت‌وگو با صمت درباره ضرورت توجه به موضوع تامین برق واحدهای تولیدی و صنعتی در آستانه فصل تابستان، گفت: باتوجه به اینکه رهبر معظم انقلاب امسال را به نام «مهار تورم و رشد تولید» نام‌گذاری کردند، دولت باید برای رونق و رشد تولید از خود شروع و با اقدامات اساسی و ایجاد زیرساخت‌های مناسب بستر تحقق این مهم را فراهم و برای تحقق رشد تولید، وزارت نیرو باید از قطع برق واحدهای تولیدی صرفنظر کرده و کسری خود را با احداث نیروگاه جبران کند. وی اضافه کرد: چندی پیش، رئیس‌جمهوری در جلسه مشترک مجلس و دولت اعلام کرد که حدود ۷ هزار و ۷۰۰ مگاوات برق تا پیش از تابستان وارد مدار سراسری می‌شود تا بخشی از ناترازی موجود در این زمینه برطرف شود.

این نماینده مردم در مجلس یازدهم ادامه داد: در صورتی که اکنون برنامه‌های لازم برای تامین برق موردنیاز واحدهای تولیدی در فصل گرما پیش‌بینی و اجرایی نشود، قطعی برق واحدهای صنعتی موجب نابسامانی بازار سیمان و فولاد خواهد شد.

حسینی کیا ادامه داد: از طرف دیگر به‌دلیل مشکلاتی که در تولید و مصرف گاز در زمستان وجود دارد، هر سال برخی صنایع با قطع گاز هم مواجه می‌شوند و این یعنی در تابستان قطع برق و در زمستان قطع گاز می‌تواند چالش تولید را در صنایع بیشتر کند. از طرفی، دولت و مجلس با هدف جبران منابع بودجه‌ای و حرکت به سمت توسعه صنایع پایین‌دستی، سیاست افزایش نرخ خوراک و سوخت صنایع پتروشیمی را نیز اعمال کرد که زیان ناشی از این افزایش قیمت‌ها و همچنین قطعی برق ضربه‌ای جدی به این شرکت‌ها و به‌تبع آن بر پیکر نیمه‌جان صندوق‌های بان‌نشستگی وارد خواهد کرد. وی ادامه داد: برخی برآوردها نشان می‌دهد بحران آب هم چالش دیگری است که ممکن است در صورت به نتیجه نرسیدن طرح‌های انتقال آب، فعالیت صنایع را با چالش جدی مواجه کند. بنابراین می‌توان بیان کرد که سیاست خاموشی در صنایع بزرگ، شاید آسان‌ترین و راحت‌ترین راه برای مدیریت بحران برق و گاز در شرایط اضطرار باشد؛ اما در این حال پرهزینه‌ترین راه نیز هست، چرا که این اقدام آسیب‌های سنگینی به اقتصاد کشور می‌زند و نرخ محصولات مهمی همچون میلگرد، ورق، آهن، سیمان و... را افزایش می‌دهد و در نتیجه آن، افزایش تورم را به‌دنبال خواهد داشت.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: سود حاصل از تولید کالاهای پایه‌ای بسیار است و این سود نصیب عده‌ای محدود می‌شود؛ برای رفع این موضوع یا هزینه انرژی، دستمزد کارگران و مواد اولیه تولیدکنندگان کالاهای پایه‌ای به‌صورت جهانی محاسبه یا نحوه محاسبه نرخ کالاهای پایه‌ای اصلاح شود. حسینی کیا درباره نرخ کالاهای پایه‌ای گفت: در حال حاضر باوجود اینکه مواد اولیه موردنیاز تولید کالاهای پایه‌ای از داخل تامین می‌شود و با نرخ ریال به‌دست تولیدکنندگان می‌رسد، اما محصول نهایی این زنجیره براساس دلار و قیمت‌های جهانی قیمت‌گذاری می‌شود. این رویه موجب شده صنایع پایین‌دست مانند خودروسازان یا تولیدکنندگان لوازم خانگی با مشکلات بسیار روبه‌رو شوند. نماینده مردم سنقر در مجلس شورای اسلامی در تشریح مشکلات مذکور، افزود: در حال حاضر خودروسازان مواد اولیه موردنیاز خود مانند ورق فولاد، پتروشیمی و... را از بورس با نرخ‌های متفاوت خریداری می‌کنند که برای رفع این مشکل باید شرایطی فراهم شود که تولیدکنندگان پایین‌دست بتوانند نیاز خود را به‌صورت سالانه و با نرخ‌های ثابتی که توسط دولت تعیین می‌شود، تامین کنند. وی اضافه کرد: سود حاصل از تولید کالاهای پایه‌ای بسیار است و این سود نصیب عده‌ای محدود می‌شود؛ برای رفع این موضوع یا هزینه انرژی، دستمزد کارگران و مواد اولیه تولیدکنندگان کالاهای پایه‌ای باید به‌صورت جهانی محاسبه یا نحوه محاسبه نرخ کالاهای پایه‌ای اصلاح شود. این نماینده مردم در مجلس یازدهم با بیان اینکه دولت باید برای ساماندهی این حوزه تصمیم‌گیری کند، تصریح کرد: چرا تولیدکنندگان کالاهای پایه‌ای که محصولات خود را دلاری به فروش می‌رسانند، حقوق مالکانه را با نرخ ریال پرداخت می‌کنند.

قطعی برق، سبب گرانی فولاد و سیمان می‌شود

حجت‌اله فیروزی درباره ضرورت توجه به موضوع تامین برق واحدهای تولیدی و صنعتی در آستانه فصل گرم، گفت: طی چند سال گذشته موضوع رشد و رونق تولید و رفع موانع پیش‌روی آن به‌عنوان شعار سال انتخاب می‌شود، باید به این نکته توجه کرد که تحقق این مهم تنها با برگزاری جلسه و صحبت ممکن نیست و باید همه تلاش کنند. نماینده مردم فسا در مجلس شورای اسلامی افزود: تولید با سرمایه‌گذاری، ایجاد زیرساخت‌ها و برنامه‌ریزی‌های درست محقق می‌شود. این در حالی است که در برخی نقاط کشور زیرساخت‌های موردنیاز تولید یعنی تامین

انرژی اعم از آب، برق و گاز، فراهم نیست. وی با اشاره به مشکل واحدهای تولیدی در تامین برق و گاز موردنیاز، اضافه کرد: از آنجا که دولت به‌دنبال پاسخگویی به نیاز مردم در مصارف خانگی است، معمولاً برق و گاز واحدهای تولیدی را در فصل گرما و سرما قطع می‌کنند که این اقدام مانع تولید است؛ دولت باید به‌عنوان متولی تامین زیرساخت‌های تولید، این نیاز را سریع تامین کند. این نماینده مردم در مجلس یازدهم ادامه داد: دولت باید با برنامه منسجم‌تر در مناطقی که منابع مالی کافی دارد، رأس اقدام به ایجاد زیرساخت‌های برق و گاز کند و در مناطقی که منابع ندارد، با مشارکت واحدهای تولیدی و صنعتی نیاز واحدهای تولیدی به انرژی را تامین کند، البته برای تحقق این مهم باید برای بخش خصوصی انگیزه‌هایی مانند معافیت مالیاتی، ارائه تخفیف در هزینه برق و... ایجاد کرد.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس تصریح کرد: دولت برای مدیریت مصرف برق، هر ساله در فصل تابستان برق صنایع را قطع می‌کند که تجربه نشان داده این اقدام در نهایت موجب افزایش نرخ سیمان و فولاد می‌شود، بنابراین باید برای آن فکری اساسی شود.

رشد صنعت فولاد به‌دلیل تامین پایدار برق

در ادامه، اقبال شاکری، نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی در بیان نکات مثبت عملکرد دولت در حوزه برق به صمت گفت: اساس اینکه برنامه‌ای برای مدیریت مصرف برق به‌طور دقیق وجود دارد و زمینه کاهش مشکلات مشترکان صنعتی را ایجاد می‌کند، یکی از نکات مثبت برنامه‌های وزارت نیرو در حوزه برق است. ایجاد فشار روی دستگاه‌های دولتی برای صرفه‌جویی و کاهش مصرف برق اتفاق بزرگی بود که می‌تواند زمینه کاهش مصرف برق را فراهم آورد.

وی در بیان پژوهش‌های انجام‌شده با محوریت مدیریت مصرف برق گفت: زمینه صرفه‌جویی تا ۳۰ درصد براساس مطالعات با دست فرمان فعلی دولت وجود دارد. شاکری با اشاره به اینکه تاکنون بازخورد منفی از برنامه مدیریت مصرف صنایع وزارت نیرو نداشته است، گفت: مشاوران بنده در این حوزه فعال هستند و عملکرد دولت در حوزه مدیریت مصرف اختلاف قابل توجهی با سال گذشته دارد. تفاهم با صنایع در کنار ایجاد شرایطی برای جبران ناترازی در فصل گرم ماه‌های بعدی از جمله اقدامات دولت بوده است. شاکری در پایان، در بیان تامین برق

دولت برای جلوگیری از اعمال محدودیت در برق خانوارها، صنایع باید متحمل این قطعی‌ها شوند که در رأس آنها صنعت فولاد است. این مسئله اجحاف در حق صنعت فولاد است، زیرا در فصول سرد گاز و در فصول گرم برق قطع می‌شود و این در حالی است که صنعت فولاد فقط ۷ درصد از برق کشور را مصرف می‌کند، اما به دلیل اینکه نمی‌توانند محدودیت‌ها را به سایر صنایع سوق بدهند، سیمان و فولاد بیشتر متحمل این محدودیت‌ها می‌شوند. به‌علت محدودیت‌های انرژی در سال ۱۴۰۱ حدود ۳ میلیارد دلار خسارت مربوط به عدم‌النتج تولید داشتیم.

سخن پایانی

شاید بتوان صنعت فولاد را مهم‌ترین صنعتی دانست که با قطعی برق و محدودیت مصرف گاز دچار زیان‌های جدی می‌شود. این صنعت پس از صنعت پتروشیمی، دومین صنعتی است که بخش مهمی از ارزش بازار کشور را در برمی‌گیرد. جالب اینجا است که عموماً به‌گونه‌ای رفتار شده که شرکت‌هایی که صاحب نیروگاه هستند نیز، مجاز نیستند با برق تولیدی خود کار کنند و دولت آنها را وادار کرده است که برق تولیدی را وارد شبکه سراسری برق کنند. همچنین، قطع برق و گاز به توقف فعالیت واحدهای احیای مستقیم، ذوب، ریخته‌گری، نورد، ذوب القایی و قوس الکتریکی و کنسانتره‌سازی نیز منجر خواهد شد و در عمل شرکت‌های فولادسازی در دوره قطعی برق و گاز به‌طور کامل تعطیل خواهند بود.

شود.

نقدعلی بیان اینکه قطعی برق صنایع به ضرر کشور است، گفت: تا جایی که ضرورت اقتضا نمی‌کند و به تعبیری کارد به استخوان نرسیده، نباید برق و انرژی صنایع را قطع کرد؛ البته که بسیاری از صنایع برای تولید برق نیروگاه خورشیدی احداث کردند، اما باز هم مراقب صنایع باشیم که ضربه به آنها، باعث ضربه وارد شدن به یکی از پایه‌های اقتصاد کشور می‌شود و در نهایت، حیات مردم موردتهدید قرار می‌گیرد.

وی درباره محدودیت برق صنایع فولادی اظهار کرد: براساس پیگیری‌هایی که از وزارت صمت داشتیم، مسئولان وزارتخانه اعلام کردند که هنوز توافق بین وزارت صمت و نیرو در خصوص نحوه اعمال محدودیت برق صنایع انجام نگرفته و همچنان جلسات کارشناسی و مدیریتی در زمینه میزان و چگونگی اعمال محدودیت‌ها در حال برگزاری است، بنابراین بخشنامه مذکور کان لم یکن تلقی می‌شود.

نقدعلی ادامه داد: امسال مثل سال گذشته وزارت صمت و نیرو در حال توافق هستند که فقط بار محدودیت برق روی دوش فولاد نباشد و باقی صنایع همچون مس، سرب، روی، کاشی، سرامیک، شیشه و... سهمی از محدودیت‌ها را متقبل شوند تا صنعت کشور در مجموع مدیریتی در محدودیت‌ها داشته باشد. نماینده مردم خمینی‌شهر در ادامه با بیان اینکه تولید و عرضه برق نسبت به نیاز کشور کم است، گفت: با توجه به مصوبات

۸۵ روز ابتدایی سال برای فولادی‌ها گفت: فولاد ایران براساس اطلاعات بین‌المللی، رشد اول دنیا را در این بازه زمانی به خود اختصاص داده که نشان‌دهنده تأمین پایدار برق در این مدت است.

بار محدودیت برق روی دوش فولاد نباشد

همچنین، محمدتقی نقدعلی، نماینده خمینی‌شهر در مجلس شورای اسلامی با اشاره به ضرورت برنامه‌ریزی برای افزایش تولید برق و جلوگیری از قطعی برق در صنایع مادر نظیر فولاد و سیمان، بیان کرد: نبود فرهنگ‌سازی درست در مصرف انرژی اعم از گاز و برق باعث شده که به‌محض کمبود، با خاموشی و قطعی به‌ویژه در صنایع مواجه می‌شویم که این موضوع به‌صورت مستقیم بر عملکرد صنایع تأثیرگذار است.

وی با یادآوری قطعی گاز در زمستان سال گذشته گفت: در زمستان گذشته با افزایش مصرف گاز در کشور، بلافاصله گاز صنایع قطع شد و آنها را با مشکلاتی مواجه کرد و باعث بروز خسارت‌هایی شد. این عضو مجمع نمایندگان اصفهان با بیان اینکه قطع کردن انرژی به صنایع ضربه می‌زند و خسارت بزرگی به کشور وارد می‌کند، افزود: باید در موضوع مصرف انرژی به سمت «درست مصرف کردن» حرکت کنیم تا منابع هدر نرود. اکنون با در پیش بودن فصل گرما لازم است تجهیزات خانگی، برچسب مصرف انرژی داشته باشند که هم در مصرف انرژی صرفه‌جویی شود و هم از خاموشی به‌ویژه در صنایع جلوگیری

صمت تاثیر هوش مصنوعی بر عملکرد معادن را بررسی کرد

دستیار ویژه معدن

دارد. به طوری که بسیاری از معادن به دلیل آنکه در مناطق دور از دسترس یا صعب‌العبور هستند، همچنان دسترسی به زیرساخت‌های ارتباطی ندارند و امکان تجهیز آنها به وسایل ارتباطی هزینه‌بر است. حال سوالی که مطرح می‌شود، این است که استفاده از هوش مصنوعی در معادن، کدام بخش‌ها را متحول می‌کند؟ بررسی‌ها نشان می‌دهد که بهره‌گیری از هوش مصنوعی در معادن، در ۵ بخش حضور فناوری‌های خودمختار، مدیریت چالش‌های زیست‌محیطی، بهبود اکتشاف و دستیابی به منابع جدید، مرتب‌سازی مواد معدنی و بهبود ایمنی و کاهش حوادث را متحول می‌کند. صمت در گزارش پیش‌رو به ۵ مورد از بخش‌هایی که هوش مصنوعی در معادن تحول ایجاد می‌کند، می‌پردازد.

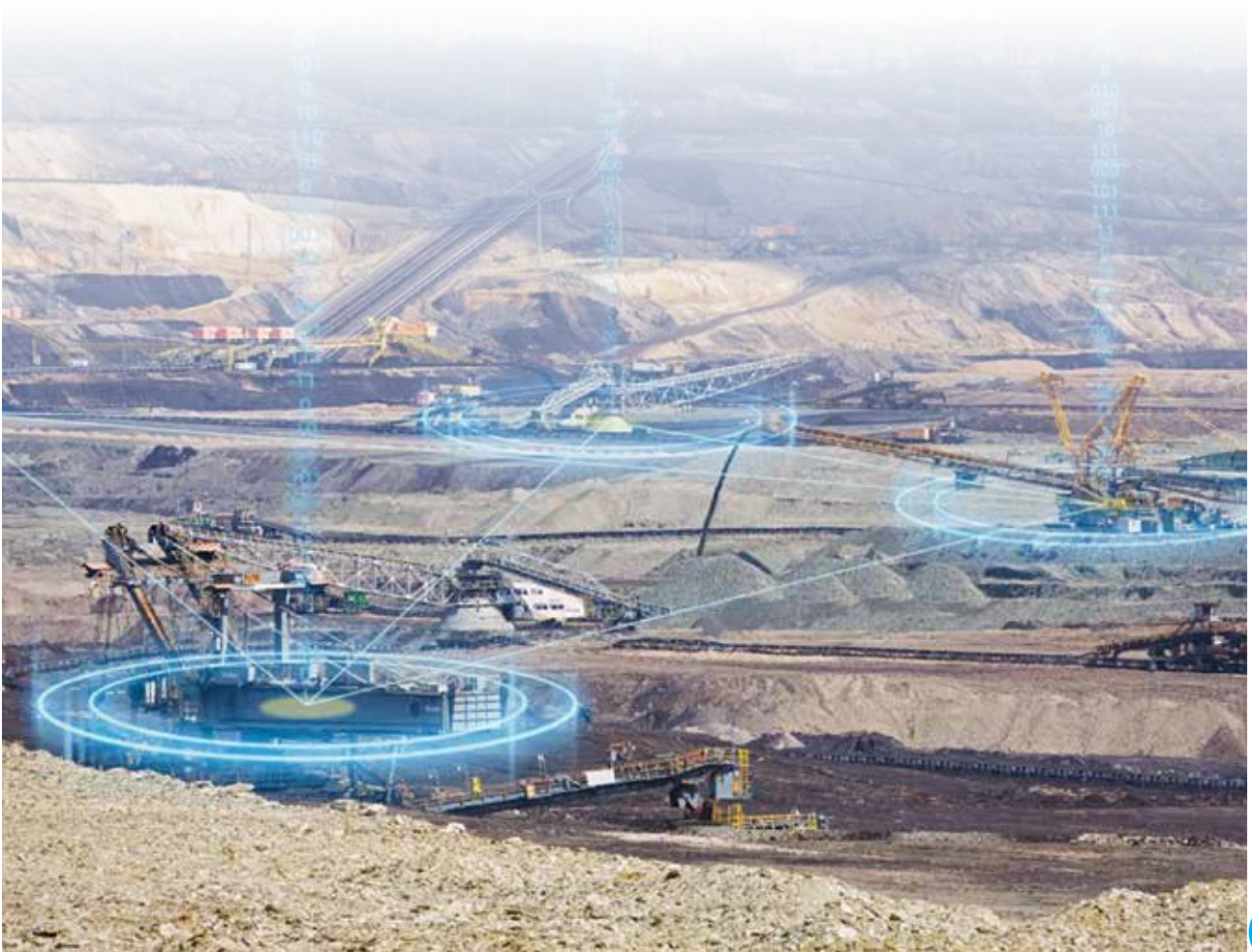
در دنیای امروز، به دلیل ارزان بودن و ظرفیت نامحدود ابزارهای برداشت و ذخیره داده‌ها در سطح کلان، در علوم و صنایع مختلف حجم عظیمی از اطلاعات وجود دارد که حاوی الگوها و ساختارهای مهمی هستند. شرکت‌های فعال در بخش‌های مختلف نظیر بانک‌ها، مراکز ارائه‌دهنده خدمات مخابراتی، بیمه‌گرها و... در تلاش هستند تا از روابط موجود در میان اطلاعات خود، به منظور کاهش هزینه‌های جاری و درآمدزایی استفاده کنند.

صنایع معدنی در ایران و برخی کشورها هنوز از رویکردهای بسیار سنتی استفاده می‌کند و نسبت به سایر صنایع از پیشرفت‌های فناورانه به مقدار اندکی بهره می‌برد و همچنان برای رسیدن به وضعیت مطلوب راه طولانی در پیش

یکی از سرفصل‌های مهم در زمینه مباحث معدنکاری هوشمند، مبحث امنیت سایبری است. اوج‌گیری استخدام متخصصان امنیت سایبری در بخش معدن در ماه نوامبر ۲۰۲۲، از نشانه‌های رونق بحث معدن هوشمند در جهان است

خبر تکان دهنده یک نماینده از نحوه تولید خودرو در ایران

بفروشیم.

دومین دارنده منابع گازی جهان هستیم اما نمی‌توانیم گاز مورد صنایع کشور را تامین کنیم او درباره عزم دولت برای احداث پالایشگاه در سایر کشورها خاطرنشان کرد: آن چنان برنامه مدون و مناسبی از وزیر نفت مشاهده نکردیم ما در حال حاضر در لاک خود فرو رفتیم. به عبارت دیگر علی‌رغم اینکه دومین دارنده منابع گازی جهان هستیم اما در زمستان نمی‌توانیم گاز مورد صنایع کشور را تامین کنیم و یا در تابستان هم به دلیل مصرف بالای برق نیروگاه‌ها تحت فشار قرار می‌گیرند.

به عبارت دیگر در حالی که سرشار از منابع فسیلی هستیم یکی از ضعف‌های بزرگ وزارت نفت این است که نتوانسته از ذخایر فسیلی که به تدریج در حال حذف شدن از گردونه اقتصاد دنیا هستند و انرژی خورشیدی جایگزین این نوع انرژی می‌شود، به خوبی بهره‌برداری کند.

اکنون زمان استفاده از سوخت‌های فسیلی است

دهقانی در پایان یادآور شد: به بیان دیگر ایران که ثروت عظیمی مانند ذخایر فسیلی را دارد باید در دهه‌های پایانی عمر خود نحوه استفاده از این انرژی‌های فسیلی آنها را به سمت منابع زاینده و تولیدی هدایت کند چراکه حدوداً دو دهه آینده دنیا به سمت خودروهای هیدرولیکی، سوخت‌های هسته‌ای و بادی رفته اما همچنان سوخت‌های فسیلی زیر پای مردم ایران محفوظ خواهند بود. در مجموع الان وقت استفاده از سوخت‌های فسیلی است.

این گروه از کشورها این تکنولوژی را ندارند اما می‌توانیم بازار خودروی آنها را تامین کنیم.

ایران با وجود تحریم‌ها می‌تواند در عراق و ترکمنستان کارخانه تولید خودرو احداث کند

این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در ادامه اظهار کرد: در حقیقت با سرمایه‌گذاری مشترک در داخل و خارج از کشور تکنولوژی منتقل شود و منابع مالی تامین می‌شوند برای نمونه ایران می‌تواند در کشورهای نظیر ترکمنستان، عراق، امارات و سایر کشورها که تحریم نیستند، کارخانه تولید خودرو احداث کند. علاوه بر این ایران می‌تواند از کشورهای مذکور خودرو وارد کند، به این ترتیب که کارخانه را در آن کشورها احداث کرده و پس از تولید خودرو را وارد کشور می‌کند و یا در صورت دیگر ایران می‌تواند در داخل کشور خودرو را تولید کرده و به کشورهای مذکور صادر کند.

دهقانی در توضیح امکانات ایران حتی با وجود تحریم‌ها ادامه داد: در حقیقت با وجود شرایط تحریم اقداماتی فراوانی می‌توان انجام داد اما در سال‌های گذشته اراده کافی برای استفاده از فرصت‌های اقتصادی در تعامل با سایر کشورها وجود نداشته است. کما اینکه می‌توانستیم در زمینه پالایشگاه‌ها، ساخت محصولات پتروشیمی، موارد بالادستی و پایین‌دستی اقداماتی انجام دهیم. برای نمونه به جای فروش نفت خام می‌توانستیم در کشورهای پرمصرف پالایشگاه احداث کرده، نفت را به آن کشور منتقل کنیم سپس محصول تولید شده را به کشور میزبان

به تازگی عباس علی‌آبادی، وزیر صمت در اظهارات خود تاکید بر طرح جامع در وزارت صمت کرد. عباس علی‌آبادی در جمع نمایندگان به جزئیات این طرح جامع پرداخت و گفت یکی از جنبه‌های طرح مذکور به تولید مشترک خودرو و به ازای آن صادرات این محصول مشترک تعلق دارد.

این ادعای وزیر صمت درباره تولید مشترک خودرو و سپس صادرات آن در شرایط تحریمی ایران منجر به شکل‌گیری این پرسش می‌شود که با وجود شرایط بین‌المللی ایران امکان تولید مشترک خودرو با سایر کشورها را دارد؟ و تحریم‌ها مانعی بر سر راه انجام این مهم نمی‌شوند؟

ساخت خودروی مشترک بهترین روش برای تولید است

در پاسخ به این پرسش الله‌وردی دهقانی، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در گفتگو با خبرنگار صمت ضمن ارزیابی توانایی ایران برای تولید خودروی مشترک با سایر کشورها گفت: ساخت خودروی مشترک بهترین روش برای تولید خودرو است که می‌تواند تکنولوژی را تکان دهد، علاوه بر این منابع را تامین کند و به بازار رونق ببخشد.

ایران با همکاری روسیه و چین خودرو می‌سازد

او در پاسخ به اینکه با توجه به شرایط تحریم در حال حاضر ایران می‌تواند با کدام کشورها در حوزه تولید خودرو همکاری کند؟ افزود: واقعیت امر این است که ایران می‌تواند با کشورهای همسو در زمینه تولید خودرو همکاری کند کما اینکه در حال حاضر نیز با برخی کشورها در این زمینه همکاری می‌کند.

برای نمونه ایران می‌تواند با چین و روسیه و کشورهای دیگری که در مقابل تحریم قرار دارند، به راحتی همکاری کند و این امر شگونی است.

دهقانی در واکنش به اینکه در حال حاضر ایران با کدام کشورها برای تولید خودرو همکاری می‌کند؟ تصریح کرد: در شرایط فعلی ایران با چین و روسیه برای تولید خودروی مشترک همکاری می‌کند. علاوه بر این ایران در حوزه خودرو با کشورهای دیگر نیز می‌تواند همکاری کند.

برای مثال ایران می‌تواند با کشورهای ترکمنستان و ازمنستان همکاری کند، البته

مانور در زمین همسایه

می‌کنیم که در کدام کشورها سرمایه‌گذاری را آغاز کنیم. باید به این نکته توجه داشت که در بخش زیرساخت‌ها و ماشین‌آلات معدنی ضعیف هستیم و باید از سایر کشورها این نیازها را تامین کنیم. وی با بیان اینکه میزان سرمایه‌گذاری در معادن فراسرزمینی مشخص نیست، افزود: بهره‌گیری از علم و دانش شرکت‌های دانش‌بنیان باید به یک اولویت و هدف تبدیل شود و ما باید به سمت این پروژه‌های بزرگ حرکت کنیم.

معادن متعلق به همه مردم کشور است
وی درباره اخذ حقوق دولتی معادن اظهار کرد: اصل موضوع، منطقی و موجه است، زیرا معادن متعلق به همه مردم است. درست است که اکتشاف و فرآوری آن توسط دولت و بخش خصوصی انجام می‌شود، اما معدن از دل زمین بیرون می‌آید، بنابراین پرداخت حقوق دولتی به‌عنوان انفال یک امر طبیعی است و در تمام دنیا وجود دارد، اما در کشور ما این امر بی‌سروسامان است.

معدن‌داران نمی‌گویند که از ما حقوق دولتی نگیرید، بلکه بیان می‌کنند که چرا یک رویه مشخصی برای این کار وجود ندارد. هاشمی‌زاده افزود: زمانی که مدیرعامل یکی از معادن بودم، از وزارت صمت درخواست مکانیزه شدن حقوق دولتی را به وزارت صمت دادم. به‌تازگی مطلع شده‌ام که آن جلسات به‌بار نشسته و دریافت حقوق مکانیزه شده است. هر کجا که ممیزی‌ها را برداریم، موفقیت حاصل می‌شود. ضمن اینکه از فساد پیشگیری می‌شود و فساد موجود را از بین می‌برد.

وی اظهار کرد: برای اخذ حقوق دولتی نباید کارشناس مبلغی را تعیین کند. آنچه در قانون دیده شده را باید در نرم‌افزار تعریف کرد تا سیستم بداند که فلان معدن چقدر تولید کرده، چقدر صادرات انجام داده و...؟ فکر می‌کنم اگر سیستم هوشمند شود، همه معدنکاران به پرداخت حقوق دولتی رضایت خواهند داد.

تفکیک منطقی نیست

هاشمی‌زاده درباره تفکیک این وزارتخانه و تاثیر آن بر بخش معدن کشور اظهار کرد: سال‌های زیادی بر این موضوع تمرکز شده است. در این دوره زمانی منطقی نیست که وزارت صمت به ۲ وزارتخانه مجزا تبدیل شود. اگر قرار باشد بخش بازرگانی از وزارت صمت جدا شود، سبب جنگ میان ۲ وزارتخانه

همچنین، نیاز است که نگاهی به کشورهای دیگر، چه در همسایگی و چه در مرزهای دور داشته باشیم. کشورهای نظیر افغانستان، برزیل، استرالیا، ونزوئلا و... بخش خصوصی اگر می‌خواهد وارد گود شود. باید هوشمندانه عمل کند تا قراردادهای حقوقی، بین‌المللی خیلی محکمی ببندد؛ قراردادهایی که مو لای درز آن نرود.

این کارشناس معدنی ادامه داد: برای اینکه این اتفاق رخ دهد، نیازمند همکاری سفارتخانه‌هایمان هستیم. متأسفانه تا یک سال پیش در هیچ سفارتخانه‌ای، رایزن اقتصادی نداشتیم. اگر رایزنان اقتصادی ما با همراهی وزارت صمت کمک کنند تا معادن فرامرزی شناسایی شوند، آنگاه است که بخش خصوصی می‌تواند وارد عمل شود. آن موقع است که تضمینی برای استمرار فعالیت زنجیره فولاد کشور فراهم می‌شود.

وی با بیان اینکه با توجه به محدودیت‌هایی که در بحث اکتشاف در معادن داخلی وجود دارد، پروژه بهره‌برداری از معادن فراسرزمینی را باید پی گرفت، اظهار کرد: منابع طبیعی، محیط‌زیست و معارضان معدنی مشکلات زیادی برای فعالان معدنی و صاحبان معدن در ایران ایجاد کرده‌اند، از این‌رو در پیشنهاد سرمایه‌گذاری در معادن دیگر پیشنهاد بسیار خوبی است. به‌گفته هاشمی‌زاده؛ طرح معادن فراسرزمینی مورد استقبال فعالان بخش خصوصی قرار گرفت و امیدواریم که در چند کشور به‌صورت کنسرسیومی این پروژه را فعال کنیم. وی در پاسخ به این پرسش که آیا زمینه فعالیت معدن مشخص شده است، گفت: معدنی که ظرفیت کار داشته باشند، می‌توانند در دستور کار قرار بگیرند؛ از جمله معادن فلزی و غیرفلزی.

این فعال اقتصادی با بیان اینکه دولت در این زمینه ورود نکرده است، تصریح کرد: اصل موضوع باید بر تقویت بخش خصوصی باشد و لازم است دولت در این زمینه از بخش خصوصی حمایت کند. در این میان، اگر دولت در بخش دیپلماسی اقتصادی از فعالان خصوصی حمایت کند، بدون تردید زودتر به نتیجه خواهیم رسید. این کارشناس معدنی ادامه داد: کشورها در حوزه صنعت قوانین خاص خود را دارند و ما با توجه به میزان عیار ذخیره‌شده در معادن، راه‌های دسترسی و زیرساخت‌های موجود در آن کشورها تعیین

ایران سرشار از ذخایر عظیم معدنی است. در چند سال اخیر نیز سیاست‌های کلان کشور به‌سمت استفاده از طرف دیگر سیاست کلی نظام بر کاهش وابستگی به نفت و اتکا به دیگر صنایع مانند صنایع معدنی، نساجی و خودروسازی است. رسیدن به این امر (کاهش وابستگی به نفت) نیازمند برنامه‌ریزی و اجرای برخی از برنامه‌های مدون است. لازم است برای توسعه صنایع معدنی ابتدا به معادن توجه کرد و برای توسعه معادن نیز باید به اکتشاف پرداخت. مقوله اکتشافات در ایران بسیار مغفول واقع شده است. هم از نظر عمق و هم از نظر گستردگی اکتشافات فاصله زیادی بین ایران و کشورهای معدنی پیشرو در جهان وجود دارد.

نکته مهم آن است که می‌توان موانع موجود در مسیر را برطرف کرد. کمبود ماشین‌آلات و تجهیزات با کمک دولت رفع شدنی است. همچنین، سطح اکتشاف شده نیز با همکاری سازمان‌های ذی‌ربط مانند سازمان محیط‌زیست، سازمان انرژی اتمی و وزارت صمت اگر به یک تعامل و نتیجه واحد دست پیدا کنند، بسیاری از پهنه‌های معدنی قابل اکتشاف و بهره‌برداری خواهند شد. بهبود وضعیت اکتشافات معدنی در کشور به معنی توسعه معادن است. اگر رفع موانع اکتشافات صورت گیرد و مسیر آن هموار شود، با توسعه معادن، تقویت صنایع و به‌دنبال رشد اقتصادی در دسترس خواهد بود. یکی از راه‌های پیش‌روی کشور، تامین مواد معدنی موردنیاز از طریق معادن کشورهای دیگر است. ذخایر سنگ‌آهن روبه‌تمام است و این چالش بزرگ، ادامه تولید در عرصه فولاد کشور را با خطر و تهدیدی جدی مواجه کرده است. در همین راستا، کارشناسان حوزه معدن در گفت‌وگو با صمت درباره معدنکاری فراسرزمینی، تفکیک وزارتخانه و حقوق دولتی سخن گفتند.

لزوم رایزنی اقتصادی برای تحول بخش معدن

عماد هاشمی‌زاده در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: بنده معتقدم که در حوزه فولاد و آهن، نیازمند سنگ هستیم تا مجموعه‌های فولادی بتوانند سرپا بمانند. ذخایر فعلی ما تا چند سال آینده پاسخگو نخواهد بود، بنابراین نیاز است که حفاری عمیق انجام شود. علاوه بر این، باید مجموعه‌های دولتی همت کنند و به‌سمت استخراج و حتی اکتشاف قدم بردارند.

در این حوزه ایجاد نکرده، بنابراین ریسک معدنکاری فراسرزیمینی کمی بالا است، اما فعالان معدنی مجبور هستند تا این مسئله را پیگیری کنند. در غیر این صورت، کمبود منابع گریبانگیر معدن خواهد شد. در حال حاضر به نظر می‌رسد قزاقستان شرایط خوبی برای سرمایه‌گذاری روی معدن سنگ آهن، مس و روی دارد. کشورهای آفریقایی مانند سنگال، موریتانی و دیگر کشورهای که هنوز شرایط توسعه را پیدا نکرده و همچنین ثبات سیاسی بیشتری دارند، شرایط خوبی برای سرمایه‌گذاری پیدا کرده‌اند.

در ادامه، این فعال معدنی در زمینه استفاده فناوری‌های هوشمند در معدن اظهار کرد: معدنکاری هوشمند مسیر را به سمت روش‌هایی که کاهش هزینه‌های عملیاتی را به همراه دارد، هدایت می‌کند. در واقع، این نوع معدنکاری موجب می‌شود که با یک سرمایه‌گذاری اولیه بیشتر نسبت به روش‌های سنتی در هزینه‌های تولید صرفه‌جویی‌های قابل توجهی را داشته باشیم. هدف سوم معدنکاری هوشمند نیز میزان تاثیر آن بر سیستم کار است، به طوری که موجب افزایش بهره‌وری کار می‌شود و میزان بهره‌وری سیستم را در ۲ بعد افزایش می‌دهد. بعد اول در رابطه با ظرفیت ساعتی، تولید را با توجه به افزایش دقت و راندمان افزایش می‌دهد. به عنوان مثال، اگر یک واحد تولیدی فرآیند را با ظرفیت ۸۰ تن در ساعت انجام دهد، با استفاده از معدنکاری هوشمند ظرفیت آن به ۱۰۰ تن در ساعت ارتقا می‌یابد.

شاه‌ویسی ادامه داد: همین موضوع درباره بهره‌ورتر کردن و بهینه‌سازی عملیات انفجار و همچنین پیدا کردن محل‌های دقیق چال‌زنی، بهینه‌سازی بحث اکتشافات نیز صادق است. دومین موضوع بهره‌وری و بهینه‌سازی، کیفیت در اکتشاف، استخراج و واحدهای صنعتی و معدنی با استفاده از ابزارها و تکنولوژی‌های مدرن بوده که با کمک معدنکاری هوشمند، عیاری که مرحله مورد نظر ارائه می‌دهد، نسبت به روش‌های قدیمی از کیفیت بالایی برخوردار می‌شوند و عملیات را بهره‌ورتر می‌کند و با افزایش کیفیت، کاهش هزینه‌ها را در پی خواهد داشت.

شاه‌ویسی در پایان اظهار کرد: در مجموع معدنکاری هوشمند به این شکل مورد ارزیابی قرار می‌گیرد که موجب می‌شود شرکت‌های معدنی با استفاده از نرم‌افزارها و راه‌حل‌های پیشرفته و فناورانه، بهره‌وری از سیستم‌های خود را نسبت به گذشته افزایش دهند. اگر بخواهیم ۲ دهه اخیر را بررسی کنیم، تاکنون بیش از ۳۰ درصد عملیات معدنکاری با کمک روش‌ها و فناوری‌های نوین افزایش بهره‌وری داشتند.

کمک بخش خصوصی و خانه معدن برای احیای معدن کوچک و متوسط دنبال شد. هاشمی‌زاده در پایان بیان کرد: باید پروژه احیا و هوشمندسازی معدن را دنبال می‌کنیم که در این شرایط هر معدنی یک کارت هوشمند خواهد داشت و می‌تواند نیازها را تشخیص دهد و به موقع مشکلات را رفع کند. این طرح در قالب یک پروژه بزرگ از سوی دولت دنبال می‌شود که می‌تواند به معدن را کد کمک و آنها را به معدن فعال تبدیل کند.

توجه بیش از حد به شعار حمایت از اکتشاف

بهرام شاه‌ویسی، مدیرعامل یکی از معدن کوچک‌مقیاس در استان آذربایجان غربی به صمت گفت: در کشور به شعار حمایت از اکتشافات توجه زیادی می‌شود. همه فعالان معدنی به این موضوع اذعان دارند که اکتشافات یکی از مهم‌ترین بخش‌های این صنعت است. حتی شرکت‌هایی که معدنی نبودند، یک بخش معدنی راه‌اندازی کرده و به تحقیق و بررسی معدن و اکتشاف معدن پرداخته و ماشین‌آلات و تجهیزات خریداری کرده‌اند. نسبت به سال‌های قبل این بخش بسیار پیشرفت کرده، اما فاصله ما با کشورهای پیشرو بسیار زیاد است. به عنوان مثال کشورهایمانند چین و استرالیا سالانه بالغ بر ۷ تا ۸ میلیون متر حفاری دارند، در حالی که در بهترین شرایط در ایران ۷۰۰ هزار متر حفاری انجام می‌شود. از لحاظ تجهیزات و روش‌های حفاری و اکتشافی نیز بخش معدنی ایران از ابتدای کار که مربوط به مباحث زمین‌شناسی است تا انتها، همچنان به صورت سنتی در حال فعالیت است که این ابزارآلات و شیوه‌ها متعلق به ۴۰ سال پیش هستند، اما در دنیا، هم تجهیزات و هم روش‌های تحلیل تغییر کرده و به روز شده‌اند، در نتیجه فاصله ما با استانداردهای دنیا بسیار زیاد است. وی در پاسخ به این سوال که معدنکاری فراسرزیمینی در تامین مواد اولیه صنایع معدنی کشور چه تاثیری دارد، اظهار کرد: شک نکنید که معدنکاری فراسرزیمینی به رفع مشکل تامین مواد اولیه کمک خواهد کرد، به ویژه در حوزه سنگ آهن حتما شرکت‌های ایرانی مجبور هستند به سمت معدن فراسرزیمینی حرکت کنند. هر شرکتی که زودتر به این فکر باشد، سود بیشتری کسب خواهد کرد. تا امروز شرکت‌های زیادی به کشورهای دیگر رفته و از معدن آنها بازدید کرده‌اند، اما تعداد محدودی از آنها عملیات معدنکاری را در این معدن آغاز کرده‌اند.

شاه‌ویسی ادامه داد: البته این حوزه نیز با مشکلاتی مواجه است. گاهی ما نمی‌توانیم تضامین قانونی کشور دیگر را فراهم کنیم. دولت نیز در این سال‌ها تغییرات مثبت زیادی

می‌شود. همیشه بخش تولید با صادرات و واردات در تضاد بوده است. اگر وزارت بازرگانی تشکیل شود و به طور مثال سیب‌زمینی گران شود، مسئولان مربوطه می‌گویند این محصول را وارد کنید، اما متوجه این موضوع نیستند که تولیدکننده، یک ماه دیگر محصول را برداشت می‌کند یا مازاد سیب‌زمینی در کشور وجود دارد؛ بنابراین وزارت بازرگانی دستور صادرات می‌دهد و کاری به این امر که وضعیت تولید در کشور چگونه است، ندارد، اما وقتی مجموعه (تولید، صادرات و واردات) در یک وزارتخانه باشد، روند کاری آن بهبود می‌یابد. با یک مثال دیگر می‌توان تفکیک وزارت صمت را بررسی کرد: واردات یک دستگاه حفاری را در نظر بگیرید. ممکن است یک واردکننده همه شرایط مدنظر را داشته باشد، اما ۲ اداره کل (معاونت صنایع وزارت صمت و معاونت امور معدن) اختلافاتی بر سر برخی موارد پیدا می‌کنند. به این ترتیب، آن دستگاه حفاری نزدیک ۱۰ ماه در گمرک می‌ماند. این موضوع در نهایت توسط یک وزیر و یک وزارتخانه حل می‌شود، اما اگر تفکیک صورت بگیرد، آیا این موضوع با ۲ وزارتخانه و ۲ وزیر قابل حل است؟ از این رو جدا شدن وزارت صمت به شکلی که مطرح شده، منطقی و به خیر و صلاح کشور نیست و به طور حتم به بخش تولید کشور ضرر و زیان وارد خواهد کرد. وی افزود: اما اگر وزارت صمت را به ۳ وزارتخانه «صنایع»، «بازرگانی»، «معدن و صنایع معدنی» تبدیل کنیم، مناسب خواهد بود. بنده با اصل تفکیک مخالفم، اما اگر قرار به تفکیک است، باید آن را به ۳ وزارتخانه تبدیل کرد. اگر می‌خواهیم اقتصاد کشور به سمت اقتصاد معدنی گرایش پیدا کند، نیازمند وزارتخانه‌ای هستیم که تمام تمرکز خود را معطوف همین هدف کند. هاشمی‌زاده اظهار کرد: به جرأت می‌توان گفت امروزه هر آنچه را در بخش معدن و صنایع معدنی داریم، مربوط به زمانی است که «وزارت معدن و فلزات» داشتیم. بعد از آن کار زیربنایی انجام نشد، چون اولویت وزارت صمت به سمت تولید کالای اساسی و بعد از آن به سمت صنایعی همچون خودروسازی معطوف شد که آن را هم به نابودی کشانیدیم. پس بخش معدن مورد بی‌توجهی و کم‌لطفی واقع شد، اما باز تاکید می‌کنم که ذات تفکیک وزارت صمت، درست و منطقی نیست، اما اگر قصد تفکیک داریم، باید آن را به ۳ وزارتخانه مجزا تبدیل کنیم.

وی با اشاره به احیای هزار معدن کوچک و متوسط که در دستور کار قرار گرفته است، بیان کرد: معدنی در کشور هستند که باید مورد توجه قرار بگیرند. در حال حاضر معدن و محدوده‌های زیادی در کشور فعال نیستند، از این رو طرحی با حمایت ایمیدرو و با

در خواست معدنی‌ها از ساکنان جدید صمت:

جلوگیری از خام‌فروشی با جدیت دنبال شود

ما در حدود نیم قرن گذشته تکاپویی برای به بار نشستن ثمره معادن نداشته‌ایم، ضمن اینکه ناتوانی در پایان دادن به خام‌فروشی، فصل مشترک و ناتمام بخش معدن در همه دولت‌ها است. ساکنان جدید صنعت، معدن و تجارت نیز روز اخذ رأی اعتماد در مجلس از اصلاح اساسنامه وزارت صمت با تکیه بر جلوگیری از خام‌فروشی سخن گفته و به این ترتیب، این برنامه در دستور کار جدی وزارت صمت قرار گرفته و صمت در این گزارش به بررسی این موضوع باتوجه به نقش معدن در اقتصاد ایران پرداخته است.

معدن و صنایع معدنی نقل محافل اقتصادی

بیشتر معدن در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته قرار دارند؛ بنابراین توجه جدی به معدن و همسنگ دیدن هر کدام از آنها با یک چاه نفت می‌تواند باعث توسعه و آبادانی مناطق توسعه‌نیافته، ایجاد اشتغال در مناطق محروم و توزیع درآمد برای آحاد جامعه شود. سرمایه‌گذاری در بخش معدن، مستلزم شکلیابی و استمرار است، اما به همان نسبت، اشتغال‌آفرینی معدنی هم پایدار است. این نکته بنا بر گفته کارشناسان بخش معدن؛ مغفول مانده و آنچنان که باید به آن توجه نشده است. اقتصاد هر کشوری نیازمند اهرم‌هایی است که قطار پیشرفت را روی ریل قرار دهد. در اقتصاد ایران همواره نفت به‌عنوان محرک اصلی اقتصاد نقش اول را بازی می‌کرد، اما بعد از تحریم‌های سالیان اخیر، صنعت نفت کشور به حاشیه رانده شد و معدن و صنایع معدنی نقل محافل اقتصادی شدند. البته نقش معدن و صنایع معدنی در اقتصاد کشورهای جهان پیش از این مشهود بود و کشورهای تراز اول جهان از معدن به‌عنوان نیروی محرکه اقتصاد و صنعت یاد می‌کردند. ناگفته نماند که نقش معدن و صنایع مربوط به آن منحصر به مشارکت در افزایش تولید ناخالص داخلی و رشد اقتصادی نیست؛ بلکه سهم معناداری در ایجاد فرصت‌های شغلی و کاهش فقر در کشورها را دارا است. معدن یکی

از محرک‌های مهم در اقتصاد جهانی و یک جایگاه اولیه در زنجیره تامین منابع موردنیاز بسیاری از صنایع است، اما در ایران نتوانسته‌ایم از این ظرفیت خدادادی به‌درستی در راستای توسعه اقتصادی کشور استفاده کنیم، در حالی که این بخش می‌توانست با برنامه‌ریزی درست به موتور محرکه توسعه صنعتی کشور تبدیل شود. برای مثال، در صورت عزم جدی دولت به‌نظر نمی‌رسد که حل معضلی به نام ماشین‌آلات فرسوده؛ چندان دشوار باشد. با تکیه بر راهکارهای متعدد، می‌توان ضمن مصون نگه داشتن سازندگان داخلی از گزند واردات بی‌رویه و نسنجیده، نیاز معدن به ماشین‌آلات به‌روز را برطرف کرد.

تنوع بی‌نظیر محصولات معدنی

عضو کمیسیون صنایع و معدن مجلس شورای اسلامی با تاکید بر ضرورت رهایی از اقتصاد نفتی گفت: برای تحقق این هدف باید به‌سمت بازارها و درآمدهای پایدار دیگری رفت و معدن یکی از مهم‌ترین منابع درآمدی است و می‌تواند جزو درآمدهای پایدار کشور باشد. اهمیت معدن و صنایع معدنی از این بابت است که ما شاهد تنوع محصولات معدنی و تعدد معدن در کشور هستیم. بهزاد رحیمی ادامه داد: سال‌ها بر این موضوع که معدن می‌تواند یک درآمد ثابت، پایدار و ماندگار و جایگزینی مناسب برای نفت باشد، تاکید شده، اما در دولت‌های مختلف به بخش معدن توجه چندانی نشده است و منابع معدنی با خام‌فروشی از کشور خارج شده‌اند.

رحیمی اظهار کرد: مسئله دوم به ماشین‌آلات معدنی مربوط می‌شود؛ ضروری است به‌جد، قدم‌های بزرگ برداشته شود، زیرا ما در این حوزه کمبود داریم. وی افزود: نبود ماشین‌آلات معدنی به‌روز، یکی از دغدغه‌های بزرگ اهالی و فعالان معدن است.

این معضل، پیامدهای مخرب بسیاری به‌همراه دارد. برای مثال، فرسودگی ماشین‌آلات معدنی، به‌نوبه خود نرخ بهره‌وری معدن را به‌شدت کاهش می‌دهد.

عضو کمیسیون صنایع و معدن مجلس شورای اسلامی در ادامه بیان کرد: رهبر معظم انقلاب بارها بر درآمدهای ناشی از استخراج معدن که باید جایگزین درآمدهای نفتی شوند، تاکید کرده‌اند، بنابراین باتوجه به وجود تنوع فوق‌العاده محصولات و مواد معدنی در

کشور، بهتر است ماشین‌آلات موردنیاز و کافی برای این حوزه تامین شود.

خام‌فروشی آورده‌ای ندارد

نماینده مردم سقز و بانه ادامه داد: خیلی از کارخانه‌هایی که پیش‌تر در حوزه فولاد ایجاد شده، امروزه در حوزه خوراک دچار مشکل شده‌اند. به‌عبارتی، کمبود خوراک پیدا کرده‌اند. بنابراین، باید با اکتشافات جدید و سرمایه‌گذاری در معدن این مشکل را رفع کرد. وی با تاکید بر جلوگیری از خام‌فروشی گفت: فروختن معدن به‌صورت خام، آورده‌ای برای کشور ندارد، چون بیشتر درآمدهای معدنی در زنجیره‌های پایین‌دستی محقق می‌شود و اشتغال هم در این زنجیره‌ها است، پس تکمیل زنجیره موجب افزایش ارزش‌افزوده و اشتغال بیشتر می‌شود. رحیمی ادامه داد: ناتوانی در پایان دادن به خام‌فروشی، فصل مشترک و ناتمام بخش معدن همه دولت‌ها است.

معضل خام‌فروشی به‌حدی ریشه دوانده است که بسیاری از اهالی معدن، شمش معدنی را محصول نهایی و فروش و صادرات آن را مصداق خام‌فروشی می‌دانند، حال آنکه این ادعا به‌روشنی، اشتباه است. چندی پیش بود که در اخبار می‌خواندم که یکی از فعالان این حوزه، حدت و شدت مشکل فرسودگی ماشین‌آلات معدنی را معضل بزرگ این صنعت قلمداد کرده بود. وی در پاسخ به این سوال که امروزه بسیاری از معدنکاران از نبود امکانات برای اکتشافات صحبت می‌کنند؛ آیا این اظهارات درست است یا خیر، بیان کرد: ما جلساتی با سازمان ایמידرو داشته‌ایم. در بسیاری از مواقع شاید برای اشخاص عادی، حقیقی و بخش خصوصی اکتشاف یک پهنه معدنی مقرون به صرفه نباشد و ریسک آن بالا باشد. بنابراین، در این حوزه‌ها دولت و سازمان ایמידرو با داشتن امکانات باید پیشگام شوند و با بکارگیری امکانات بیرونی، این عمل انجام گیرد. به‌ویژه باید تمهیدی اندیشید که بسیاری از معادن در اعماق اکتشاف شوند و باید به‌سمت تجهیزاتی برویم که از کشورهای دیگر وارد شوند و با آنها بتوان این اکتشاف را انجام داد. وی ادامه داد: باتوجه به اینکه این حوزه منبع بسیار مهم و خدادادی برای استخراج، فروش و زنجیره تکمیلی محسوب می‌شود و می‌تواند درآمدهای بسیار خوبی را نصیب کشور کرده و اشتغال فوق‌العاده‌ای هم

ضعف مدیریت

این فعال معدنی بیان کرد: وضعیت نامساعد حوزه معدن را در کشور، ناشی از مدیریت ضعیف وزارت صمت، معاونت امور معدنی وزارت صمت، سازمان ایמידرو، سازمان انرژی اتمی و حتی سازمان محیط زیست می بینیم. خروجی کار این مجموعه ها در حوزه معدن، کاملاً گویا است که چرا کار در دست انداز افتاده است.

وی یادآور شد: هر حوزه کاری، یک متولی خاص دارد. در بخش معدن، وزارت صمت باید پاسخگو باشد. اگر معاونت امور معدنی یا سازمان ایמידرو، توان پیشبرد کار را ندارند، وزارت صمت باید پاسخگو باشد، چون این معاونت و سازمان، زیرمجموعه وزارتخانه است. ما نمی توانیم به صورت توخالی تعریف کنیم و واقعیت را به گونه ای دیگر جلوه دهیم و تصور کنیم، حرف مان نافذ است. خروجی کار و عدم موفقیت ها، بهترین کارنامه برای ارزیابی مدیران بخش معدنی است.

سخن پایانی

بسیاری از نمایندگان مجلس نیز همراه با فعالان این حوزه معتقدند که گاهی در واگذاری معدن با پدیده فساد مواجهیم و از سوی دیگر خام فروشی آفت جدی این نعمت خدادادی برای اقتصاد کشور است. از این رو، با توجه به اظهارات و برنامه های وزیر جدید صمت، امیدوار هستیم که علی آبادی تغییر و تحولات جدی در بخش مدیریت حوزه معدن ایجاد و دستگاه های زیرمجموعه و متولی در این امر را پاسخگو کند. موفقیت در بخش معدن، یعنی تکمیل زنجیره ارزش و پیشرفت صنعت کشور، ارزآوری، اشتغالزایی و کمک به اقتصاد و رونق سفره های مردم که باید با جدیت دنبال شود.

کرد؛ یکی مدیریتی که در گذشته وجود داشته و دیگری دوران متاخر است. آنچه در گذشته وجود داشته است، قابل تایید نیست و اتفاقاتی برای مثال در واگذاری معدن رخ داده است که ایמידرو هم آن را گردن نمی گیرد. نمی خواهم در گذشته بمانم و بگویم چه رخ داده یا نداده، زیرا آنچه اهمیت دارد، این است که اکنون چه باید کرد. معتقدم یکی از بزرگترین مشکلاتی که اکنون وجود دارد، ناهماهنگی است که در عرصه مدیریت حوزه معدن وجود دارد. وی افزود: در این روزها نمایندگان مجلس بحث اصلاح قانون معدن را در دستور کار دارند. ایران، کشوری معدن خیز است و حدود ۷ درصد منابع معدنی در کل دنیا در ایران جای گرفته است و همین ظرفیت بالا، خود به تنهایی می تواند تا حد قابل ملاحظه ای، اقتصاد کشور را زيرورو کند، به شرطی که مدیریت ها علمی و اصولی باشد.

هاشمی زاده گفت: اینکه بیش از ۴ دهه از عمر انقلاب می گذرد و با وجود تاکیدات رهبر معظم انقلاب درباره بهره گیری از ظرفیت معدن، شرایط و وضعیت کنونی را تجربه می کنیم، جای تامل و البته تاسف دارد. وی تصریح کرد: در حوزه معدن، هم در بخش اکتشاف و هم در بخش استخراج و فرآوری مواد معدنی، به طور جدی مشکل داریم. هر کدام از این بخش ها، نیاز به تخصص و امکانات دارد و کوتاهی در هر بخش، یعنی عدم موفقیت حداکثری از این موهبت الهی برای پیشبرد اهداف اقتصادی کشور. بکارگیری ظرفیت های شرکت های دانش بنیان و همچنین تسریع در قوانین و ارائه خدمات و امکانات به حوزه معدن و معدنکاران، چاره کار است، اما متأسفانه تدبیر وجود ندارد و شاهد خام فروشی هستیم.

داشته باشد؛ چرا باید به آن توجه خاص نشود؟
مجبور به واردات هستیم

نماینده مجلس یازدهم در ادامه اظهار کرد: حوزه معدن ظرفیت اشتغالزایی بسیاری دارد، اما با وجود تاکیدات رهبر معظم انقلاب تاکنون مورد توجه جدی مسئولان کشور قرار نگرفته و کارهای بنیادی برای آن انجام نشده است، در حالی که جای کار بسیاری دارد. عضو کمیسیون صنایع و معدن مجلس خاطرنشان کرد: باید حمایت از طریق تضمین خرید محصولات از دیگر اقداماتی به شمار می آید که دولت و سازمان های توسعه ای انجام دهند و همچنین با در اختیار دادن تسهیلات کم بهره به شرکت ها و تولیدکنندگان به روند تولید آنان کمک کنند. همچنین، با متمرکز بر توان سرمایه گذاری شرکت های بزرگ اقتصادی و برداشتن موانع و بروکراسی های اداری بازدارنده و نیز ارائه تسهیلات حمایتی از تولیدکنندگان می توان شاهد تحولی چشمگیر در زیرساخت های بخش معدن و صنایع معدنی بود. نیاز است که برای سرعت بخشی توسعه در بخش معدن از تمامی فرصت ها استفاده و زمینه را برای واردات ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز معدنی فراهم کرد. این نماینده مجلس تصریح کرد: متأسفانه سرعت دست اندرکاران کشور در حوزه معدن بسیار کند و پایین است و اگر با همین سرعت و زمان پیش برویم، در بازارهای جهانی تنها یک بازنده خواهیم بود؛ زیرا مواد اولیه بسیاری از حوزه ها در کشور باید از معدن تامین شود.

ناماهنگی در عرصه مدیریت معدن

عماد هاشمی زاده، کارشناس حوزه معدن نیز با اشاره به برنامه جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت برای جلوگیری از خام فروشی به صمت گفت: موضوع معدن را باید از ۲ زاویه بررسی

ده الزام توسعه صنعت معدنکاری ایران

به عنوان نمونه حقوق دولتی معادن از حدود هزار و چهارصد میلیارد تومان سال ۹۷، به ۱۰ هزار میلیارد تومان در بودجه سال ۱۴۰۰ رسیده که هیچ تناسبی با رشد واقعی این بخش ندارد. در همین زمان، دهها بخشنامه ضد توسعه‌ای در جهت محدود کردن فعالیت معادن از جمله وضع عوارض و تیک‌های صادراتی، مشمول قرار دادن همه معادن در تبصره ۴۳ قانون برنامه ششم و... صادر شده است. برای تولید و دستیابی به این ثروت و ورود به باشگاه کشورهای معدنی، نیازمند «انقلاب معدنی» در کشور هستیم. از این رو در جهت دستیابی به شعار «رشد تولید» در حوزه معدن و همچنین ایجاد انقلاب معدنی با هدف توسعه قابل توجه اقتصادی کشور و افزایش اشتغال‌زایی، پیشنهادهای به صورت خلاصه در دو بخش کلی «رویکردها و اولویت‌ها» و «نهادسازی و حمایت‌های حقوقی» تنظیم شده است. طی سالیان گذشته توسط تشکلهای معدنی برای هر بخش، برنامه‌ها و پیشنهادهای تفصیلی آماده شده است که به اختصار در ادامه می‌آید:

سهم بخش معدن در GDP کشور ما رقم ناچیز ۰.۹۸ درصد بوده و این در حالی است که در بدبینانه‌ترین حالت ایران صاحب یک درصد ذخایر معدنی جهان و از جمله کشورهای غنی معدنی محسوب می‌شود. این بدان معناست که فرصت افزایش دست کم بیش از ۵ برابری درآمد خود از بخش معدن دور از دسترس نیست. ذخایر معدنی هرچند از لحاظ ماهیت، به مانند نفت جزئی از منابع طبیعی محسوب می‌شوند، اما به دلیل پراکندگی جغرافیایی گسترده (عمدتا در مناطق کم برخوردار)، اشتغال‌زایی بالاتر و همچنین عدم انحصار دولتی و صنعتی (وجود هزاران معدن‌دار در کشور)، پتانسیل تاثیرگذاری بسیار بیشتری نسبت به نفت در توزیع ثروت ناشی از تولید برای مردم کشور دارد. با این حال قوانین، رویکردها و استراتژی‌های معدنکاری در کشور به گونه‌ای تنظیم شده که مانع توسعه این صنعت بوده و صرفا در جهت افزایش درآمد دولت یا تامین ارزان نهاده برای حلقه‌های پایین‌تر بوده است.

رویکردها و اولویت‌ها

۱. تغییر استراتژی بر اساس ارزش افزوده

امروزه در کشورهای بزرگ معدنی دنیا، بر اساس استراتژی زنجیره‌ها بر مبنای عرضه و تقاضا و مبتنی بر ارزش افزوده (میزان ستانده باقی‌مانده پس از کسر نهاده‌ها) تنظیم‌گری انجام می‌شود و لزوماً به سمت تکمیل همه حلقه‌ها و زنجیره‌های صنعتی برای همه مواد معدنی نمی‌روند. برای نمونه دو کشور استرالیا و برزیل به عنوان صاحبان بزرگ‌ترین ذخایر سنگ آهن دنیا، جهت کسب ارزش افزوده بیشتر، تا ۹۰ درصد سنگ آهن استخراج شده خود را هر ساله صادر می‌کنند و ۱۰ درصد باقی مانده صرفا برای تولید فولادآلیاژی، های‌تک و مرغوب صرف می‌شود. یکی از مصادیق رویکرد غیراقتصادی در ایران به ارزان‌فروشی اجباری سنگ آهن و سوبسیدهای سنگین انرژی برای

مرداد ۹۸ را به حدود ۹ میلیون دلار در پاییز سال ۹۹ رساند. سیاستی که در جهت حمایت از بخش فولادسازی کشور تنظیم شده بود اما بر خلاف انتظار سیاست‌گذاران، در عمل کمکی به تامین نیاز داخل و یا افزایش صادرات حلقه بعدی نکرد و شاهد کاهش ۱۸ درصدی صادرات و افزایش ۵۰ درصدی واردات برخی محصولات فولادی در سال ۹۹ بودیم.

۲. توجه ویژه به معادن کوچک مقیاس

حمایت‌های قانونی و مالی دولت‌ها در معادن بزرگ مقیاس متمرکز شده و اصولاً قوانین، آیین‌نامه‌ها و بخشنامه‌ها هیچ نسبتی با شرایط معدنکاری در مقیاس کوچک نداشته‌اند. این درحالی است که ۸۵ درصد اشتغال بخش معدن، در معادن کوچک مقیاس صورت گرفته و این معادن ۷۳ درصد از سهم تولید را به خود اختصاص داده‌اند. افزایش اشتغال‌زایی، کاهش فساد اداری

تحقق شعار «مبارزه با خام‌فروشی» است که در عمل سبب ایجاد ارزش افزوده منفی در بخش مهمی از زنجیره‌های معدنی-صنعتی و به ویژه زنجیره آهن و فولاد به عنوان پیشران معادن و صنایع کشور شده است.

در سال‌های گذشته تاکید بر شعار «مبارزه با خام‌فروشی» واجد ابهامات فراوانی بوده و آسیب‌های زیادی به بخش معدن و کل اقتصاد کشور وارد کرده است. چرا که شرایط اقتصادی، جغرافیایی، دسترسی به آب، کیفیت مواد معدنی، وجود یا عدم وجود صنایع تکمیلی و... باید مبنای تصمیمات استراتژیک اقتصادی در زمان و مکان خاص خود باشد و نمی‌توان یک سیاست را همواره برای همه رشته‌ها در پیش گرفت. برای نمونه اعمال غیرقانونی عوارض صادراتی ۲۵ درصدی (از قیمت صادراتی و نه سود) و محدودیت کلیک صادرات (امضای طلایی)، ارزش ماهانه صادرات سنگ آهن از ۱۵۷ میلیون دلار در

گذاشته است. تولید این شرکت در بهترین سال‌های فعالیت خود کمتر از ۲ هزار دستگاه بوده و البته در سال‌های اخیر به ۳۰ دستگاه در سال نیز رسیده است که این اعداد به هیچ وجه پاسخگوی نیاز ۶ هزار معدن فعال (از ۱۲ هزار پروانه) در کشور نیست و کمبود تجهیزات به نقطه بحرانی در کشور رسیده است. از این رو لازم است ضمن حمایت هوشمندانه و زمان‌بندی شده از تولیدکنندگان داخلی در بخش تسهیلات و انتقال تکنولوژی، واردات در این بخش نیز تسهیل شود. نکته قابل توجه آن که برخی از مسئولان واردات ماشین‌آلات معدنی را با واردات خودرو مقایسه کرده، حال آن که ماشین‌آلات معدنی از نوع سرمایه‌گذاری و کمک به رونق تولید محسوب شده و با توجه به مشتریان مشخص و کارکرد تخصصی آن، تسهیل واردات در این بخش منجر به دلالتی و سفته‌بازی نخواهد شد.

۵. تشکیل وزارت معدن

مقام معظم رهبری در سال ۹۸ به این موضوع اشاره داشتند که «یکی از بهترین جایگزین‌ها برای صادرات نفت، حوزه معدن است». با این‌دورنما و با توجه به نقش بی‌بدیل معدن در یک دهه آینده اقتصاد ایران، لازم است دگردیسی اساسی در مدیریت این بخش صورت پذیرد. از این رو پیشنهاد می‌شود نسبت به تشکیل وزارت معدن به طور مستقل اقدام شود. مدیریت ذخایر طبیعی در کشورهای بزرگ معدنی اصولاً به صورت متمرکز صورت می‌گیرد. در کشورهایی مانند شیلی و برزیل که همزمان دارای ذخایر نفتی و معدنی هستند، وزارت معدن و انرژی و در سایر کشورهایی مانند چین و استرالیا،

لازم است نسبت به امکان انباشت سرمایه، فعال‌سازی و ایجاد مشوق‌های لازم جهت ایجاد اکتشافات خوشه‌ای، در کنار اکتشافات پهنه‌ای اقدام شود.

افزایش قابل توجه بودجه سازمان زمین‌شناسی در جهت توسعه اکتشافات پایه، به عنوان سرمایه‌گذاری عظیم و ضروری در بخش معدن کشور محسوب می‌شود. طبیعتاً در صورتی که از بخش معدن، درآمدزایی در حد صنعت نفت را انتظار داشته باشیم، لازم است بودجه‌های اکتشافی نیز به صورت متناسب افزایش یابد. اکنون بودجه سالانه سازمان زمین‌شناسی آمریکا (USGS) حدود یک میلیارد دلار است. این در حالی است که بودجه سازمان زمین‌شناسی در ایران تنها حدود ۱۴۰ میلیارد تومان (۵.۸ میلیون دلار) است. به نظر می‌رسد جهت توسعه اکتشافات پایه‌ای، لازم است بودجه این سازمان، از محل حقوق دولتی مازاد دست کم به بیش از ۵ برابر وضعیت موجود افزایش یابد.

۴. اولویت‌بخشی به تامین تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز

بر اساس مطالعات اتاق بازرگانی، بیش از ۴۳ درصد هزینه‌های عملیاتی معدن مربوط به ماشین‌آلات استخراجی است. تامین به موقع و ارزان‌قیمت ماشین‌آلات معدنی، تاثیر قابل توجهی در اقتصادی شدن سرمایه‌گذاری، کاهش نرخ استهلاک، توسعه معدنکاری و افزایش بهره‌وری خواهد داشت. با این حال برخی رویکردهای انحصاری دولت از تولیدکننده ماشین‌آلات معدنی (هیگو) و ممنوعیت و محدودیت‌های وضع شده وارداتی به ویژه ماشین‌آلات دسته دوم، آثار فاجعه‌باری در بخش معدن به جا

و افزایش شفافیت از ویژگی‌های عمومی بنگاه‌های کوچک مقیاس است. از سوی دیگر معدن کوچک مقیاس، فرصتی بزرگ برای توسعه اکتشافات در کشور محسوب می‌شوند که در بخش اکتشافات در این خصوص توضیح داده خواهد شد. تشکیل کارگروه احیای معدن کوچک مقیاس در ایمیدرو اقدامی موثر اما ناکافی با توجه به مقیاس این صنعت بوده است.

۳. توسعه اصولی اکتشافات

در حالی که در چین و استرالیا سالیانه بین ۵ تا ۸ میلیون متر حفاری اکتشافی صورت می‌گیرد، از آغاز فعالیت مدرن معدنکاری در ایران از سال ۱۳۱۷ تا ۱۳۹۸، در کل حدود ۶ میلیون متر حفاری صورت گرفته است. از این رو لازم است با رویکردی اصولی از جمله پیشنهادات ذیل، جهشی در حوزه اکتشافات صورت گیرد:

آزادسازی اطلاعات مقدم بر آزادسازی پهنه‌ها و محدوده‌ها: اطلاعات پایه معدنی به طور وسیعی در سازمان زمین‌شناسی، سازمان انرژی اتمی و وزارت نفت تهیه و محبوس شده‌اند. لازم است پیش از آزادسازی محدوده‌ها و پهنه‌ها، نسبت به آزادسازی این اطلاعات در جهت توسعه اکتشافات اقدام شود. اولویت‌بخشی به اکتشاف خوشه‌ای نسبت به اکتشاف پهنه‌ای: ۱۲ هزار پروانه بهره برداری معدن، عمدتاً به صورت کوچک مقیاس در کشور وجود داشته که اکتشافات اولیه و تفصیلی در آنها صورت گرفته و زیرساخت‌های حقوقی و عملیاتی اولیه‌ای مانند مجوزها و احداث جاده انجام شده است. این معدن نزدیک‌ترین مسیر برای افزایش ذخایر موجود و بهترین نقشه راه برای کشف معدن بزرگ ذخایر بوده و

وزارت منابع طبیعی (متشکل از معادن، نفت، محیط زیست) شکل گرفته و اصولاً مدیریت همزمان صنعت و معدن، به دلیل ماهیت متفاوت آنها از یکدیگر، در دنیا در دو وزارتخانه جدا از هم صورت می‌گیرد. از این رو روش دوم تغییر نهادی در مدیریت حوزه معدن، ادغام بخش‌های منابع طبیعی، محیط زیست انرژی و معدن و تشکیل وزارت منابع طبیعی (Natural Resources) در جهت مدیریت یکپارچه آنهاست.

تقویت صندوق بیمه سرمایه گذاری فعالیت‌های معدنی

صندوق بیمه سرمایه گذاری فعالیت‌های معدنی به منظور تحقق توسعه پایدار در بخش معدن، ایجاد تضمین و امنیت سرمایه گذاری در فعالیت‌های معدنی و همچنین هدایت و راهبری این سرمایه گذاری در راستای اهداف کلان کشور شکل گرفته است. اما سرمایه ۵۰۰ میلیارد تومانی این صندوق، حتی در صورتی که به وعده افزایش ۱۰۰ درصدی آن در سال ۱۴۰۰ عمل شود، به هیچ وجه کفاف اهداف و وظایف تعیین شده را نمی‌دهد. معنای سرمایه ۵۰۰ میلیارد تومانی آن است که سهم سرانه هر معدن در ایران از این صندوق کمی بیش از ۴۱ میلیون تومان خواهد بود که عملاً هیچ کمکی به بخش معدن نخواهد کرد. از این رو پیشنهاد می‌شود زمینه دسترسی به منابع مالی دست کم به ۱۰ هزار میلیارد تومان در سال و اعتبار ۷ برابری آن فراهم شود.

۶. بهره‌مندی معادن نمونه از امتیازات

مناطق ویژه

بر اساس مطالعات انجام شده در دانشگاه علامه طباطبائی، مناطق ویژه اقتصادی تاثیر اجتماعی و اقتصادی مثبتی روی مردم آن منطقه داشته و سبب کاهش فقر و افزایش رفاه می‌شود. از سوی دیگر پراکندگی جغرافیایی معادن و استقرار بسیاری از آنها در مناطق کم برخوردار، فرصت مهمی برای اشتغال‌زایی و توسعه منطقه‌ای فراهم می‌کند. از این رو در جهت توسعه معدنکاری اصولی و استاندارد لازم است نسبت به شناسایی محدوده‌های نمونه معدنکاری (بر اساس ضوابط تعریف شده از سوی نظام مهندسی معدن) اقدام کرده و این مناطق از امتیازات مناطق ویژه اقتصادی بهره‌مند شوند.

۷. رفع حبس ۹۵ درصد از محدوده‌های

قابل کانی‌زایی

با کسر مناطق شهری، روستایی، صنعتی، نظامی، جاده‌ها و...، عملیات معدنکاری تنها در ۵ درصد مناطق کانی‌زایی در کشور در حال انجام بوده که نیمی از این ظرفیت نیز تعطیل، نیمه تعطیل یا در حال اکتشاف

است. در مقابل حدود ۷۹ درصد این مناطق در اختیار سازمان‌های محیط زیست و منابع طبیعی و ۱۶ درصد در دست سازمان انرژی اتمی است. در چنین شرایطی ذخایر غنی بسیاری کشف نشده و غیرقابل استخراج در کشور باقی مانده‌اند. این در حالی است که با تدوین ضوابط زیست‌محیطی، در بسیاری از کشورهای دنیا در میان جنگل‌ها معدنکاری در حال انجام بوده و پس از اتمام عملیات معدن کار نسبت به احیای وضعیت زیست محیطی معدن اقدام می‌کند. همچنین ضوابط مشخص و شفاف در خصوص مناطق حبس شده توسط سازمان انرژی اتمی وجود ندارد.

۸. سرمایه‌گذاری مجدد درآمد معادن در بخش

بر اساس ماده ۱۲ قانون اصلاح معادن (مصوب سال ۹۰)، ۶۵ درصد حقوق دولتی معادن به وزارت صمت برای اجرای بهینه تکالیف و مأموریت‌های توسعه بخش معدن و صنایع معدنی کشور، ۱۵ درصد به اعتبارات استانی برای ایجاد زیرساخت و رفاه توسعه شهرستان با اولویت بخشی به منطقه‌ای که معدن در آن واقع شده است و ۱۲ درصد به وزارت جهاد کشاورزی جهت احیا و بازسازی محل عملیات معدنی اختصاص یابد.

بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، میزان تخصیص یافته از سهم حقوق دولتی برای توسعه بخش معدن، همواره کمتر از ۵۰ درصد بوده (که صرف هزینه‌های جاری و عمومی می‌شود نه توسعه‌ای) است. همچنین وزارت جهاد کشاورزی نسبت به احیا و بازسازی محل عملیات معدنی تاکنون اقدامات موثری انجام نداده است. از این رو پیشنهاد می‌شود ضمن ضرورت عمل به قانون و تخصیص ۱۰۰ درصد درآمدهای وصول شده بر اساس قانون، با تشکیل صندوق توسعه ملی معدنکاری در کشور، نسبت به سرمایه‌گذاری مجدد درآمدها در بخش معدن و به ویژه در حوزه اکتشافات و تامین ماشین‌آلات و همچنین افزایش بودجه سازمان زمین‌شناسی و صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی اقدام شود.

۹. پنجره واحد مجوزهای معدنی

با وجود تاکیدات قانونی در ماده ۷ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، ایجاد پنجره واحد صدور مجوزهای فعالیت اقتصادی در بخش معدن محقق نشده و دریافت مجوزهای معدنکاری و تمدید آنها، با پروسه‌ای بسیار طولانی، بوروکراسی سنگین و عدم شفافیت مواجه است. ضروری است نسبت به راه‌اندازی این پنجره واحد و حذف مجوزها و فرایندهای غیرضروری اقدام شود.

۱۰. تشکیل شعب ویژه معادن

قانون معادن ایران با ۳۶ ماده و آیین نامه اجرایی آن با ۱۲۶ ماده از جمله قوانین بسیار تخصصی در کشور محسوب می‌شوند. از سوی دیگر برآوردها نشان می‌دهد در چند سال گذشته بیش از ۳۰۰ بخشنامه و آیین‌نامه در حوزه معدن صادر شده و سازمان‌ها و نهادهای مختلف دولتی نیز توافقتنامه‌های داخلی برای تصمیم‌گیری در حوزه معدن امضا کرده‌اند. این موارد نشان می‌دهد کار قضاوت در حوزه معدن بسیار تخصصی و حساس است. از سوی دیگر پرونده‌های معدنی بعضاً سال‌ها در دادگاه‌های کشور معطل مانده که این موضوع سبب تعطیلی معادن به عنوان انفال جامعه و ورود ضرر و زیان به کل جامعه می‌شود. از این رو پیشنهاد می‌شود ذیل دادگاه‌های ویژه اقتصادی، شعبه ویژه معدن در استان‌ها راه‌اندازی شود.

نتیجه‌گیری

معدنکاری برداشت ثروت نیست؛ معدنکاری کشف و تولید ثروت محسوب می‌شود. این تصور که معدنکار برداشت کننده ثروت است، یک تصور پیشاصنعتی و سنتی است. معدنکاری در دنیای امروز واجد پیچیدگی‌های فنی، اقتصادی و اجتماعی فراوانی است که از مرحله اکتشاف آغاز شده و در نهایت به تولید مواد اولیه صنعت و ثروت آفرینی می‌انجامد. در کشور ما معدنکاری به هیچ وجه متناسب با ذخایر و ثروت عظیم انباشته شده صورت نمی‌گیرد و مردم ایران، از فرصت بزرگ خلق و تولید ثروت معدنی، ایجاد انباشت سرمایه مولد و در پی آن سرمایه‌گذاری‌های بزرگ توسعه‌ای از درآمد حاصله، محروم شده‌اند. ایجاد بستر نهادی و قانونی امن برای سرمایه‌گذاری، منجر به توسعه سریع و توقف‌ناپذیر بخش معدن خواهد شد که می‌تواند مطابق با توصیه رهبر انقلاب، جایگزین صنعت نفت باشد. توسعه این رشته، با توجه به پراکندگی جغرافیایی در مناطق محروم و مردمی و غیر انحصاری بودن آن، اثرات اجتماعی و اقتصادی ماندگاری خواهد داشت و منجر به بازتوزیع ثروت و کاهش شکاف‌های اجتماعی در مناطق مختلف خواهد شد. در شرایطی که فضای کار معدنکاری تسهیل و بسترهای جذب سرمایه‌گذاری و توسعه بخش فراهم شود، می‌توان از معدنکاران انتظار جدی‌تری داشت که نسبت به سرمایه‌گذاری در اکتشافات تفصیلی، بهره‌برداری اصولی از ذخایر با نگاه بلند مدت، به حداقل رساندن آسیب‌های زیست محیطی، همچنین بازسازی معدن و ایفای مسئولیت‌های اجتماعی خود اقدام کنند.

بلای جان معادن

کیلومتر جاده آن پیشرفته فیزیکی داشته و دلیل آن، نبود ماشین‌آلات است. مشکل کار اینجا است که دچار روزمرگی شده‌ایم و وزرا و معاونان آنها برنامه‌ای ندارند و پیشرفت در این زمینه‌ها را براساس یک جدول زمانبندی پیش نمی‌برند، از سوی دیگر، جوانان تحصیلکرده بسیاری توانایی کار در این معادن را دارند و آموزش لازم را نیز دیده‌اند، اما سال‌ها است که منتظر فعال شدن معادن ما هستند.

ما باید به هر طریق ممکن مثل دور زدن تحریم‌ها یا به نتیجه رساندن برجام، زمینه واردات ماشین‌آلات معدنی را در کشور فراهم کنیم.

برای مثال، اکنون ما لاستیک ماشین‌آلات معدنی را از خارج وارد می‌کنیم و درصد هستیم که برای رفع این مشکل یک کارخانه در کرمان در این زمینه راه‌اندازی کنیم، اما هنوز درگیر تشریفات اداری برای گرفتن مجوزها هستیم، به این صورت در داخل هم در مسیر تولید این ماشین‌آلات سنگ‌اندازی می‌کنیم.

درباره علت اجرایی نشدن مصوبه مجلس برای واردات ۵ هزار ماشین‌آلات معدنی باید از دولت پرسید که چرا مصوبه مجلس برای واردات ماشین‌آلات معدنی اجرایی نمی‌شود، البته یک مشکل، ضعیف عمل کردن بخش نظارتی مجلس است.

معدنی و فرسودگی این ماشین‌آلات علت اصلی فعال نشدن معادن در کشور ما است، وزارت صنعت باید پیگیر این موضوع باشد و همچنین باید مجوز افرادی را که معدن ثبت کرده‌اند و شروع به فعالیت نمی‌کنند، باطل کند و این معادن را به اشخاص دیگری واگذار کند. واردات این ماشین‌آلات برای کشور بی‌نهایت ارزیابی دارد.

وقتی نرخ یک تن مس چیزی در حدود ۱۰ هزار میلیارد دلار است و پیش‌بینی می‌شود که تا ۳ سال آینده به ۲۰ هزار میلیارد دلار برسد، با این شرایط وقتی بتوانیم ماشین‌آلات به‌روز در اختیار داشته باشیم، می‌توانیم از چیزهایی که به‌صورت خدادادی در اختیار ما قرار داده شده است و بابت آن هزینه‌ای پرداخت نکرده‌ایم، یعنی کوه و زمین درآمد هنگفتی کسب کنیم.

کارشناسان متخصص در حوزه معادن معتقدند که اگر ما بتوانیم معادن خود را فعال کنیم که لازمه فعال کردن این معادن در اختیار داشتن ماشین‌آلات صنعتی است، می‌توانیم شیرهای نفت را ببندیم. دولت قبل و دولت کنونی تلاش‌هایی برای واردات ماشین‌آلات معدنی انجام داده‌اند و درصد هستند که اقداماتی انجام دهند که معادن ما فعال شود، اما در عمل چیزی نمی‌بینیم. به‌عنوان مثال، یک معدن در حوزه انتخابیه من طی ۲ سال فقط ۴ کیلومتر از ۱۶

ذبیح‌الله اعظمی‌ساردویی، عضو کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی و محیط‌زیست مجلس

در دیداری که با رهبر معظم انقلاب داشتیم، ایشان تاکید کردند که معادن اگر فعال شوند (که بیش از ۹۰ درصد آنها غیرفعال هستند)، نقش مهمی در رشد و رونق کشور خواهند داشت. ایشان تاکید کردند که رسیدگی به معادن مسئله‌ای مهم است و نمایندگان باید آن را در دستور کار خود قرار دهند. اگر معادن ما به کار بیفتند، می‌توانیم شیرهای نفت را ببندیم. به‌عنوان مثال، در حوزه انتخابیه من یعنی کرمان که بهشت معادن است، هیچ‌کدام از آنها فعال نشده‌اند و دلیل عمده فعال نشدن این معادن نبودن ماشین‌آلات معدنی است.

کارشناسان متخصص در حوزه معادن معتقدند که اگر ما بتوانیم معادن خود را فعال کنیم که لازمه فعال کردن این معادن در اختیار داشتن ماشین‌آلات صنعتی است، می‌توانیم شیرهای نفت را ببندیم.

بیشتر معدن‌داران یا منتظر تخصیص ارز هستند که بتوانند این ماشین‌آلات را وارد کنند یا به‌دلیل مشکلات تحریم توان وارد کردن آنها را ندارند یا به‌دلیل خرید ماشین‌آلات چینی که بعد از مدت کوتاهی دیگر امکان استفاده ندارند، متضرر شده‌اند. در دسترس نبودن ماشین‌آلات

بنیانگذار نخستین دانشگاه بتن کشور به اساتید این دانشگاه:

قبل از هر تدریسی به دانشجویان از صداقت و اخلاق با آنان سخن بگوید

در مسیر فرآیند تولید، توزیع و تحویل صنایع ساختمانی پرورش می‌یابند، اظهار کرد: «جایزه استارت‌آپی ملی دکتر علی اصغر کیهانی» یکی از اقدامات ماندگاری است که با هدف افزایش مهارت در حوزه ساختمان، طراحی و سه سال مداوم در البرز انجام می‌شود، امسال نیز همزمان با سالروز تولد دکتر کیهانی در ۱۴ دی برگزار و به ایده‌های برتر جوایزی اهدا می‌شود. دکتر علی عمران روزبان، در نشست خبری با اصحاب رسانه گفت: این دانشگاه در سال ۱۳۹۰ تأسیس و راه‌اندازی شد و کار خود را با آموزش ۱۱۰ نفر دانشجوی در سه رشته پودمانی آغاز کرد و در حال حاضر به کاردانی و کارشناسی توسعه یافته است. هدف دکتر کیهانی به عنوان مؤسس این دانشگاه، تربیت افرادی است که در حوزه صنعت و ساختمان در کشور مؤثر باشند. رئیس مرکز علمی کاربردی ایران فریمکو از اجرای رشته‌های جدید مهارت محور و منحصر به فرد در این مجموعه خبر داد و بیان کرد: دوره‌های این مرکز، خاص صنعت سیمان طراحی شده و از مهر امسال نیز در رشته‌های عمران-بتن، مهندسی نقشه‌برداری، حسابداری، نقشه‌برداری کارگاهی، مدیریت امور اداری، مدیریت لجستیک، مهندسی ساختمان، مدیریت دفتری و حقوق ثبتی بدون کنکور دانشجوی می‌پذیرد.

رئیس مرکز علمی کاربردی ایران فریمکو با اشاره به انجام تحقیقات لازم و ویژه در خلال تحصیل، افزود: پرداخت وام، شهریه اقساط و خدمات دانشجویی نیز از دیگر مزایای تحصیل در این دانشگاه است. در حال حاضر ۳۳۰ دانشجوی فعال در این مجموعه در رشته‌های مختلف صنعتی و خدمات تحصیل می‌کنند که تا پایان این ترم، ۷۰ درصد آنها جذب همین مجموعه و بقیه در مراکز دیگر مشغول به کار می‌شوند.

روزبان با اشاره به تدریس ۱۱ رشته در این مرکز، اذعان کرد: ظرفیت جذب برای هر رشته ۷۵ نفر است. دانشجویانی که موفق به شرکت در رشته‌های مهندسی فنی ساختمان در شهرستان‌ها نشده‌اند، نیز به این دانشگاه معرفی می‌شوند تا علاوه بر آموزش مهارت محور، در راستای اشتغال‌زایی نیز گام‌های موثری برداشته شود و دغدغه بیکاری جوانان در جامعه کاهش یابد.

مجموعه با عنوان «از تحصیل تا اشتغال» تضمین می‌کنیم همه دانشجویان این مرکز پس از فارغ‌التحصیلی جذب بازار کار و در شرکت‌های مرتبط استخدام شوند. بنیان‌گذار کارخانجات ایران فریمکو، اسکلت بتنی ایران و پارس لانه گفت: کار مهم ما حمایت از سازه‌های مقاوم و تولید مصالح استاندارد است و این راه مهم و دشوار به سامان نمی‌رسد مگر اینکه بتوانیم جوانان آگاه و متخصص در این حوزه تربیت کنیم.

وی افزود: ما هم تولیدکننده هستیم و هم اینکه با تمام مشکلات دانشگاهی را اداره می‌کنیم که فارغ‌التحصیلان می‌توانند به راحتی در صنایع ما جذب شوند و درخواست ما از دولتی‌ها این است که از بخش خصوصی حمایت کنند چون در شرایط فعلی اقتصادی که هر روز قیمت‌ها نوسان و بار تورم افزایش می‌یابد بخش خصوصی هر روز کار برایش سخت و سخت‌تر می‌شود دولت هم نباید جلوی پای تولید موانع ایجاد کند به خصوص در بخش فرآورده‌های ساختمانی چون خسارت این بخش سنگین و دودش به چشم مردم می‌رود.

کیهانی افزود وجدان کاری و صداقت در تولید بسیار مهم است استفاده از افزودنی‌های بی‌کیفیت میزان مقاومت و استقامت بتن را پایین می‌آورد و این یعنی بازی با جان و مال مردم، تولید نامناسب و غیر استاندارد یعنی بتن کم‌دوام که به طور مستقیم موجب تلف شدن سرمایه ملی می‌شود. وی افزود: پس از زلزله دلخراش ۵ دی ماه ۱۳۸۲ به‌همه باعث تلفات و خسارات وسیعی شد رعایت استانداردهای ساخت‌وساز در همه سطوح مدیریتی و کارشناسی کشور مورد توجه قرار گرفت که در گزارشی که از سوی واحد تحقیق و توسعه ایران فریمکو تحت عنوان تغییر الگوی مصرف مصالح ساختمانی (تولید، توزیع و مصرف) بود توسط هیئت‌وزیران تصویب و کلیه مصالح ساختمانی با این پیشنهاد مشمول آیین‌نامه رعایت استانداردهای اجباری مصالح ساختمانی شدند.

جایزه استارت‌آپی دکتر علی اصغر کیهانی در کرج برگزار می‌شود

رئیس مرکز علمی کاربردی ایران فریمکو با بیان اینکه رشته‌های دیگر این مجموعه در حوزه خدمات و شغل محور هستند و دانشجویان

بنیان‌گذار نخستین دانشگاه بتن کشور در نشست با خبرنگاران مطبوعات و رسانه‌ها صداقت در کار را عامل مهم در زندگی و کار بیان کرد و گفت: همیشه تأکید کردم دانشجویانی را وارد کار زار زندگی و کار کنید که یاد بگیرند صادق باشند چون دروغ عامل همه بدی‌هاست.

دکتر علی اصغر کیهانی با بیان اینکه دانشجویی باسواد ولی بدون اخلاق به درد جامعه نمی‌خورد گفت: به همه اساتید گفتم قبل از آغاز تدریس چند دقیقه‌ای از اخلاق صحبت کنند تا دانشجویان وقتی وارد کار و زندگی می‌شوند آن را به کار بگیرند تا موفق شوند. وی افزود: وقتی بی‌اخلاقی در ساخت سازه‌های بتنی و جداول تهران را دیدم نهایت تلاشم را کردم که باید دانش را وارد ساخت سازه‌های بتنی کنم تا شاهد اتلاف حجم عظیمی از منابع مالی و تخریب محیط‌زیست نباشیم.

علی اصغر کیهانی گفت: رشته‌هایی که در این مرکز تدریس می‌شوند، مهارت محور هستند و تقریباً در هیچ دانشگاه دولتی در کشور اجرا نمی‌شوند. ما در این مجموعه علمی، تلاش می‌کنیم سه محور دانش، بینش و توانش را به عنوان سه رأس یک مثلث آموزشی و مهارتی در نظر بگیریم. در واقع این مرکز به دنبال تربیت نیروهای ماهر در حوزه صنعت و ساختمان است و همچنان در این مسیر تلاش می‌کند.

کیهانی گفت: در سال ۱۳۹۰ برای اینکه رسالت آموزش و استاندارد کردن تولید توزیع و مصرف را نهادینه کنم مبادرت به تأسیس دانشگاه علمی کاربردی ایران فریمکو کردم و این اجازه را دادم که دانشجویان با استفاده از امکانات کارخانه ایران فریمکو به صورت علمی و عملی آموزش ببینند و خدا را شاکرم فارغ‌التحصیلان زیادی از آن روز وارد بازار کار شدند یا برای ما کار می‌کنند یا برای خودشان کسی شدند و از اساتید مهم در حوزه بتن و فرآورده‌های ساختمانی شدند.

وی با تأکید بر کیفیت در محصولات تولیدی در این مجموعه، ادامه داد: تمام تلاش ما و همکاران در این مرکز علمی کاربردی این است که دانشجویان علاوه بر آموزش‌های لازم، اخلاق حرفه‌ای را نیز ضمن کار آموزش ببینند تا در آینده بتوانند فردی مؤثر برای جامعه و اطرافیان خود باشند. با توجه به شعار این

چالش ثبت معاملات سکه و طلا در سامانه تجارت

نظر فعالان آن حوزه و صنعت پرسیده شود. مثلاً فرض کنید در حوزه کشاورزی باید نظر کشاورزان پرسیده شود، در ارتباط با صنعت معدن باید از معدن کاران در معادن مختلف پرس و جو شود و در مجموع اعمال تغییر یا قانون جدید در هر صنعتی باید با هماهنگی فعالان آن صنعت انجام شود تا به هدف گذاری مشخص شده منجر شود.

گسترش تعاملات با دنیا راهگشا است

این تحلیلگر اقتصادی در پایان درباره نقش ارتباط جهانی کشور با دیگر کشورها اضافه کرد: صنعت، معدن و تجارت در یک وزارتخانه قرار دارند و صحبت آن این است که تجارت باید جدا شود و باید این اتفاق بیفتد. کشور ما در ارتباط با بازرگانی، صادرات و واردات مشکلاتی را دارد و بخشی از این موانع به سیاست گره خورده است. مثلاً ما می‌خواهیم با آمریکا رابطه داشته باشیم ولی در این بین موانعی وجود دارد. در حال حاضر با کشورهای آمریکای لاتین ارتباط برقرار کردیم ولی ممکن است کشمندی‌های ما که حمل کننده مواد غذایی، گندم و... است، از طریق ناوهای آمریکایی مشکلاتی بر سر راهشان ایجاد شود. به همین دلیل ما باید یک سری تعاملات را با دنیای غرب داشته باشیم. در مجموع باید ارتباطات ما با دنیای غرب وسیع تر شود، مخصوصاً در مورد آمریکا تعاملاتی ظاهر از طریق واسطه ما نظیر کشور عمان و حتی خود عراق در حال شکل گیری است تا بتوانیم ارتباطاتمان را در زمینه صادرات و واردات گسترش بدهیم و به رونق اقتصادی برسیم.

اقتصادی و قوانینی که در سطح گسترده وضع می‌شود، وزیر اقتصاد و مسئولین اقتصاد و واحدی که در ارتباط با قانون وضع شده فعالیت دارد باید به موضوع ورود کند و نواقص موجود را حل و فصل نماید. ورود واحدی که مسئولیت اجرایی این طرح را در وزارت اقتصاد دارد برای حل مشکلات آن الزامی است.

اعمال قانون جدید باید وارد فاز آزمایشی شود

این تحلیلگر اقتصادی خاطر نشان کرد: هر چیزی که قرار است به قانون تبدیل شود باید در ابتدا وارد فاز آزمایشی شود و بعد از گذراندن این دوره، در یک بازه زمانی به صورت کلی به تایید و تصویب برسد. بعد از این مرحله قادر خواهد بود به فاز اجرایی برسد، در غیر این صورت حالت اجرایی پیدا کردن این قضیه و ورود افراد و اشخاص به آن، از جهتی مردم را دچار بدبینی می‌کند و از طرفی دیگر به اقتصاد کشور ضربه می‌زند.

جلالی در مورد نقش اصناف در وضع قوانین جدید و اصلاح آن تاکید کرد: اصناف نقش به سزایی در این موضوع دارند و می‌توانند اعتراضات و انتقادات خود به وزارت اقتصاد را از طریق واحدهایی که ارتباط به سیستم اقتصادی پیدا می‌کنند، منعکس کنند. به هر حال یک طرف مهم درباره کارایی سامانه جامع تجارت ایران، اصناف هستند که باید در زمان مناسب اعتراضات خود را به نحوه کارکرد سامانه اطلاع رسانی کنند. بهترین کار ممکن این است، قبل از اجرایی شدن یک طرح

طرح ثبت معاملات سکه و طلا در سامانه جامع تجارت آغاز شده است و به عنوان یک قانون در معاملات باید به آن عمل شود. بر همین اساس مراحل آموزش اصناف و فعالان بازار طلا در سطح کشور کلید خورده است تا هیچ گونه ابهامی در زمینه اجرای آن باقی نماند. در این بین اما برخی از فعالان بازار طلا نسبت به تبعاتی که اجرای این طرح دارد ابراز نگرانی کردند و در بخشی حتی خواهان تعویق اجرای آن بودند.

فعالان صنعت طلا ادعایی دیگر در مورد امنیت سامانه جامع تجارت مطرح کردند که هنوز اعضای صنف طلا و جواهر نسبت به امنیت سامانه مطمئن نیستند و بر این باورند ممکن است اطلاعات ثبت شده قابل هک شدن باشد. در صورتی که بیش از ۵ سال است که اطلاعات تجاری کشور در زمینه کالاهایی مثل روغن و برنج در این سامانه ثبت می‌شود و تا به امروز هیچ حمله‌ای در زمینه هک شدن بر این اطلاعات صورت نگرفته است. ثبت معاملات طلا و سکه در سامانه تجارت طبق قانون باید عمل شود و کسی نباید بر خلاف آن حرکت کند اما ایراداتی وارد است که باید هر چه سریع تر این موارد برطرف شود. در بحث طلا، قیمت‌ها لحظه‌ای تغییر می‌کند، مرجوع شدن کارها گاهی در بحث طلا وجود دارد، احتمال دارد قیمت‌ها پس و پیش شود و یا در برخی موارد یکسری طلاهای امانت در ویتترین طلافروش‌ها وجود دارد، تمام این موارد به نوعی در طرح ثبت معاملات در سامانه تجارت در نظر گرفته نشده است و اگر این نواقص برطرف شود، اتفاق خوبی در جهت ثبت معاملات خواهد بود. بر اساس موارد گفته شده خبرنگار صمت در گفتگو با حمزه جلالی تحلیلگر اقتصادی به عوامل موثر بر اجرایی شدن قانون ثبت معاملات طلا در سامانه جامع تجارت پرداخته است که در ادامه می‌خوانیم.

اجرای ناقص قوانین جدید به ضرر اقتصاد خواهد بود

حمزه جلالی تحلیلگر اقتصادی گفت: هر چیزی که در ارتباط با اقتصاد کل کشور است و توانایی انجام کار در زمینه هدف گذاری مشخص شده را نداشته باشد، حال چه از طریق ارباب رجوع یعنی کسانی که در واقع عامل کار هستند و می‌خواهند وارد سیستم شوند، توانایی این اتفاق وجود نداشته باشد و یا سیستمی که طراحی شده است قادر به اجرایی شدن نداشته باشد، قطعاً به نفع اقتصاد نخواهد بود. وی افزود: به طور کلی در مباحث

جامانده از اقتصاد، وامانده در توسعه

قانونی و خلأهای موجود است. به سبب وجود خلأهای قانونی برخی معادن به افراد حقیقی، حقوقی، دولتی، تعاونی و غیردولتی فروخته شده است. از طرفی، شاهد سیاست‌گذاری‌های نادرست در این حوزه هستیم. یکی از اشتباهات موجود، عدم حمایت از صنایع پشتیبان معادن همچون عدم تامین ماشین‌آلات مورد نیاز و مدرن است.

دهقانی افزود: باتوجه به تحریم‌های چند دهه‌ای، وضعیت ماشین‌آلات نابسامان شده است. از طرف دیگر، واردات صورت نگرفته و دچار ممنوعیت است. مجموع این عوامل فرسوده بودن ماشین‌آلات معدنی را رقم زده و کارایی را کاهش و هزینه‌ها را افزایش داده است. متأسفانه تولیدکنندگان معدنی به سبب کاهش کارایی ماشین‌آلات و در برخی موارد خرابی‌ها، با افزایش هزینه روبرو شده‌اند.

ظرفیت معادن در کشور بسیار، اما نهفته است

وی در پاسخ به اینکه چه چیز موجب کاهش سرمایه‌گذاری در حوزه معادن شده است، تصریح کرد: عدم تامین منابع مورد نیاز برای سرمایه‌گذاری و فعال‌سازی صنایع پایین‌دستی موجب شکل‌گیری اوضاع رکودی و کاهش سرمایه‌گذاری در حوزه صنایع و معادن شده است. عضو کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی با تأکید بر ضرورت بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود معدنی همچنین خاطرنشان کرد: فراموش نکنیم که کشوری با ظرفیت‌های بسیار صنعتی و معدنی هستیم. در حقیقت، در میان ۱۰ کشور نخست دنیا به لحاظ ظرفیت‌های معدنی قرار داریم، اما از ظرفیت‌ها به‌درستی بهره نمی‌گیریم و شرایط نامطلوب معدنی را رقم زده‌ایم.

او ضمن بیان اینکه باید میدان‌داری کنیم و افراد توانمند را به صحنه سرمایه‌گذاری بکشانیم، متذکر شد: به‌منظور بهبود شرایط صنایع و معادن و همچنین ایجاد جذابیت سرمایه‌گذاری ضرورت دارد تا قوانین موجود را بازنگری کنیم

در نظر گرفته‌اند نیز، مثبت ارزیابی کرد. امروزه خوشبختانه نیازهای داخلی این بخش را تامین کرده و در بسیاری از مواد معدنی نیز صادرات خوبی داشته‌ایم.

وی افزود: مشکل اساسی که امروزه مورد غفلت قانون‌گذاران و دولت قرار گرفته، این است که باید منابع معدنی را به‌درستی تامین کنیم. در همین راستا باید با تکمیل اکتشافات و کشف معادن جدید در سطح کشور نسبت به رفع این ضعف اهتمام داشته باشیم تا آینده و تداوم این صنعت را تضمین کنیم.

امروزه اکتشافات ما خیلی ضعیف است؛ به‌صورتی که ما تاکنون در ۷ درصد از سطح کشور اکتشاف کامل انجام داده‌ایم. متأسفانه ایران در زمینه تولید، اکتشاف و استفاده از مواد معدنی جزء ۱۰ کشور مطرح دنیا نیست؛ چرا که استخراج و شناسایی معادن در کشور با روش‌های مناسبی انجام نمی‌شود. دهقانی با تأکید بر ضرورت انجام اسکن از کل معادن کشور، ادامه داد: استخراج و بهره‌برداری از مواد معدنی به روش‌های سنتی است که این امر مشکلاتی را ایجاد می‌کند، علاوه بر آن قوانین دست‌وپاگیری در این حوزه وجود دارد که ما درصدد اصلاح این قوانین هستیم. البته لازم به ذکر است که فعالان این حوزه تاکنون اکتشافات عمقی و سطحی نیز داشته‌اند؛ به‌شکلی که در چند هزار متری نیز به معادن دست پیدا کرده‌اند. اما نیاز است که به‌صورت گسترده‌تر و اساسی‌تر به این حوزه ورود داشته باشیم.

عضو کمیسیون صنایع و معادن در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: در عرصه فولاد، می‌توان فعالیت‌های متنوع بسیاری انجام داد. فولاد در اشتغالزایی، تولید ثروت و خلق ارزش‌افزوده بسیار حائز اهمیت است. از این‌رو، نگاه ما در مجلس شورای اسلامی شفاف‌سازی فعالیت‌های سازمان‌های مرتبط با حوزه معدن است تا فعالیت معدنکاران تسهیل شود.

وی ادامه داد: مشکلات چشمگیر موجود در حوزه صنایع و معادن کشور در ارتباط با مباحث

در سال‌های اخیر، معدن در کشور با چالش‌های متعددی روبرو شده است؛ چالش‌هایی که همچنان ادامه دارد. چندی پیش، کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس، قوانین و مقررات، نبود یک راه‌برد طولانی و مشخص معدنی، سوءمدیریت، معضلات محیط‌زیستی، مشکلات بین‌المللی و مشکلات معدن‌داران را مهم‌ترین چالش‌های بخش معدن اعلام کردند. بر همین اساس، از نگاه کارشناسان، تغییرات سیاستی درست و اصولی، مصوب کردن راه‌برد معدنی، رفع ناهماهنگی با قوانین بالادستی و رفع تداخلات قانونی بیش از ۷۰ درصد چالش‌های بخش معدن را برطرف خواهد کرد.

به تعبیر دیگر، می‌توان تحریم و آسیب‌های ناشی از آن را به‌عنوان یک واقعیت ثابت در کسب‌وکار پذیرفت و براساس آن، برنامه‌ریزی کرد، اما عدم ثبات مقررات داخلی و تصمیمات خلق‌الساعه، امکان برنامه‌ریزی به‌عنوان مهم‌ترین ابزار سرمایه‌گذار در مدیریت مجموعه خود را سلب کرده است. روندی که از نگاه کارشناسان متوقف نشود، می‌تواند بخش قابل‌توجهی از درآمدهای ارزی کشور را تحت‌تأثیر قرار دهد. این بخش می‌تواند ۶۰ درصد از درآمدهای حاصل از فروش نفت را پوشش دهد. از طرفی، با فرآوری نهایی مواد معدنی می‌تواند به‌طور متوسط ارزش‌افزوده‌ای بالغ بر ۱۰ برابر ارزش خام مواد معدنی ایجاد کند. صمت درباره این موضوع و بررسی وضعیت کنونی معادن کشور گفت‌وگویی را با ۳ تن از نمایندگان مجلس یازدهم ترتیب داده است که در ادامه مطالعه خواهید کرد.

فولاد، بخش اصلی صنایع کشور

الله‌وردی دهقانی، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با بیان اینکه حوزه فولاد بخش اصلی صنعت کشور را تشکیل می‌دهد، اظهار کرد: فولاد صنعتی اساسی و زیربنایی برای کشور به حساب می‌آید.

می‌توان برنامه‌هایی را که دولت‌ها در برنامه‌های مختلف توسعه در زمینه رشد این بخش از کشور

ما در حوزه صنایع معدنی همچون فولاد نسبت به خودروسازی موفق تر بودیم و اگر در این حوزه سرمایه‌گذاری‌های مناسب انجام می‌گرفت، شاید نتیجه بهتری می‌گرفتیم تا صنعت خودروسازی. مردم ما درخور استفاده از خودروی باکیفیت هستند، ممکن است تولیدکنندگان داخلی توان تولید خودروی باکیفیت را نداشته باشند یا اینکه توانایی لازم را نداشته باشند. در صورتی که این توانایی موجود نباشد، باید خودرو با نرخ مناسب وارد شود و در مقابل کالایی تولید کنیم که برند و پرچم کشور ما باشد و در دنیا رتبه نخست را داشته باشد.

این نماینده مردم در مجلس یازدهم تصریح کرد: صنعت تنها به تولید کالا محدود نمی‌شود و مشمول خدمات نیز می‌شود مانند گردشگری، سینما و... که باید به همه آنها توجه کرد؛ صنعت سرویس و خدمات در دنیای امروز پر درآمدترین صنعت در دنیا است.

درخشان همچنین با بیان اینکه از ظرفیت‌های خدادادی کشور مانند معادن نیز به‌درستی استفاده نشده است، ادامه داد: بسیاری از کشورها این ظرفیت‌ها را ندارند، در حال حاضر در حوزه معدن حتی در مراحل ابتدایی یعنی مطالعات و اکتشافات نیز مشکل داریم، در بهره‌وری نیز با مشکل روبه‌رو هستیم و نتوانستیم سهم معدن در اقتصاد کشور را مشخص کنیم. در حالی که اگر این مهم محقق می‌شد، می‌توانستیم معدن را جایگزین نفت کنیم، اما به آن بی‌توجهی شده است.

سخن پایانی

طی سال‌های گذشته به‌خاطر مشکلاتی که در بخش معدن به وجود آمد، از جمله تحریم‌ها، نبود ماشین‌آلات مدرن، مسائل مربوط به منابع طبیعی و محیط‌زیست، سبب شده است بسیاری از سرمایه‌ها از بخش معدن به سایر بخش‌ها برود، یعنی سرمایه‌گذاران ترجیح دادند در جایی با ریسک و مشکلات کمتر سرمایه‌گذاری کنند تا هم سرمایه‌های‌شان زودتر بازگردد و هم مشکلات کمتری داشته باشند، به‌ویژه اینکه در دهه ۹۰ برخلاف ۲ دهه قبل از آن از مشوق‌های کمتری برای جذب سرمایه‌گذاران در حوزه معدن استفاده شد، به‌همین دلیل سرمایه‌گذاران رغبت کمتری برای حضور در این بخش از خود نشان دادند و در نتیجه، فرار سرمایه از بخش معدن به سایر بخش‌های اقتصادی و حتی سایر کشورها انجام شد.

بارها مورد تاکید قرار گرفته، اما محقق نشده است. برای این مدل توسعه، نیازمند راهبرد هستیم و یقیناً باید برنامه‌ریزی دقیقی داشته باشیم. استانی همانند یزد در ایجاد صنایع معدنی موفق عمل کرده است، اما در ایجاد صنایع پایین‌دستی موفق نبوده‌ایم. نماینده مردم یزد و اشکذر در مجلس شورای اسلامی همچنین بر ضرورت اعمال تغییرات جدی در چشم‌انداز آینده صنایع تاکید کرد و افزود: جای خالی صنایع پایین‌دستی و های‌تک همواره حس می‌شود و باتوجه به تاکید رهبر معظم انقلاب به توسعه اقتصاد دانش‌بنیان، نقشه‌راه توسعه صنعتی هم باید تغییر کند. واحدهای صنعتی برای ورود به بورس و تامین خوراک با مشکل مواجهند و واحد پتروشیمی برای تامین خوراک آنها وجود ندارد، بنابراین باید مجوزهای لازم در این زمینه صادر شود.

وی با بیان اینکه وزارت نفت باید در این زمینه سیاست‌گذار باشد و بر توزیع عادلانه خوراک و جلوگیری از دلالتی نظارت کند، افزود: در برخی مواقع، شاهد فروش خوراک و دلالتی هستیم، در شرایطی که برخی واحدهای صنعتی نیازمند این خوراک هستند. استانی همانند یزد تشنه است و توسعه صنعتی نیز نیازمند آب است، چرا که بدون آب به بن‌بست توسعه رسیده‌ایم. موافقت‌های لازم برای انتقال آب صادر و موردتصویب و ابلاغ قرار گرفته است و هرچه زودتر اجرایی شود، روند توسعه استان تسهیل خواهد شد. با ایجاد تعاونی‌های فراگیر می‌توان نقدینگی را از بازار جمع و تورم را مهار کرد. نمونه آن تعاونی‌ها با حدود ۳۰ هزار نفر سهامدار در استان تشکیل شده و موفق عمل کرده است و می‌تواند الگویی برای ایجاد تعاونی‌های معدنی نیز باشد.

استفاده نادرست از ظرفیت‌های خدادادی

عبدالناصر درخشان درباره اولویت‌های حوزه‌های صنعت و معدن به صمت گفت: اگر کشورهای دنیا را با یکدیگر مقایسه کنیم، به این نکته پی می‌بریم که یک کشور در تمامی حوزه‌ها قدرتمند نیست. به‌طورمثال، کشوری مانند نروژ در کشتی‌سازی توانمند است یا کشورهایی مانند نروژ و اسپانیا در تولید کشتنده قوی هستند یا کشورهایی مانند آلمان و ایتالیا در خودروسازی توانا هستند، همه کشورهای اروپایی خودروساز نیستند، اما پیشرفته هستند، در واقع هر کشوری بر صنعتی تمرکز کرده و در آن قوی شده است، ما نیز باید باتوجه به بضاعت و ظرفیت خود عمل کنیم. نماینده مردم ابرانشهر و سرباز در مجلس شورای اسلامی افزود:

و تسهیلگری را رقم بزنیم. افزون بر این، باید افرادی را که توانمندی سرمایه‌گذاری دارند، وارد میدان کنیم. وی با اشاره به ضرورت آزادسازی و واردات ماشین‌آلات در کشور یادآور شد: ورود ماشین‌آلات مدرن به کشور از جمله عوامل موثر در بهبود وضعیت صنایع و معادن است. همچنین، باید سیاست‌گذاری‌های درست را اعمال کنیم و تامین سرمایه موردنظر و در گردش را رقم بزنیم. دهقانی بیان کرد: ظرفیت معادن در کشور بسیار، اما نهفته است. ضرورت دارد تا ظرفیت نهفته حوزه صنایع و معادن را شکوفا سازیم و از آنها در کنار عوامل مکملی برای گسترش و ایجاد جذابیت سرمایه‌گذاری بهره بگیریم.

نماینده مردم ورزقان در مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: معدن هنوز هم جذابیت سرمایه‌گذاری دارد اما گرفتار مشکلات موجود شده است و این مشکلات احتمالاً خطراتی را برای سرمایه‌گذار ایجاد خواهد کرد. به‌بیان دیگر، مسئولان بر این باور هستند که معدن دچار نوعی جاماندگی اقتصادی شده و به‌میزان ظرفیت خود، شاهد سرمایه‌گذاری نبوده است. برخی نیز عنوان می‌کنند که کاهش سرمایه‌گذاری به‌سبب نبود مکانیزم‌های لازم است.

در این راستا ضرورت دارد تا مکانیزم‌های جذب سرمایه با عنوان هلدینگ‌های اکتشاف و معدنی راه‌اندازی شود.

وی ادامه داد: فعالان عرصه اقتصادی بر این عقیده هستند که بهبود معادن، مستلزم ایجاد مکانیزم‌های جذب سرمایه است، هرچند این مولفه به نظر ساده می‌آید، اما عدم‌ریسک‌پذیری بخش خصوصی و عدم‌بودجه اکتشافی دولت و بار مالی، این امر را تا حدودی غیرقابل تحقق کرده است.

دهقانی در پایان اظهار کرد: معادن از جمله بخش‌های اقتصادی هستند که مورد غفلت قرار گرفته و به‌سبب کاستی‌ها از رشد مناسب برخوردار نشده‌اند. یکی از مشکلات موجود، معدنی است که مدت‌ها فعالیت نداشته و همواره هم‌داری مجوز بوده‌اند. فعالان این حوزه ابطال مجوز معدنی را که بیش از ۶ ماه فعالیت نداشته‌اند، مطالبه می‌کنند و از دولت و مجلس می‌خواهند تا این مهم را به‌سرانجام برسانند.

عدم موفقیت در ایجاد صنایع پایین‌دستی

محمد صالح جوکار، عضو کمیسیون شوراهای مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: سیاست‌های کشور در حوزه صنایع معدنی

۱۰۰ سال اصلاح قانون معادن

چندی پیش بود الهویردی دهقانی عضو کمیسیون صنایع و معادن در خصوص روند اصلاح قانون معادن اعلام کرده بود که طی یک سال و نیم گذشته بیش از ۲۰ تا ۳۰ مورد به صورت جزئی و کلی در قانون معادن اصلاح، حذف و یا اضافه شده است. اکنون خبرها از مجلس شورای اسلامی حکایت از آن دارد که کمیسیون صنایع و معادن برخی از قوانین بخش معدن را اصلاح و تصویب کرده است و اکنون این موضوع در نوبت صحن علنی است. براساس این گزارش یکی از مهم‌ترین محورهایی که در این قانون به آن پرداخته شده، معادن راکدی است که به صورت پروانه‌های اکتشاف و یا بهره‌برداری دست اشخاص باقی مانده و فعالیت مفیدی در این معادن انجام نشده است.

از دیگر موارد اصلاح شده ساماندهی و تسهیل استعلامات صدور پروانه بهره‌برداری و مسائل مربوط به محیط‌زیست و منابع طبیعی است، همچنین ثبت مشروط معادن و ابقای شورای معادن در استان‌ها و تغییرات اساسی در بحث حقوق دولتی معادن از موضوعاتی است که در این اصلاحیه قرار است، تصویب شود. اما اکنون سوالی که مطرح می‌شود این است که آیا این اصلاحیه تغییری در وضعیت فعلی معادن ایجاد خواهد کرد یا خیر. برای رسیدن به پاسخ به این سوال در «روزگار معدن» قانون معادن ایران را بررسی کرده‌ایم. در سال‌های پایانی قرن سیزدهم، نخستین قانونی که برای معادن ایران نوشته شد ۲۴ ماده داشت و در آن بر مواردی از جمله مجوز استخراج، حق مالکیت و حقوق دولتی تأکید شده بود.

پس از آن در سال ۱۳۱۷ قانون معادن با تغییر و اصلاح به تصویب مجلس شورای ملی رسید. قانونی ۱۷ ماده‌ای که در آن مواد معدنی دسته‌بندی و میزان حقوق دولتی به‌صراحت بیان شده بود و همچنین در ماده ۱۳ آن به مدت پروانه‌های اکتشاف و استخراج معادن پرداخته شده بود. «این پروانه‌ها نباید از ده سال کمتر و از شصت سال بیشتر باشد.» این قانون همچنین می‌گفت که معدن در هر ملکی که واقع شده باشد، متعلق به صاحب آن ملک است و اگر در اراضی‌ای واقع باشد که تا تاریخ تصویب این قانون مالک خاصی ندارد، متعلق به دولت است. آن‌طور که پژوهشکده تاریخ معاصر نوشته، سال ۱۳۲۸ این قانون یک‌بار دیگر دستخوش تغییر شد و این بار ترکیب شورای عالی معادن در آن تعیین شد. زمان تغییر بعدی سال ۱۳۳۶ بود که قانونی برای معادن تصویب شد که برگرفته

از قانون معادن بلژیک بود. بعد از آن تا دهه ۴۰ و زمان تغییرات بزرگ در کشور شاهد اتفاق خاصی نبودیم.

بیست سال بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، یعنی در سال ۱۳۷۷ قانون دیگری برای معادن نوشته شد. این قانون فرق چندانی با قوانین پیش از انقلاب نداشت، اما ماجرا این بود که پیش از انقلاب پهنه‌های معدن کاوی وسیع اما تعدادشان اندک بود. این موارد طی دهه‌های متمادی افزایش افسارگسیخته‌ای پیدا کرد. همین خلأ قانونی هم دلیل ایجاد تعارض گسترده میان جامعه محلی و معدن کاوان شد. قانون معادن ۱۰ سال بعد از تدوین دوباره‌اش، در سال ۸۷ هم مورد بازنگری قرار گرفت و بنابر گفته کارشناسان در آن سال تفاسیری مغایر با الزامات قانون و آیین‌نامه‌های موجود معادن توسط وزارت صنایع و معادن وقت باعث شد روند اکتشاف ذخایر معدنی کشور به سمت اشتباه برود. «پنج سال بعد از آن تاریخ بود که اشتباهات رخ نشان داد و در سال ۹۲ آیین‌نامه جدیدی برای قانون معادن تصویب شد که به تفسیر اشتباه سال ۸۷ جنبه قانونی می‌داد»

در قانون معادن فعلی مباحثی وجود دارد که به آنها به خوبی پرداخت نشده و مغفول مانده‌اند. این مباحث که به مشکلات تبدیل شده‌اند، موجب بی‌انگیزگی بهره‌برداران و مردم شده است. برای نمونه یکی از این موارد «اجازه برداشت محدود است»؛ در بسیاری از موارد دیده شده که این اجازه برداشت باعث ایجاد ضررهای جبران‌ناپذیری به ذخایر معدنی کشور می‌شود. از طرفی، «دریافت ناقص حقوق دولتی تخصیص یافته»، «معافیت مالیات برای مواد خام» و «عدم توجه به استخراج و فروش سنگ‌های قیمتی» از دیگر مواردی هستند که قانون فعلی معادن از آنها غافل شده است. در این راستا، در طرح اصلاح قانون معادن که توسط نمایندگان مجلس ارائه شده است، مواردی ذکر شده که علاوه بر بهبود اوضاع معادن، به بهره‌برداران نیز توجه می‌شود. لذا در طرح اصلاح قانون معادن به مباحثی پرداخته می‌شود که موجب بهبود دیدگاه سازمان‌ها و دستگاه‌های ذی‌نفع در حفاظت از محیط‌زیست و مردم به حوزه معدن می‌شود. این گزارش در وهله اول به مشکلات قانون معدن فعلی پرداخته است؛ پس از آن نیز طرح اصلاحی این قانون ارائه شده است.

اجازه برداشت محدود

در ماده ۱۳ قانون، اجازه برداشت محدود در شرایط خاص به مکتشفان و بهره‌برداران

داده شده است. این اجازه برداشت باعث ضررهای جبران‌ناپذیری می‌شود. همچنین در این قانون ذکر شده است که برداشت محدود برای فعالیت‌های آزمایشگاهی تا حد یک تن بدون پرداخت حقوق دولتی امکان‌پذیر است؛ اما از طرفی، در بسیاری از موارد به بیش از این مقدار ماده معدنی نیاز است و همچنین قصد مکتشف نامشخص است. از این رو به نظر می‌رسد با توجه به اینکه برداشت محدود تنها یک‌بار و به قصد کسب سود انجام می‌شود و برخلاف بهره‌برداران هیچ‌گونه تعهدی نسبت به ذخیره و مناطق اطراف ندارد، باید حقوق دولتی بر اساسی محاسبه شود که درآمد دولت از آن با یک معدن متوسط در آن منطقه، یکسان باشد. بر این اساس کارشناسان پیشنهاد می‌دهند که میزان حقوق دولتی پرداختی افراد دارای مجوز برداشت (با هر میزان برداشت) با متوسط معادن اطراف برابر باشد؛ یعنی حقوق دولتی یک معدن تجهیز شده را بپردازد.

تخصیص حقوق دولتی دریافت شده

بر اساس قانون معادن درآمدهای ناشی از اخذ حقوق دولتی باید در راستای خاصی مصرف شود؛ اما به علت درگیر بودن دولت‌ها با کسری بودجه این اتفاق نیفتاده است. این موضوع می‌تواند ریشه بسیاری از مشکلات مردم و دیگر دستگاه‌های اجرایی باشد. برای حل این معضل، مجلس تخصیص ۱۰۰ درصد اعتبارات و ایجاد یک صندوق جداگانه برای واریز مبالغ ناشی از واریز حقوق دولتی توسط بهره‌برداران را در تبصره و ماده جداگانه عنوان کرده است، اما این دو مورد به دلیل ایجاد هزینه برای دولت و عدم جذابیت در همکاری به دلیل دریافتی ناچیز دولت راه‌حل مناسبی نیستند. لذا پیشنهاد می‌شود تصمیم‌گیری در این خصوص، با تعامل بین بهره‌برداران و برخی سازمان‌های ذی‌نفع صورت گیرد.

مواد خام و راهبردی

تبصره ۱۱ ماده ۱۴ قانون معادن فعلی به شناخت مواد خام می‌پردازد. همچنین در تبصره ۸ این ماده، موضوع معافیت مالیات برای صادرات آن مطرح شده است.

در این راستا، نیاز است که معیارهایی وجود داشته باشد. ویژگی صنایع پایین‌دستی می‌تواند تا حد قابل قبولی خام بودن یک ماده معدنی را مشخص کند. از طرفی، نیاز است مشوق‌هایی برای ایجاد و توسعه زنجیره‌های ارزش آنها مشخص شود. همچنین، برای صادرات آن مواد به صورت خام، علاوه بر لغو معافیت صادراتی، جریمه‌هایی نیز در نظر گرفته شود.

مدت تأییراتی بر نحوه عملکرد ذی‌نفعان داشته باشد، ولی در بلندمدت خود عاملی در راستای گسترش فساد خواهد شد؛ لذا این قسمت باید حذف شود.

موارد خارج از بد

در ماده ۶ اصلاحیه پیشنهاد شده گواهی کشف تنها یک بار و در صورت بروز شرایط خارج از بد با تأیید شورای عالی معادن امکان تمدید داشته باشد. تمرکز اقدامات نظارتی در شورای عالی معادن می‌تواند آن را محلی برای فساد و سو استفاده از رانتهای اطلاعاتی کند؛ بنابراین پیشنهاد می‌شود برای کسانی که موفق به اخذ گواهی کشف می‌شوند مالیاتی در نظر گرفته شود که میزان آن در سال اول صفر، در سال دوم اعمال و پس از آن با توجه به نرخ تورم اعلامی از سوی بانک مرکزی افزایش یابد.

مرکز پژوهش‌ها در ماده ۱۱ پیشنهاد کرده که برای محاسبه حقوق دولتی معادن کوچک میزان استخراج واقعی انجام شود. همچنین در مواردی که تفاوت میان استخراج اسمی و واقعی بیش از ۶۱٪ باشد، باید با تأیید شورای عالی معادن، استخراج واقعی مدنظر قرار گیرد.

سخن پایانی

در قانون معادن فعلی مباحثی وجود دارد که به آنها به‌خوبی پرداخت نشده و مغفول مانده‌اند. عدم توجه به این موارد، موجب بی‌انگیزگی بهره‌برداران و مردم شده است. «اجازه برداشت نامحدود»، «عدم تخصیص حقوق دولتی دریافتی»، «عدم توجه به مواد خام و سنگ‌های قیمتی» از این موارد هستند.

لذا در طرح اصلاح قانون معادن به مواردی پرداخته شده است که علاوه بر رفع مشکلات به ایجاد انگیزه بیشتر بهره‌برداران نیز دست می‌یابد. «بازسازی و احیا پس از انجام استخراج توسط بهره‌برداران»، «ارائه ضمانت‌نامه موردقبول نظام بانکی کشور برای بهره‌برداران»، «حذف ضابطین دادگستری برای از بین بردن فساد» و «در نظر گرفتن مالیات برای گواهی کشف» در طرح اصلاح قانون معادن ذکر شده است.

بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی مطرح شد. لذا برای ایجاد زمینه‌های لازم جهت ورود مجموعه‌ها برای ارائه ضمانت‌نامه مورد قبول نظام بانکی کشور، لازم است سندی برای معادن تعریف و امور ثبتی آن به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سپرده شود.

منع اشتغال کارکنان وزارت صمت

در ماده ۱۱ قانون معادن به جلوگیری از فعالیت کارکنان وزارت صمت و شرکت‌های تابعه اشاره شده است. به طور کلی به نظر می‌رسد این ممنوعیت تأییری بر رانت اطلاعاتی موجود در معاونت معدنی و سازمان‌های استانی ندارد. اشخاصی که به اطلاعاتی خاص از معادن دسترسی داشته باشند، برای سو استفاده از آنها به صورت مشاور یا واسطه فعالیت می‌کنند و نیازی به نام خود ندارند.

فعالیت‌های ایמידرو

در ماده ۱۶ قانون به ایמידرو (سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران) و شرکت‌های تابعه، این اجازه داده شده تا فعالیت‌های معدنی مربوط به واحدهای زیرمجموعه خود را به‌صورت مزایده به متقاضیان بخش خصوصی واگذار نماید و درآمدهای به‌دست‌آمده را در محل‌هایی خاص هزینه نمایند. این فرآیند موجب گرفتن انگیزه بخش خصوصی در بهره‌برداری از این معادن می‌شود؛ چراکه پروانه بهره‌برداری آنها همچنان در دست دولت باقی می‌ماند که برخلاف سیاست‌های اصل ۱۱ قانون اساسی نیز هست. لذا بهتر است با تصحیح قوانین و سازوکارهای موجود در این بخش نظارت‌ها را محکم‌تر انجام داد.

ضابطین دادگستری

در ماده ۱۱ اصلاحیه، پیشنهاد شده که کلیه کارشناسان بخش معدن که از سوی وزارت صمت برای نظارت بر اجرای قانون حکم گرفته‌اند، در ردیف ضابطین دادگستری قرار بگیرند. این موضوع می‌تواند موجب سوءاستفاده برخی از این کارشناسان شود. به طور کلی افزایش ابزار نظارتی که توسط انسان صورت می‌گیرد، شاید در کوتاه

سنگ‌های نیمه قیمتی و نمونه‌های نادر

در قانون فعلی، از بحث مربوط به سنگ‌های قیمتی و نمونه‌های نادر موجود در برخی معادن غافل شده است.

با توجه به اینکه این نمونه‌ها جز ثروت ملی محسوب می‌شوند، باید ترتیبی جداگانه برای استخراج و فروش آنها در نظر گرفت. تعیین جویز نفیس برای بایندگان یا اولویت دادن آنها در مزایده‌ها و مناقصات معدنی می‌تواند راهکاری مناسب برای این موارد باشد. در ادامه به مباحثی که در طرح اصلاح قانون معادن ذکر شده است پرداخته می‌شود.

بازسازی و احیا

در این مرحله که آخرین حلقه فعالیت‌های معدنی است، بهره‌بردار هنگام استخراج یا پس از اتمام ذخیره معدنی اقدام به ترمیم خسارت‌های ناشی از فعالیت‌های خود می‌کند. این کار باعث بهبود دیدگاه سازمان‌ها و دستگاه‌های ذی‌نفع در حفاظت از محیط‌زیست و مردم به حوزه معادن می‌شود. در ایران این وظیفه بر عهده سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری قرار دارد. در نتیجه، هیچ راهبردی برای اجرای این قسمت از زنجیره در معادن کشور وجود ندارد. لذا این تغییر باید در تعاریف مربوط به طرح بهره‌برداری و پروانه بهره‌برداری در ماده ۱ و ۲۶ به این صورت ایجاد شود که بازسازی و احیای مناطق معدنی بر عهده بهره‌بردار بوده و چگونگی انجام و هزینه‌های لازم آن باید در طرح بهره‌برداری ذکر شود.

سند معادن

مالکیت معادن در کشور ما به‌عنوان غنیمت در اختیار دولت است. این موضوع زمانی ایجاد مشکل می‌کند که مکتشفان بخواهند اقدام به تأمین مالی از بانک‌ها و مؤسسات مالی کنند؛ زیرا که معدن سند مالکیت ندارد و بانک‌ها پروانه‌های صادر شده از سوی وزارت صمت را قبول نمی‌کنند. از سوی دیگر با توجه به عدم شفافیت در فرآیند جمع‌آوری اطلاعات معدنی، اطلاعات مندرج در این پروانه‌ها نیز نیاز به صحت‌سنجی دارد. در این راستا، بحث وجود صندوق

در گفت و گوی صمت با محمد ضرابیه، مدیرعامل شرکت یزدباف مطرح شد:

یزدباف نماد بخش خصوصی موفق ایران

ساید بتوانیم تولید کنیم باید کلی زحمت کشید. قبل از انقلاب وضعیت صنایع به گونه‌ای بود که هر چه را که نبود و می‌خواستیم وارد کنیم به گروهی می‌دادند اما به یک شرط، آن هم اینکه ظرف ۳ سال یا پنج سال بعد بتواند در داخل همین کشور همان را تولید کنند. در ایران امروزه نیاز است که صنایع دست صاحبش باشد تا پیشرفت صورت بگیرد. اما اکنون با زد و بند و کمیسیون و رشوه و زیرمیزی، صنایع را به آقازاده‌ها می‌دهند.

ما به انقلاب سال ۵۷ بر خوردیم و بعد از آن هم جنگ تحمیلی رخ داد. در طول جنگ تحمیلی اقتصاد ایران به کدام سورت رفت، آیا تولید در طول این ۸ سال خوابید، نقش شرکت شما در این زمینه چه بود؟

تمام سعی‌مان را می‌کردیم به هر شکلی که شده از جبهه پشتیبانی کنیم. چه از نظر اعزام نیروهای شرکت به جبهه بروند. چه از لحاظ قطعه‌سازی، و ارسال اجناس کاربردی، خرید آمبولانس و ظرف آب و حتی کمک‌های نقدی. حتی شهدای بسیار زیادی هم تقدیم کردیم، شهدای کارگر بیشترین شهدای این مملکت بودند.

در زمان آقای رفسنجانی تولید رونق پیدا کرد اما بزرگ‌ترین اشتباهی که در زمان آقای رفسنجانی صورت گرفت و مثل یک خوره به جان اقتصاد مملکت افتاد این بود که وزارتخانه‌ها را کاسب کرد. البته از ناچاری هم این کار انجام شد، چون پول و ارز نبود و نفت قیمت پایینی داشت.

از اواسط دهه ۸۰ و در اواخر دولت آقای خاتمی خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی به شکل جدی کلید خورد. هدف از این کار چه بود؟

خصوصی‌سازی که نشدند. کارخانه‌هایی مثل نساجی و... که فایده‌ای نداشتند فروخته شدند. ولی صنایع دیگر همانند پتروشیمی‌ها و... خصولتی شدند. در برخی دیگر از موارد انجام شده خصوصی‌سازی، افرادی که اموال را تملک کرده‌اند، عملاً در جهت تضییع آن دارایی‌ها قدم برداشتند؛ برخی از آن‌ها اقدام به تعطیلی بنگاه‌ها کردند تا بتوانند املاک آن‌ها را با سود بالا به فروش برسانند. طبیعتاً در برخی موارد

اما آن زمان کسی نمی‌دانست که سرمایه‌داران اصیل ما انسان‌های متدینی بودند. به‌طور مثال خاندان خسروشاهی، لاجوردی، حکیم همگی از انسان‌های متدین زمانه خویش بودند. در مثالی دیگر می‌توان آقای محمدتقی برخوردار معروف به حاجی برخوردار را نام ببرم که سال ۴۲ در یزد مسجدهی ساخت بی‌مثال که آن زمان کسی در یزد نمی‌توانست بسازد. این سرمایه‌داران مسلمان بودند و با حکومت پهلوی هم کار می‌کردند اما وقتی انقلاب شد همه این‌ها از ایران رفتند. یا محمود خیامی بعد از انقلاب به موفقیت‌هایی دست یافت که همین موفقیت‌ها سبب شد ملکه انگلیس به او نشان افتخار بدهد. زیرا در انگلیس بسیار موفق عمل کرده بود و توانسته بود به آمریکا ماشین صادر کند. آن زمان خبرنگاران ایرانی مقیم انگلیس از ایشان پرسیدند اگر شما در وطن خویش بودید، ایران ناسیونال اکنون در چه وضعیتی بود؟ ایشان در پاسخ گفتند، اگر ایران ناسیونال دست بنده می‌ماند ایران دیگر احتیاجی به نفت نداشت. این‌ها انسان‌های خوب و دلسوزی بودند در محرم و در عزاداری امام حسین همین آقای خیامی تمام خیابان آیزنهاور (آزادی) را می‌بست، سینه می‌زدند و عزاداری می‌کردند. سرمایه‌داران آن موقع خیلی مسلمان‌تر از الان بودند.

سال‌های ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۴ دوره طلایی اقتصادی ایران بود در این دوره بخش خصوصی ایران خیلی پیشرفت کرد شما سیاست‌های آن زمان دولت را چگونه ارزیابی می‌کنید. در آن دوره دولت چه حمایت‌هایی از بخش خصوصی کرد که الان این حمایت‌ها انجام نمی‌شود؟

آن زمان جنگ اعراب و اسرائیل صورت گرفته بود و اعراب نفت را تحریم کردند. لذا ایران تولید نفتش افزایش یافت و شروع به سرمایه‌گذاری در صنعت کردیم. به‌طور مثال در ابتدا از جنرال موتورز ماشین وارد می‌کردیم و بعد از دو سال شروع به ساختن همان خودرو می‌کردیم. همچنین در صنعت لوازم‌خانگی هم توانستیم در آن زمان اسم‌ورسمی برای خود ایجاد کنیم. حالا در این دولت برای اینکه ۴ تا شاید بای

از سال ۱۹۷۹ به بعد خصوصی‌سازی به‌عنوان یکی از راه‌حل‌های کاهش حوزة دخالت دولت در اقتصاد و بهبود عملکرد شرکت‌های دولتی مورد توجه اغلب سیاست‌گذاران اقتصادی قرار گرفته است. آنچه روند تاریخی خصوصی‌سازی در ایران نشان می‌دهد با افت‌وخیزهای دوره‌های مختلف طی ۲۸ سال به‌طور میانگین ۳۷ شرکت دولتی واگذار شده است. بر این اساس روند خصوصی‌سازی در ایران در کمیت موفقیت چشمگیری نداشته است؛ در ناکارآمدی خصوصی‌سازی در ایران همین مقدار کافی است که بر اساس مطالعات مراکز پژوهشی کشور، طی دو دهه اجرای این سیاست، از مجموع کل واگذاری‌ها، تنها ۱۶ درصد به بخش خصوصی واقعی واگذار شده و مابقی ۸۴ درصد در دست دولت (از طریق سهام عدالت) و خصولتی‌ها یا شبه‌دولتی‌هاست. اما اقتصاد ایران پیش از انقلاب سال ۵۷ تا حدی قابل توجهی توانسته بود بر اصول قانون تجارت عمل کند. شرکت‌های نظیر یزدباف در دهه ۳۰ شمسی پا بر عرصه ظهور گذاشتند و توانستند نمونه بازاری از بخش خصوصی را به وجود آورند. در همین راستا با محمد ضرابیه مدیرعامل کارخانجات نساجی یزدباف گفت‌وگویی داشتیم که در ادامه می‌خوانیم.

ما به گذشته و به سال ۱۳۳۵ برمی‌گردیم که یزدبافت هم‌زمان با کارخانه آزمایش آغاز به کار کرد، این ۶۷ سال کارخانه آزمایش کجا و یزد بافت کجا، رمز موفقیت شما چه بوده است که در طول این ۶۷ سال با ۲ رژیوم و تقریباً ۲۰ دولت کماکان پابرجا ماندید؟

صداقت در خدمت، عوض نشدن حاکمیت شرکت و زحمت کشیدن. انقلاب مردم ایران امری صحیح بود و حکومت سلطنتی از ریشه خراب بود. انقلاب که شد روحانیون از توده‌های‌ها، کمونیست‌ها و حزب چپ غافل بودند. کسانی می‌خواستند ۲۰ سال به کشور ما نفوذ کنند. با وقوع انقلاب حاجی بازاری‌ها کارخانه‌داران و مدیران صنایع فراری شدند. زیرا توسط انقلابیون به خون‌خواری و زالوصفتی تشبیه شده بودند. با فرار آنها سرمایه کارخانه‌ها مصادره شد.

است. در زمان شروع فرآیند برنامه‌ریزی برای خصوصی‌سازی، برنامه ریزان به فکر طرف تقاضا نبوده‌اند و توجه نداشتند که در حوزه‌های وسیعی بخش خصوصی فاقد فعالیت است یا اندازه فعالیت آن در قیاس با شرکت‌های در حال خصوصی‌سازی به میزانی نیست که بتوانند متقاضی اداره این شرکت‌ها باشد.

بنابراین، نبود بخش خصوصی قدرتمند، زمینه‌های حضور نهادهای عمومی برای بر عهده گرفتن مالکیت این شرکت‌ها را فراهم آورد. علاوه بر این افرادی که هیچ‌گونه صلاحیت حرفه‌ای برای بنگاهداری نداشتند، با ورود به این عرصه پرمفعت مسبب تعطیلی بنگاه‌ها و بیکاری نیروهای کار شدند. به بیان ساده‌تر می‌توان گفت خصوصی‌سازی صرفاً واگذاری دارایی‌ها و شرکت‌های دولت نیست بلکه کمک به توسعه بخش خصوصی برای حضور در عرصه تولید و خدمات کشور می‌باشد.

در شرایط تحریم می‌شود این کار را انجام داد؟

بله در شرایط تحریم همه کار می‌شود انجام داد. ما بهترین ماشین‌آلات دنیا را از آمریکا وارد کردیم یک ماه راه افتادیم روزی یک میلیون شیشه تولید می‌کنیم.

بخش خصوصی و صادرکنندگان و واردکنندگان خط مقدم حمله به تحریم‌ها هستند چراکه دولت در مقام فرماندهی مقابله با این تحریم‌ها باید با تعیین استراتژی و تاکتیک‌های برخوردی بین‌المللی وظایف را به عهده بخش‌های متخصص واگذار کند. البته این بدان معنا نیست که با واگذار کردن مسئولیت‌ها دیگر وظیفه‌ای به عهده دولت نیست، اما برای تبادلات تجاری و مقابله با تحریم‌ها قطعاً ارتباطات مویرگی فعالان اقتصادی و تجاری می‌تواند کارساز بوده و دولت را در اجرای هرچه بهتر سیاست‌های دیپلماتیک خود یاری کند.

ساختار اقتصادی کشورهاست؛ چراکه سیاست خصوصی‌سازی نیازمند اجرای سیاست‌های تکمیل‌کننده‌ای همچون تثبیت اقتصادی، مقررات زدایی و آزادسازی است که در یک مجموعه تحت عنوان سیاست‌های تعدیل اقتصادی کاربرد دارد.

در بحث خصولتی شدن و خصوصی‌سازی کارخانه‌هایی که زیان بار شده‌اند سازمان‌های وجود دارد همانند ایدرو که کارخانه‌های زیان ده شد را می‌گیرد، به سود برساند و به صاحب اصلی اش باز می‌گرداند ولی ما این روند را اجرا نمی‌کنیم، در این مورد چه نظری دارید؟

باید بر مبنای محاسباتی به طرف مقابل کارخانه را بفروشید اگر زیان دارد مجانی کارخانه را بدهید ولی تعهداتی بر گردن این فرد بگذارید که زمینش را نمی‌توانید بفروشید کارگش را نمی‌توانید اخراج کنید. دولت باید کمک کند که تولید را اضافه کند. اصلاً پول برای تولید نیاز نیست پشتیبانی نیاز است.

این پشتیبانی چگونه باید انجام شود؟

شما یک کارخانه زیان‌ده را می‌خواهید به من بفروشید. بعد از بررسی، می‌بینم آن کارخانه ۵۰۰ تا محل سرویس دارد اجازه می‌گیرم ۲۰۰ تا از این محل سرویس را بفروشم تعداد مکان‌های سرویس‌ها را کم می‌کنم بدهی‌هایم را با این پول پرداخت می‌کنم. بعد هم می‌گویم آن‌هایی که سن بازنشستگی دارند را بازنشسته کنید و نیروی جایگزین جذب نکنید.

وقتی ۲۰۰ هزار تا کارگر دارید حتماً سالی ۲۰۰ نفر بازنشسته می‌شوند جایگزین این افراد کسی را نیاورید، طرف دو تا سه سال به جای خود برمی‌گردید. مگر می‌شود کارگری را که ۴ فرزند دارد اخراج کنید این‌ها جزء شرایط معامله باید باشد. اساسی‌ترین خطایی که خصوصی‌سازی در ایران با آن مواجه شد عدم توجه به بخش خصوصی و توسعه آن بوده

هم موفقیت‌هایی رخ داده و عملکرد بنگاه‌ها بهبود پیدا کرد. این گزاره که خصوصی‌سازی، لزوماً به بهبود کیفیت حکمرانی در دارایی‌ها می‌انجامد، حرف دقیق و کاملی نیست و در عمل هم مشاهده نشده است. دوگانه‌سازی بخش دولتی - خصوصی، یک تصور تقریباً منسوخ و ناشی از مطالعات اندک است.

گفته می‌شود سه‌م عمده‌ای از مشکلات بخش خصوصی ناشی از سیاست‌گذاری‌های نابجای دولت‌ها بوده است، شما چقدر به این موضوع معتقدید؟
دلیلش کامل عمل نکردن به اصول اولیه تجارت بود. تعریف ساده بهره‌وری یعنی انجام کار درست به روش صحیح. خصوصی‌سازی کار درستی است اگر به روش درستی انجام شود. خصوصی‌سازی ما غلط بود الان هم غلط است. کسی که می‌خواهد کارخانه نساجی را بفروشد باید به فردی واگذار کند که کارش در این حیطه باشد. اعتماد به این فرد داشته باشد و سابقه فرد را ببیند بعد کارخانه را بفروشد. و بعد هم شرایطی را تعیین کند. به‌طور مثال بعد از واگذاری کسی حق ندارد کارگانش را بیرون کند. اجازه ندارد واحد تولیدی را تعطیل کند. اجازه ندارد زمین این کارخانه را بفروشد.

زمانی گفته می‌شد که صنعت‌گر ایرانی بر اساس سیستم ژاپنی پیش می‌رود یعنی پله به پله جلو می‌رود. اما صنعتگران فعلی این‌گونه عمل نمی‌کنند، علت این امر از نظر شما به چه علت است؟

این‌ها صنعت‌گر نیستند و بر مبنای سوددهی معامله جلو می‌آیند. اگر صنعت را امری مهم ارزیابی کنند، ناچار خواهند بود که پله به پله این مسیر را طی کنند. اکنون چنین افرادی را با نداریم و با نمی‌خواهیم به آنها کار بدهیم. تجارب خصوصی‌سازی در کشورهای توسعه‌یافته مشخص می‌کند که یکی از ارکان مهم موفقیت در خصوصی‌سازی

صادرات کرمان موتور به عراق

توانمندی‌های داخلی، برنامه‌های صادراتی خود را گسترش داده و با ارائه محصولات باکیفیت در بازارهای جهانی حضور یابد و از این طریق، به توسعه صنعت خودرو در کشورمان کمک کنیم. مدیرعامل کرمان موتور، سرمایه‌گذاری قابل توجه برای ارتقای کیفیت خودروهای تولیدی و تطبیق با استانداردهای بین‌المللی را در راستای تحقق اهداف عالی این مجموعه در افق ۱۴۰۵ و رشد شرکت عنوان کرد و افزود: پلتفرم خودروی J۴ متعلق به شرکت کرمان موتور است و هم‌اکنون با ۷۰ درصد داخلی‌سازی و با همکاری با ۱۲۰ قطعه ساز تراز اول داخلی به تولید می‌رسد. وی در ادامه رویکرد شرکت کرمان موتور را خلق برند ملی خودرو در بازارهای بین‌المللی، کسب سهم بازار بیشتر برای خودرو ایرانی در بازار جهانی، ارزآوری به کشور و افزایش نرخ رشد ایجاد اشتغال ذکر و اظهار کرد: تلاش برای نزدیک شدن به استانداردهای جهانی و ارائه محصولات باکیفیت و قابل رقابت با دیگر کشورها، امری حیاتی است که می‌تواند به توسعه صادرات خودرو کمک کند. برای این منظور، شرکت‌های خودروسازی باید به پیشرفت فناوری، بهبود فرآیندها، دستیابی به استانداردهای روز دنیا و تحقیق و توسعه تمرکز کنند.

کرمان موتور به عنوان نخستین شرکت خصوصی خودروسازی ایران، صادرات محصولات تولیدی خود را با صدور خودروی J۴ به کشور عراق آغاز کرد و نخستین محموله صادراتی این خودرو در هفته گذشته به مقصد شهر بغداد ارسال شد.

سامان فیروزی مدیرعامل شرکت کرمان موتور، با اعلام این خبر گفت: کشور عراق، مقصد اول کرمان موتور برای صادرات و کشورهای روسیه، کشورهای مستقل مشترک‌المنافع و شمال آفریقا مقصدهای بعدی خواهند بود. خودروی J۴ نخستین خودرویی است که از محصولات شرکت کرمان موتور به عراق صادر می‌شود.

صادرات خودرو توسط شرکت کرمان موتور، را باید یک دستاورد قابل توجه برای بخش خصوصی صنعت خودروسازی ایران تلقی کرد زیرا به‌رغم وجود رقابت شدید با برندهای خارجی و تحریم‌های اقتصادی، این امر با همیاری و پشتکار شبانه‌روزی در این مجموعه و به پشتوانه توانمندی‌های صنعت قطعه‌سازی کشور به ثمر رسیده است.

وی با بیان اینکه در امسال چهار هزار دستگاه شامل عمدتاً محصول J۴ به همراه سایر خودروها به کشورهای مختلف صادر خواهد شد، اظهار کرد: خودروی J۴ با استفاده از فناوری‌های پیشرفته و با رعایت استانداردهای کیفیت و ایمنی بالا، طراحی و تولید شده است و به راحتی می‌تواند نیازهای مشتریان کشورهای منطقه را برآورده کند.

وی با اشاره به برنامه تولید نخستین خودرو ملی بخش خصوصی در آینده نزدیک توسط شرکت کرمان موتور، تاکید کرد که برنامه‌ریزی برای صادرات این خودرو از اولویت‌های کرمان موتور است و پس از عراق، صادرات خودرو به سه مقصد صادراتی دیگر در منطقه طی ماه‌های آینده عملیاتی خواهد شد. به گفته فیروزی، کرمان موتور قصد دارد با بهره‌گیری از

مدیرعامل کرمان موتور درباره اهداف و برنامه‌های آتی شرکت در زمینه صادرات خودرو نیز گفت: اهداف آینده شرکت کرمان موتور در زمینه صادرات خودروها شامل افزایش حجم صادرات به کشورهای جدید و توسعه بازارهای صادراتی، افزایش توان رقابتی خودروهای تولیدی ایرانی، بهبود کیفیت و تکنولوژی خودروهای تولیدی و افزایش توان تولید است.

فیروزی در پایان با تاکید بر اینکه کرمان موتور صادرات خودروهای خود را با J۴ به عنوان پرتیراژترین محصول این شرکت آغاز کرده است، خاطر نشان کرد: در زمینه صادرات خودروهای ایرانی، شرکت کرمان موتور به دنبال ایجاد روابط تجاری بلندمدت با شرکت‌های بین‌المللی و توسعه همکاری‌های فنی و تکنولوژیک با آنها است.

بنابراین گزارش، انتظار می‌رود صادرات J۴، به عراق، روسیه و دیگر کشورها بستر مناسبی را برای صادرات بیشتر خودروهای این شرکت و دیگر خودروسازان ایرانی فراهم کند. به‌رغم برخی مشکلات پیش روی صنعت خودروسازی ایران، موفقیت کرمان موتور در صادرات نشان‌دهنده تاب‌آوری و توان رقابتی بنگاه‌های اقتصادی بخش خصوصی ایران در بازارهای جهانی است.

یادآوری شود که محصول J۴ بیش از ۷۰ درصد داخلی‌سازی شده و خودروی سواری صندوق‌دار متوسط، مقرون‌به‌صرفه و به‌روز است.

رتبه باورنکردنی در صنعت فولاد

ایران، چین را شکست داد

و نیمه خام مشکلی وجود ندارد و حتی تا دو برابر این مقدار هم می‌توان صادر کرد اما حیف است که محصولات به صورت خام صادر شوند چرا که یارانه گاز، برق و انرژی مطرح است لذا وزارت صمت باید به نوعی برنامه‌ریزی کند که تا جای ممکن محصولات نهایی صادر کنیم مگر در شرایطی که صنایع تکمیلی خریدار نداشته باشد. در نتیجه مواد اولیه ایران همیشه مشتری دارد، صنایع بالادست مادر باید به صنایع تکمیلی کمک کنند به این ترتیب که اگر صنایع مذکور به این مواد اولیه نیاز دارند، مواد را با نرخ جهانی به صنایع تکمیلی بفروشند.

سالانه صنعت فولاد چند ده میلیارد

ارزآوری برای کشور دارد

او درباره نقش صادرات صنایع فولادی در اقتصاد کشور خاطرنشان کرد: داشتن صنعت فولاد در کشور یک حسن و محور توسعه محسوب می‌شود.

در افق ۱۴۰۴، تولید ۵۵ میلیون تن در نظر گرفته شده اما چنانچه ۳۵ میلیون تن هم تولید شود، می‌تواند سودآوری خوبی داشته باشد که اینک برای کشور ارزآوری دارد، البته در حال حاضر سالانه صنعت فولاد چند ده میلیارد ارزآوری برای کشور دارد اما در مقایسه میزان ارزآوری صادرات محصولات فولادی با صنایع نفت و پتروشیمی، این نکته مطرح است که صنایع فولادی برای ارزآوری خیلی راه دارد چراکه بیشتر صادرات مربوط به صادرات خام و نیمه خام است اما اگر به سمت صدور محصولات نهایی برویم ارزآوری در حوزه محصولات بیشتر خواهد شد.

ایران بیشتر از همه جهان فولاد صادر می‌کند

کاوه در پایان یادآور شد: در حقیقت ارزش صادرات در محصولات نهایی است نه صادرات مواد اولیه. به صورت نسبی در حال حاضر صادرات ایران در حوزه فولاد بیشتر از چین است به عنوان مثال اگر چین ۱۰ واحد تولید دارد و ۲ واحد را صادر می‌کند، ایران از ۱۰ واحد تولید ۵ واحد صادر می‌کند.

بنابراین صادرات محصولات فولادی ایران به نسبت میزانی تولیدی که انجام می‌دهد، بیشتر از همه جهان است چراکه با نرخ مناسب‌تری فولاد را ارائه می‌کند.

وضعیت کسب و کار کشور تا حدودی

بهبود پیدا کرده است

کاوه با تأکید بر بهبود وضعیت اقتصادی کشور تصریح کرد: همچنین در مورد ساخت ورق‌های فولادی نیز بی‌نیاز از واردات شدیم. بنابراین در حوزه فولاد در موارد معدودی نیاز به واردات داریم که آن هم به دلیل این است که ظرفیت تولیدکنندگان داخلی تکمیل است. در مجموع وضعیت کسب و کار کشور تا حدودی بهبود پیدا کرده است. در صورتی که قبل از این می‌گفتند تنها ۳۰ درصد از ظرفیت تولید تکمیل است. از طرف دیگر اگر مواردی نظیر مسائل تأمین مالی و سرمایه‌گذاری خارجی صورت بگیرد، ظرفیت تولید چند برابر می‌شود. در حال حاضر علاوه بر فولاد مبارکه خوزستان، حدود ۴ کارخانه فولادی برای تولید ورق‌های مورد نیاز صنایع پایین دستی، در حال احداث است که به احتمال زیاد سال آینده به بهره‌برداری برسد. همه این موارد بیانگر این نکته است که ظرفیت و امکان صادرات محصولات فولادی وجود دارد.

مشتری‌های بین‌المللی فولاد خام ایران

همیشه در صف هستند

این فعال حوزه فولاد با اشاره به وضعیت فولاد ایران در عرصه بین‌الملل اظهار کرد: مشتری‌های بین‌المللی فولاد خام ایران همیشه در صف هستند، در مورد شمش و فولاد میانی وزارت صمت مانع از خروج این موارد از کشور می‌شوند چرا که در داخل به این محصولات نیاز است. همچنین درباره صنایع پایین دستی فولاد نیز با ۱۰۰ کارخانه می‌توان نیاز داخل را برطرف کرد اما در حال حاضر ۲۰۰ کارخانه در کشور داریم. کاری که باید در زمینه صادرات محصولات فولاد انجام دهیم این است که صنایع تکمیلی محصولات فولادی را صادر کنیم نه محصولات خام را چرا که از طریق فروش محصولات تکمیلی هم سود بیشتری عاید کشور می‌شود و هم نیروی کار بیشتری مشغول می‌شوند.

کاوه ادامه داد: به عبارت دیگر ارز وارد شده ناشی از صادرات مواد خامی به صنایع بالادستی می‌رسد اگر مواد اولیه ساخت محصولات تکمیلی به صنایع پایین دستی داده شود، به جای ۱۰۰ کارخانه ۴۰۰ کارخانه راه‌اندازی می‌شوند، بنابراین از نظر صادرات فولاد خام

صادرات فولاد و نقش آن در اقتصاد ایران همواره یکی از موارد با اهمیت در کشور است اما نکته قابل توجه در عرصه صادرات فولاد مربوط به خام‌فروشی است که به باور فعال حوزه فولاد اگر از خام‌فروشی به سمت صادرات محصولات تکمیلی حرکت کنیم نه تنها ارزآوری فولاد برای کشور چند برابر خواهد شد، بلکه به دلیل اشتغال حجم بالای نیرو در عرصه پایین دست، نرخ بیکاری نیز کاهش پیدا می‌کند. همچنین ایران در عرصه صادرات فولاد رتبه برتر دارد. تا جایی که ایران گوی سبقت را از حتی از چین ربوده و رتبه نخست صادرات محصولات فولادی در جهان را به‌دست آورده است.

امیر حسین کاوه، فعال حوزه فولاد ضمن ارزیابی بازار فولاد ایران در عرصه بین‌الملل گفت: به صورت کلی وضعیت کسب و کار اقتصادی کشور بهتر از سال گذشته است، برای نمونه اخیراً بیست و هفتمین نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز تهران برگزار شد، فعالان نمی‌توانستند در این نمایشگاه غرفه بزرگ‌تر داشته باشند چراکه تقاضا بسیار بالا بود، به عنوان مثال می‌گفتند سالن ۶ که حدود ۶ هزار متر است، ۴ برابر ظرفیت تقاضا دارد. در این ۴ روز نمایشگاه مملو از جمعیت بود. واقعیت امر این است که صدها هزار نفر از نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز تهران بازدید کردند، علاوه بر این حدود ۳ هزار غرفه در نمایشگاه مذکور حضور داشتند.

تولیدکنندگان داخلی ظرفیت ساخت

برند ایران در صنایع مختلف را به‌دست آوردند

او همچنین افزود: در نمایشگاه بین‌المللی نفت و گاز تهران فعالان حوزه‌های فولادی‌ها، نفت و گازی‌ها و تولیدکنندگان بزرگ و کوچک بخش خصوصی حضور پیدا کردند. لذا همه این موارد نشان می‌دهد که تولیدکنندگان داخلی ظرفیت ساخت برند ایران در عرصه صنایع مختلف از جمله صنعت‌های فولاد و نفت و گاز را به راحتی به‌دست آوردند. برای نمونه در صنعت فولاد در بخش ساخت پمپ‌های گول پیکر صنایع فولادی و نفت و گاز و پتروشیمی خودکفا شدیم و در زمینه ساخت لوله‌های فولادی خطوط انتقال در کشور ظرفیت‌هایی ایجاد شده که از واردات بی‌نیاز شدیم.

فروش ویژه اعتباری پرشیا خودرو بارویک رد معاوضه

Persia Khodro
BMW Sales & Service
MINI Sales & Service

www.persiakhodro.ir [@Persiakhodro](https://www.instagram.com/Persiakhodro)

+9821 4591

Persia Mobility Group

شیمی ساختمان

فوق روان کننده های بتن، اندودهای آب بندی، گروت های صنعتی،
چسب های کاشی، رنگ های صنعتی، ماستیک های درزبندی

واحد نمونه استاندارد سال های ۱۳۹۰ الی ۱۴۰۰ به مدت ۱۱ سال

آزمایشگاه همکار استاندارد افزودنی های بتن چسب کاشی

SHIMI SAKHTEMAN
WWW.SHIMISAKHTEMAN.NET

242 Bldg., Mirdamad Blvd., after Naft St., Tehran, Iran.
Tel: + 98 21 (22263100 , 22263099 , 22259736)

Postal code: 1549845115
Fax: + 98 21 22260586

تهران - میرداماد - پلاک ۲۴۲

۰۲۱-۲۲۴۲۲

مردمی، اخلاق مدار، تلاشگر

افق کوروش
فروشگاه‌های زنجیره‌ای

نقطه شروع

برای مشتریان ممتاز

از این پس مشتریان ممتاز با ورود به سامانیوم (باشگاه مشتریان بانک سامان) مستقیماً وارد رده نقره‌ای خواهند شد.

مهارت‌ورم
پشت ۱۴ سال
زسدلوی

ثبت ۹ رکورد در ۹۰ روز نخست سال ۱۴۰۲ شرکت فولاد آلیاژی ایران

دو هزار و ۴۳۱ تن	رکورد روزانه تولید مذاب در ۲۳ فروردین ۱۴۰۲
۵۴ هزار و ۸۳۷ تن	رکورد ماهیانه تولید مذاب در فروردین ۱۴۰۲
دو هزار و ۴۷۰ تن	رکورد روزانه تولید مذاب در ۲۴ اردیبهشت ۱۴۰۲
۵۳ عدد	رکورد روزانه دفعات ذوب در ۲۴ اردیبهشت ۱۴۰۲
۵۵ هزار و ۳۶۳ تن	رکورد ماهیانه تولید مذاب در اردیبهشت ۱۴۰۲
چهار هزار و ۲۶۸ تن	رکورد روزانه فروش و حمل محصول در خرداد ۱۴۰۲
۵۰ هزار و ۶۵۰ تن	رکورد ماهیانه فروش و حمل محصول در خرداد ۱۴۰۲
یک هزار و ۲۵۱ تن	رکورد روزانه بسته‌بندی محصولات در ۳۰ خرداد ۱۴۰۲

کارخانه: یزد ، جاده کنارگذر یزد- کرمان ، نرسیده به پایانه باربری ، کیلومتر ۲۴ جاده فولاد
کدپستی: ۸۹۴۵۱۵۱۶۹۴   تلفن: ۰۳۵-۳۷۲۵۳۰۹۰-۹۶   دورنگار: ۰۳۵-۳۷۲۵۴۶۸۰

روابط عمومی شرکت فولاد آلیاژی ایران

www.iasco.ir

بیمه عمر و تشکیل سرمایه روی زندگی سرمایه گذاری کن

- صدور آنلاین بیمه عمر و تشکیل سرمایه
- ارائه خدمات بیمه گری به صورت آنلاین
- (درخواست وام، بازخرید و برداشت از اندوخته)
- برداشت خودکار حق بیمه از حساب بانکی بیمه گذار (Direct Debit)

با اسکن QR Code بیمه نامه خود را دریافت کنید.

مامانت

صنعت معدن تجارت

ناشر ویژه نامه های تخصصی صنعت و معدن

KSC.CO

شرکت مجتمع فولاد خراسان

KHORASAN STEEL COMPLEX COMPANY

www.KSCCO.ir

۱۰ تیر ماه روز صنعت و معدن کرامی باد

استحکام پایدار: آرامش ماندگار

تلاش بی وقفه در مسیر تولید ...

سایت: www.KSCCO.ir

دورنگار: ۳ و ۰۵۱۴۲۴۵۳۲۳۱

تلفن: ۲۰ - ۰۵۱۴۲۴۵۳۲۱۰

ایمیل: Info@KSCCO.ir

صندوق پستی: ۴۸۸

کیلومتر ۱۵ جاده نیشابور به شهر فیروزه

روابط عمومی

FIAT

صنایع خودروسازی پارسیان موتور
۱۰ تیرماه، روز صنعت و معدن را گرامی می‌دارد.

DUICATO

THE PERFECT FORMULA

فیات دوکاتو با تیراژ ۱۸۰,۰۰۰ دستگاه در سال، محصول کشور ایتالیا و برنده‌ی بیش از ۶ جایزه جهانی برترین ون و مینی‌بوس سال دنیا با فروش و خدمات پس از فروش صنایع خودروسازی پارسیان موتور

9 - SPEED
Automatic Transmission
(6 - SPEED Manual)

TURBO

4x4 AWD

EURO 6

- دارای ابعاد متنوع از ۸ الی ۱۷ متر مکعب فضای بار و مسافر
- کاربری‌های گوناگون: تشریفات VIP، آمبولانس، کمپر، حمل بار، حمل دارو و تجهیزات پزشکی و ...

تلفن دفتر مرکزی: ۰۲۱ - ۸۸۵۰۰۲۲۲

دفتر مرکزی: تهران، خیابان شهید مطهری، روبروی خیابان فجر (جم)، پلاک ۴۱۷، ساختمان پارسیان موتور. کارخانه: منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان، خیابان توسعه ۲

WWW.PARSIANMOTOR.COM

PARSIANMOTOR_OFFICIAL

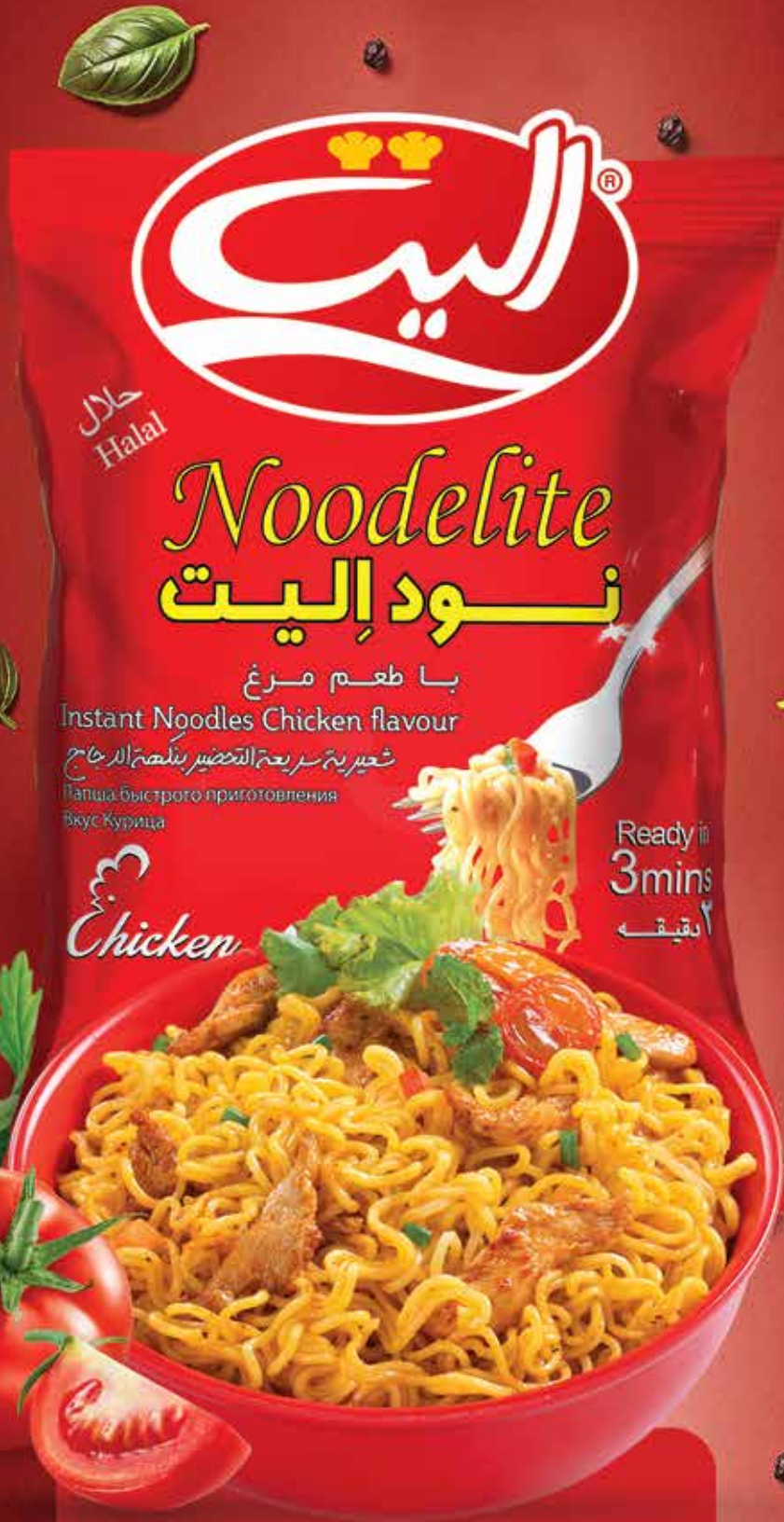

PARSIAN_MOTORS

PARSIANMOTOR

نودالیت در ۱۰ طعم متنوع
سالم، خوشمزه، اقتصادی

حلال
Halal

الیت®
Noodlelite
نودالیت

با طعم مرغ

Instant Noodles Chicken flavour

شعيرية سريعة التحضير بنكهة الدجاج

Лапша быстрого приготовления

Вкус Курица

Chicken

Ready in
3mins

۳ دقیقه

 manoelite
www.manoelite.com

پاستا
تولیدکننده ۷۰ نوع از محصولات پاستا، لازانیا،
پودرکیک و سس پاستا

فروکتوز، گلوکز، مالتودکسترین، نشاسته ذرت
تولیدکننده انواع محصولات برپایه نشاسته ذرت

کانفکشنری
تولیدکننده انواع شکلات، کیک، ویفر و بیسکویت

آرد
تولیدکننده انواع آرد گندم

روغن
تولیدکننده انواع روغن سالاد و پخت و پز

کود
تولیدکننده انواع کود طبیعی مایع

مپنا در مرزهای فناوری پیشرفته جهانی

«گروه مپنا» در دوران فعالیت خود، واجد تحولات چشم‌گیری در صنعت و اقتصاد کشور بوده است. مپنا امروز یک گروه صنعتی و اقتصادی دانش بنیان بین‌المللی است که علاوه بر ساخت داخل نمودن بسیاری از تجهیزات مورد نیاز بخش‌های زیربنایی، با ارائه راه‌حل‌ها، محصولات و خدمات وسیع به مشتریان متنوع خود در داخل و خارج کشور، پاسخگوی نیازهای برخی از مهم‌ترین زیرساخت‌های راهبردی از جمله در حوزه‌های انرژی، حمل و نقل ریلی، سلامت، برق‌سازی، آب و صنعت هوایی است. مپنا، خدمات فنی و مهندسی خود را در بازارهای بین‌المللی نیز ارائه می‌کند و اجرای پروژه‌های بزرگ در مناطق مختلف جهان را در کارنامه دارد.

گروه مپنا
نماد خودباوری

۱۰ اقدام کلیدی سال ۱۴۰۱

شرکت سنگ آهن مرکزی ایران - بافق

روابط عمومی شرکت
سنگ آهن مرکزی
ایران - بافق

۶

آغاز عملیات احداث
دو نیروگاه ۲۵ مگاواتی خودتامین

۷

افزایش سرمایه بیش از ۶۰۰ درصدی
شرکت سنگ آهن مرکزی

۸

اخذ مجوز تاسیس
صندوق CVC و سرمایه گذاری
بر روی تولید بار اول سه محصول

۹

اجرای پروژه های هوشمندسازی
در بخش حمل و نقل سبک، تدارکات
و خرید، توزین و صورت وضعیت،
دپوگرافی و تحلیل داده ها

۱۰

تخصیص بیش از ۲۰۸ میلیارد تومان جهت
۲ درصد عوارض و بیش از ۱۱۰ میلیارد تومان
جهت مسئولیت اجتماعی شرکت
به شهرستان بافق

۱

اخذ مجوزها و شروع عملیات اجرایی
کارخانه آهن اسفنجی
با ظرفیت ۷/۱ میلیون تن

۲

آغاز عملیات اکتشاف و بهره برداری
از معدن مشترک آنومالی ۸
با مشارکت سازمان انرژی اتمی

۳

اخذ مجوز انتشار
اوراق سلف ۳ هزار میلیارد تومانی
از سازمان بورس

۴

افتتاح دو پست برق
آفتاب و نخلستان

۵

امکان سنجی و اخذ مجوزهای لازم
احداث کارخانه کنسانتره ۲ میلیون تنی

پیام مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران به مناسبت روز ملی صنعت و معدن

تولید را نیز محقق کردند، قدردانی کنیم. خرسندیم که در آستانه این روز مهم کارنامه شرکت سنگ آهن مرکزی ایران در سه ماهه نخست امسال نشان می دهد که تولیدش بیش از پیش افزون شده و بهاری پر بار به مدد سخت کوشان این مجموعه معدنی در تولید و فروش محقق شده و مصمم تر از همیشه در پی آن است با بهره برداری از چند طرح مهم توسعه ای سالی ماندگار در تاریخ این صنعت ثبت کند.

این جانب ضمن تبریک این روز به همه فعالان بخش صنعت و معدن، به ویژه خانواده بزرگ شرکت سنگ آهن مرکزی ایران، امیدوارم با استعانت از خداوند متعال، صنعت کشور عزیزمان ایران بتواند با تکیه بر توان ملی، بهره برداری مناسب از فرصت ها و فائق آمدن بر مشکلات، پایه های اقتدار کشور را با شکوفایی روزافزون خود مستحکم تر نموده و شاهد پیشرفت های روزافزون آن باشیم. یقین دارم با همدلی و مسئولیت پذیری همه شما کارکنان و کارگران شرکت سنگ آهن مرکزی ایران، روزهای روشن تری برای این مجموعه معدنی رقم خواهد خورد.

مجتبی حمیدیان

مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران. بافق

مجتبی حمیدیان مدیرعامل شرکت سنگ آهن مرکزی ایران در پیامی به مناسبت ۱۰ تیرماه روز ملی صنعت و معدن با تاکید بر نقش صنعتگران و معدن کاران در پیشرفت کشور، این روز را به فعالان حوزه های صنعتی و معدنی به ویژه خانواده بزرگ شرکت سنگ آهن مرکزی تبریک عرض نمود.

متن پیام به شرح ذیل است:

معادن تأمین کننده مواد اولیه مورد نیاز بیشتر صنایع بوده و معدن بازیگر مهم نقش خودکفایی ایران در عرصه صنعت و اقتصاد است. بنابر این شایسته است در سالی که در سایه رهنمودهای ارزشمند مقام معظم رهبری (مدظله العالی) با عنوان "مهار تورم و رشد تولید" نام گذاری شده است، توجه به تاکیدات ایشان مبنی بر زدودن آثار اقتصاد در سایه نفت و جایگزینی معدن با نفت از اهمیت ویژه تری برخوردار شود.

فرارسیدن دهم تیرماه که به نام روز صنعت و معدن نامگذاری شده، زمانی است ارزشمند تا یاد و خاطره کسانی که در راه اعتلای صنعت و معدن کشور تلاش کردند را گرامی بداریم و از تمامی دست اندرکان کنونی این حوزه که با تلاش بی وقفه نه تنها چراغ تولید را روشن نگاه داشتند بلکه به رغم تحریم های سخت جهش در

شرکت سرمایه‌گذاری گروه صنعتی رازی (سهامی عام)
Razi Industrial Group Investment

توسعه پایان ندارد

razi-group.com

کرمان موتور

ارسال اولین محموله صادراتی کرمان موتور به بازار عراق

